

AL MIJN VRIENDEN VAN

Kuifje

**ZIJN ONDANKBAREN!
HET IS MIJN VERJAARDAG...**

40 F — NEDERLAND f 2,65

3792237010002 06560

stripnieuwtjes

ROODBAARD EN BLANDY, ofte HET WONDER EN DE RAMP!

«Roodbaard» leek ons enkele jaren geleden ten dode opgeschreven. Charlier schreef nog wel scenario's, maar och... de fut was er duidelijk uit. Jijé en later Gaty leverden behoorlijk werk, maar nog's «och»... Het was vakwerk, maar meer ook niet. We lazen «Roodbaard» nog steeds érg graag omdat kapers en schitterende zeilschepen nu eenmaal onweerstaanbare droombeelden oproepen van stranden met palmbomen en verborgen schatten, ontvoerde schonen en ruige vechtpartijen. En toen kreeg de serie een prik. Charlier deed wat hij ongeveer met «Blueberry» had gedaan: hij zette een tweede parallelserie op, zodat er een Roodbaard was die de lijn Hubinon-Jijé via Gaty verderzette én een nieuwe reeks «Roodbaard»-avonturen getekend door Pellerin, een tot dan toe vrij onbekende tekenaar.

«Zwandel in Ebbenhout» was Pellerins eerste verhaal en meteen gingen onze stripoogjes wijd open staan: die man had zo'n zwierige charme in zijn tekenwerk dat de hele droomfabriek rond de piraterij uit zijn voegen barstte! Zelfs Charlier leek stukken meer geïnspireerd te zijn door deze nieuwe kracht, want het scenario had opnieuw die vonk die we al'n tijdje misten. En dan ligt nu «Opstand in Jamaica» in de boekhandel. En gut... Eroll Flynn? De pot op! Flauwe koek als je dat vergelijkt met wat je hier te lezen krijgt! Charlier gaat verder op het thema van de in Afrika geroofde zwarten die naar Jamaica gevoerd werden. Roodbaard moet er in slagen hen vrij te krijgen

en terug te brengen naar hun geboorteland. Maar dat loopt natuurlijk niét van'n leien dakje. Charlier vertelt dit, zoals altijd, uiterst klassiek, haast clichématig, maar toch zo boeiend en meeslepend dat je «Opstand» in één ruk uitleest. En dan Pellerin... We zijn momenteel wel wat verwend door de knappe realisten. Denk maar aan Juillard die ook zo'n zwierige nonchalance heeft. Maar van dat niveau zijn er nooit genoeg en Pellerin blinkt gewoon uit. Wie nooit genoeg kan krijgen van het pure avontuur in'n perfecte vorm, zoals Blueberry of Buck Danny, zal verrukt zijn over deze Pellerin-Roodbaard. Dat was dus het wonder van de herboren «Roodbaard» en dan nu de ramp... Renaud tekende hier o.m. «Pokervrouw» maar zette toen met Dufaux een nieuwe serie op bij Novedi: «Jessica Blandy». De eerste twee albums konden onze goedkeuring onmiddellijk meekrijgen (wat die dan ook waard moge zijn, maar kom...). Renaud tekende verder in die ietwat charmerende en toch kille stijl, terwijl Dufaux een mooi opgebouwd intrige neerplante. Het was soms wat rauw, maar het thema verantwoordde dat. «Enola Gay» was m.a.w. een ietwat «volwassener» aanpak van het thrillergenre. Renaud gaat in het 3^e album verder in alle kilte. Van charmeren is geen sprake meer. Kil kan prima de sfeer weergeven, maar ook als resultaat hebben dat de personages je levenloos overkomen. Het zijn pure papieren helden geworden. Die kille sfeer moet blijkbaar Dufaux's scenario benadrukken. «De duivel bij dageraad» is echter zo'n droefgeestig stuk, gelardeerd met wat (pseudo-) shockerende scènes en wat Hollywood-hardheid, zodat je na het lezen ervan het boek troosteloos neerlegt, verziekt door de story die nog niet eens een behoorlijke plot of behoorlijke spanning heeft, maar je gewoon mateloos gaat vervelen en waarbij de zogezegde rauw-realistische scènes je hooguit een mistroostig gekreun ontlokken.

«Jessica Blandy» zag er veelbelovend uit. Je weet wel, een mooi meisje, de westcoast, een dikke politiedetective, intriges en thrillers, kortom mooi. Prima. Maar die hoop op een nieuwe, boeiende reeks is kaarsrecht de grond ingeboord door «De duivel bij dageraad».

KDS

QUASAR 2 DE BIOMEN

CHRIS LAMQUET
UITGEVERIJ DUPUIS

Hebt u ook zo'n leuke molmol in huis? Wacht u ook een gouden toekomst? Denkt u ook wel eens aan de verovering van onze planeet?

De molmol is niet alleen een prettig bio-nidisch, groen knuffeldiertje dat de weesjongen David als speelgoed van zijn oom Albaran krijgt, de molmol is eveneens prettig gestoord, totaal *far out*. Hij blijkt in contact te staan met andere molmols en die willen wat meer dan louter entertainment voor eenzame jongetjes zijn. De molmols plannen een invasie en kleine David zal hen daarbij zeer behulpzaam zijn.

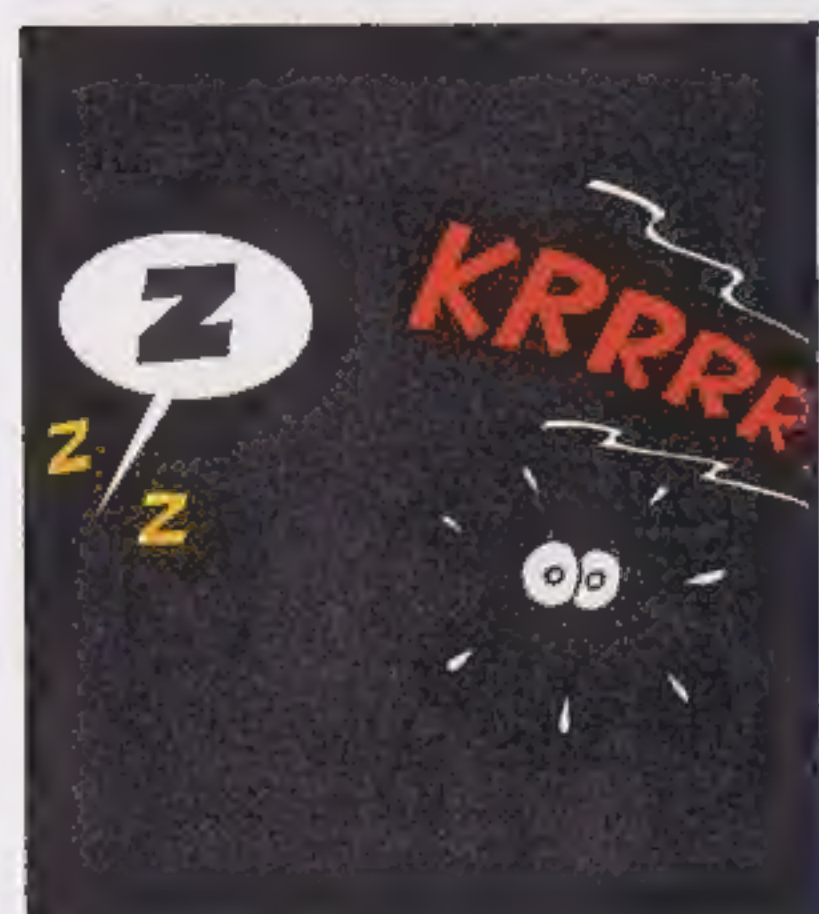
Christian Lamquet kennen de **Kuitje**-lezers ongetwijfeld van de **Maria & Giel**-reeks, met **Quasar** laat hij een ander facet van zijn kunnen zien. De **Quasar**-verhalen spelen zich in een niet zo verre toekomst af waarin mensen dolgedraaid worden en robots de zaakjes stilaan maar zeker in handen nemen.

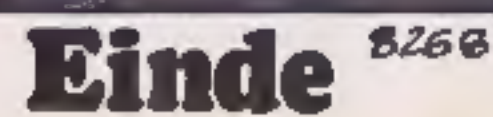
Zo verhaalt **Pionneer 10** antwoordt hoe het beruchte plaatje, met alle belangrijke gegevens over het aardse bestaan dat in de jaren zeventig in de ruimte werd gezonden, toch eindelijk na een eeuw respons krijgt. **De beeldhouwer in de ruimte** toont hoe de grootscheeps opgevatte kunstwerken van een gestoorde geest door een molmol een andere baan opgestuurd worden.

Quasar vermengt cynische humor met bittere realiteit of hoe de schijnbaar logische *science* in combinatie met de grillige *fiction* bizarre en gevaarlijke gevolgen kan hebben.

Peter Thoresen

DOMMEL

WORDT 20 JAAR

We schrijven 1968. Terwijl anderen zich gedragen als olifanten in een porseleinkast, neemt een jonge tekenaar, in een rustig dorpje in Waals Brabant, er vrede mee... te tekenen. Heel wat minder conform aan de verankerde oertypes is het wezen dat hij met grove potloodtrekken uitschets. En de evolutie zou dit standpunt nog verstevigen: een grote witte pelsbol met vier poten en een enorme zwarte truffel als een vuistslag midden bovenaan het silhouet. En als toppunt van onbeschaamdheid prikt hij een grote wattenprop midden op zijn zitvlak. Het «ding» waardeert waarschijnlijk wel de comfortabele kantjes van zijn goedhartig uiterlijk maar zijn geestelijke vader beweert echt niet een verlicht smaakmaker te zijn. De Yeti? Vreemd genoeg heeft het beest helemaal niets angstaanjagends en het komt ons zelfs een beetje vertrouwd voor. Wat mag het dan wel zijn?

Hoe onwaarschijnlijk het hier ook mag lijken, het is een... hond! Akkoord: een unicum. Hij behoort zelfs tot geen enkel bekend ras. Dommel, want zo werd hij gedoopt, is een zuiver produkt van de verbeelding. En aan verbeelding schiet het Dupa — zijn geestelijke vader — echt niet te kort. Je moet al een hele dosis verbeelding bezitten om je hond de naam Dommel te geven. Rintintin of Benji, dat zijn tenminste hondennamen die hoog scoren. Welke toekomst kan voor zo'n hond weggelegd zijn?

Dupa heeft er nooit naar gestreefd als ernstig naar voor te komen. En de toekomst zal zichzelf uitwijzen. De appel valt nooit ver van de boom. Papa was graficus en in dit geval bleek de artistieke aanleg ergerlijk. Niettemin was het zijn grootste droom garagehouder te worden! Die passie voor mechanica on-

derhoudt hij nog steeds. De praktische kant van de techniek vindt hij boeiend, het theoretisch facet oer- vervelend. Gelukkig merkt één van zijn leraren dit vlug en hij geeft Dupa de wijze raad zich te laten inschrijven... aan de Academie voor Schone Kunsten te Brussel. Daar «ondergaat» hij drie jaar klassiek

tekenen. Maar vooral leert hij dankzij Maurice Tillieux, de geestelijke vader van Guus Slim, de boeiende wereld van het beeldverhaal kennen. Zijn eerste stappen in die wereld zijn nochtans niet erg bemoedigend. Het weekblad Robbedoes veegt zijn eerste platen van de tafel als «onuitgeefbaar». Dan verschijnt gelukkig Greg op het toneel... De hoofdredacteur van Kuifje heeft een fijne neus. Hij onderkent onmiddellijk de verbeeldingskracht van de nieuwkomer en biedt hem de gelegenheid deze te ontplooiën: hij mag de decors tekenen voor een humoristische avonturenreeks met als held, een zekere Olivier Blunder...

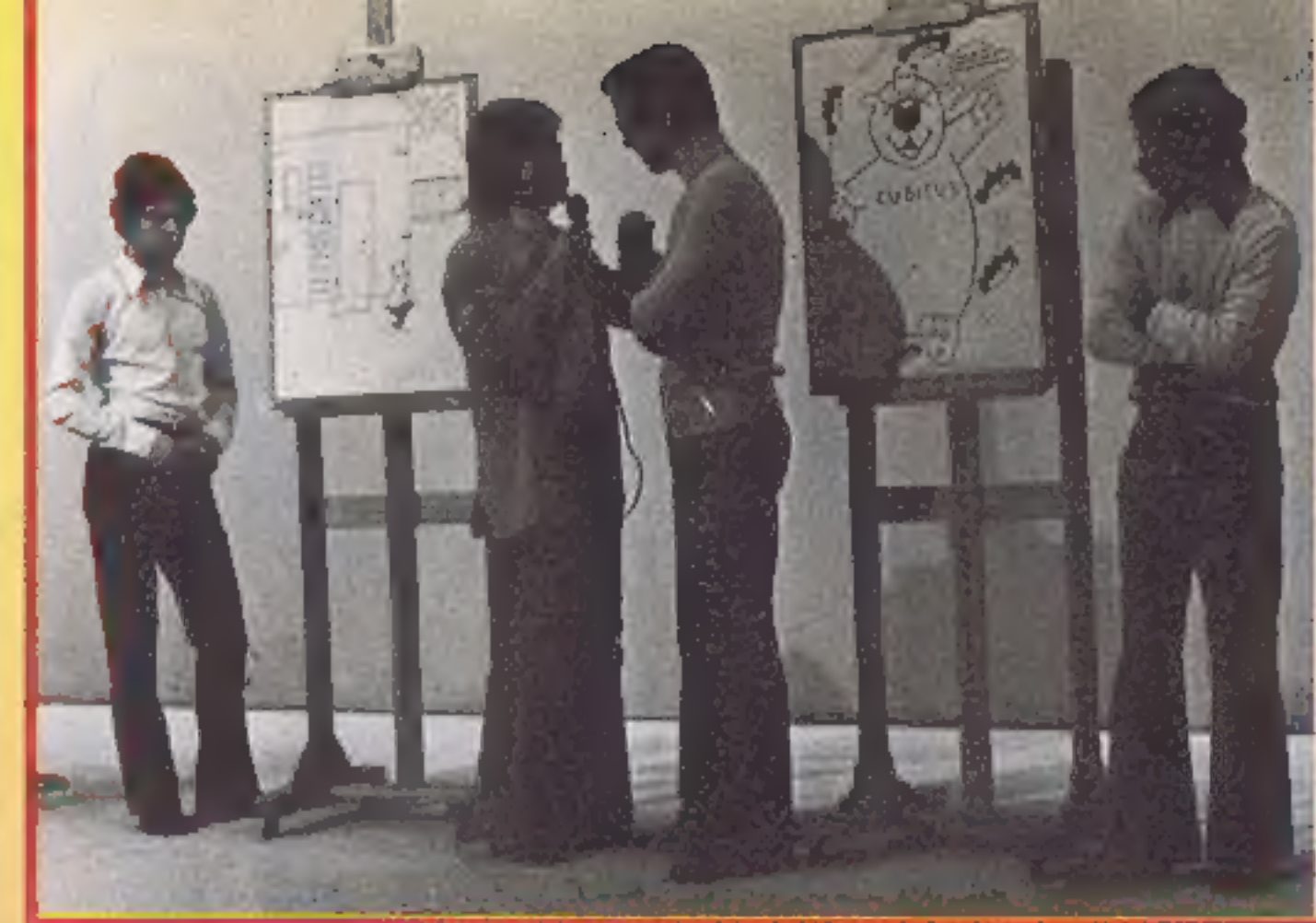
«Op een mooie morgen, vertelt Dupa verder, ontbrak er één pagina om de krant rond te krijgen. Greg vroeg me om in de kortste keren een gagplaat klaar te stomen... Onmiddellijk zette ik me aan het werk zonder precies te weten waar het naartoe moest. De muizen waren me die dag waarschijnlijk bijzonder genadig want na nauwelijks twee uren had ik al de hoofdpersonages verzonnen. Het ontwerp werd aanvaard en zo ontstond deze reeks waarvan Dommel de held was»...

Een held die in de loop der jaren gevoelig evolueerde...

«In den beginne leed Dommel een echt hondeleven. Hij kon niet spreken en liep

op vier poten, zoals alle honden. Slechts beetje bij beetje verwierf hij zijn spreekrecht en begon hij een menselijk gedrag te vertonen. Bij het ontwerpen van dit soort dierenstrip kan je moeilijk volledig afstand doen van alles wat reeds voordien werd verwezenlijkt. Grafisch onderging ik de invloed van Franquin en van Tillieux. Op het gebied van de komische vondsten waren mijn belangrijkste voorbeelden Mickey Mouse, Tom en Jerry en de tekenfilms van Tex Avery. In mijn waan lag de originaliteit van Dommel absoluut in zijn uiterlijk. Naar mijn idee was hij een enig exemplaar. Hij behoorde tot geen enkel bekend ras. Het toeval heeft echter gewild dat ik enige tijd later een Dommel in levende lijve ontmoette. Tijdens een wandeling in Cannes kruiste ik een echtpaar vergezeld van een volwaardige dubbelganger van de hond die ik dacht louter verzonnen te zijn. Zo vernam ik dat hij tot het ras behoort van de Hongaarse herdershond. Het is sindsdien dat Dommel een gedrag vertoont dat niets meer gemeen heeft met dat van een hond. Mijn besluit hem te vermensenlijken bood de mogelijkheid hem

Het was in 1972. Dommel was toen 4 jaar. Met zijn papa, Dupa, nam hij deel aan zijn eerste televisieuitzending.

definitief af te scheiden van alle bestaande rassen. En zo verkreeg ik eveneens een bredere waaier aan gagmogelijkheden».

En toen kwamen Semafoor en Balthasar...

«Geen hond zonder baasje! Vandaar het personage van Semafoor, een zeeman op rust, die overigens met Dommel heel wat karaktertrekken gemeen heeft... En wat Balthasar betreft... Dommel heeft veel menselijke reflexen verworven, wat niet wegneemt dat hij van zijn voorouders uit de hondenwereld een aantal kenmerken heeft geërfd die eigen zijn aan de soort. Hij heeft dan ook een hekel aan katten... Eigenlijk zijn

Semafoor en de kat Balthasar alleen maar aanbrengrers. Hun rol heeft er altijd in bestaan situaties te veroorzaken die Dommel tot reactie dwingen. Zijn reacties gelijken trouwens sterk op de mijne in soortgelijke gevallen. Mijn echtgenote beweert vaak dat ze mij in Dommel terugvindt. Ik geef toe dat hij sterk op mij lijkt. Net als Dommel houd ik van rust, comfort en lekker eten. Zoals hij houd ik van thuisblijven en ik mopper gewillig als iemand mijn rust komt verstoren of me in mijn werk onderbreekt. Maar ook mijn wrok is nooit van lange adem».

Hoe geschiedt de opbouw van de humoristische lot-

gevallen van je personages?

«Dat heeft alles te maken met m'n humeur. Sommige dagen ben ik bijzonder goed in vorm. En andere is er geen beginnen aan. In het beste geval noteer ik vlug alles wat me door het hoofd schiet. Zo bouw ik een voorraad op. Sommige taferelen uit het dagelijkse leven kunnen me soms inspireren... Bij de start is eigenlijk geen enkel van mijn scenario's duidelijk gestructureerd. Het verhaal ontwikkelt zich naarmate ik het teken. Tenminste voor de gags in één plaat. De opbouw van een volledig album is uiteraard heel wat complexer. Je moet het verhaal ritmeren over 46 pagina's. Dat houdt een pientere dosering in van effecten en gebeurtenissen. Het geheel moet op een voldoende stevige ondergrond berusten. Hoe denkbeeldig en verzonnen de avonturen van Dommel ook mogen zijn, de omstandigheden moeten steeds geloofwaardig blijven. En wat men er ook mag van denken: zulks vereist heel wat documentatie. De lezer van vandaag is zeer goed voorgelicht over alles wat er zich afspeelt. Met dat gegeven moet je rekening houden».

My name ■ Bond!!! Maar waar zijn de girls?

Een hond die zich gedraagt als een mens. Waarom niet een mens die zich gedraagt als een hond?

Welk soort humor bedrijft u?

«Eén van de grootste moeilijkheden van die soort reeksen, is dat je een humor moet bedrijven die voor een zo ruim mogelijk publiek toegankelijk is. Volgens mij moet een gag onmiddellijk worden begrepen, maar tegelijk moet hij ruimte laten voor verschillende «under-statements», doordenkertjes die pas duidelijk worden na verschillende leesbeurten. Je moet op verschillende waarnemingsvlakken werken. Een gag die té vanzelfsprekend is, die je te gauw «door» hebt, doet niemand meer lachen, niet eens glimlachen, bij een tweede lezing. Je moet dus fijnzinnigheden invoeren die het genot verlengen».

Beschouwt u zichzelf als een kunstenaar?

«Indien de strip een kunst is, dan is het in de eerste plaats een vermaakskunst. Hoofddoel is kinderen pret te bezorgen, ook al zijn de auteurs meestal volwassenen. Heden is het publiek echter aanzienlijk breder geworden. Voor de auteur-tekenaar sluit dit in dat hij zich aan strengere normen moet houden, zowel grafisch als tekstueel. Persoonlijk meen ik dat deze noodzakelijke aanpassing zich minder dwingend opdringt voor een humorist als mezelf. De kinderen beschouwen Dommel als een log en teder knuffeldier. De ouderen zien doorheen zijn lotgevallen een verrukkelijke pretentieloze satire op het leven van vandaag. Mijn hoofddoel is de lezer te vermaken. En dat bezorgt me echt geen complexen! Asterix en de Smurfen, om er maar twee te noemen, worden eveneens door klein en groot gewaardeerd. Niemand kan betwisten dat deze reeksen een belangrijke plaats innemen in de geschiedenis van het beeldverhaal. En ik

Als kind al, wenste hij garagehouder te worden!

«Dat, mijn beste Tibet, is heel chick. Maar mijn hond is geen dog-bull»!

durf wedden dat heel wat jonge auteurs maar wat graag even vermaard zouden zijn als hun schepers».

Ziet u de toekomst van het beeldverhaal rooskleurig?

«Absoluut! Maar onder bepaalde voorwaarden... Ik denk bij voorbeeld dat het beeldverhaal zich niet meer louter mag beperken tot zijn papieren vormen. De media en de vrije-tijdssector in het algemeen hebben het gedrag van het publiek

fundamenteel gewijzigd. Verzadigd van informatie zijn de mensen een stuk veeleisender geworden. Daardoor wordt het beeldverhaal er toe verplicht zich voor andere expressiemiddelen open te stellen. Ik denk aan tekenfilms voor de televisie. Ik denk ook aan de speelgoednijverheid. Maar uiteraard niet kost wat kost! Ik aanvaard dat mijn personages in tekenfilms optreden of aanleiding geven tot een reeks gadgets... voor zover zulks niet strijdig is met mijn opvattingen over de jeugd».

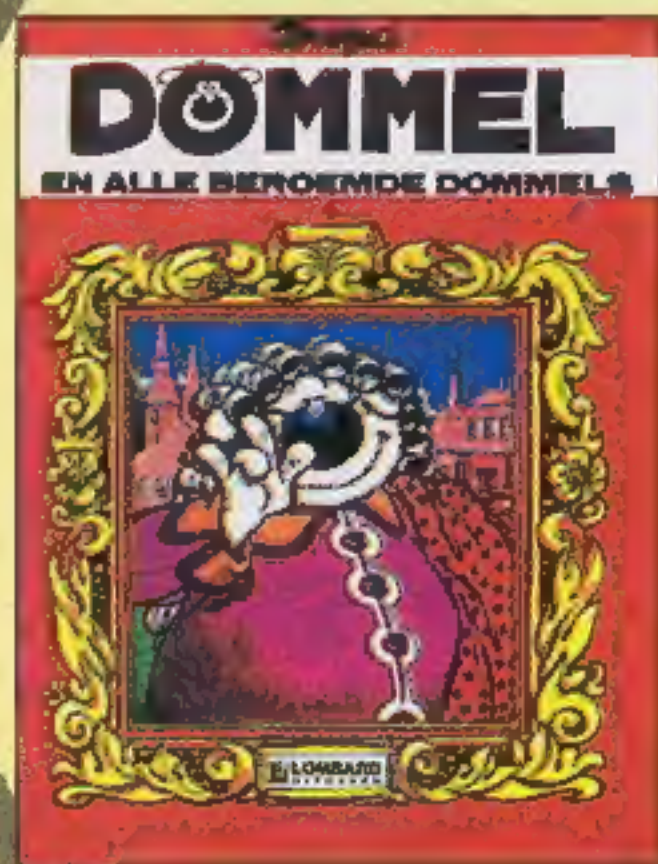
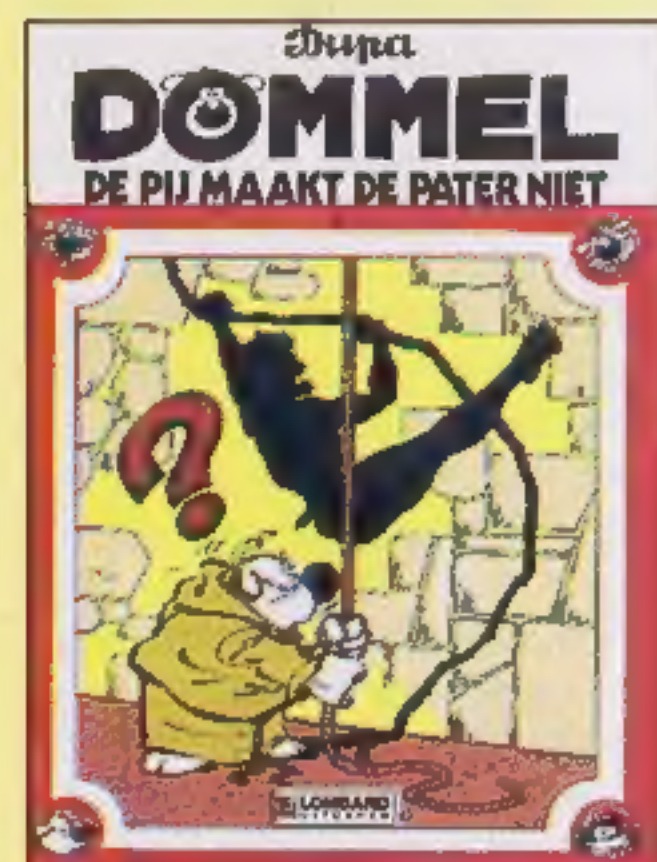
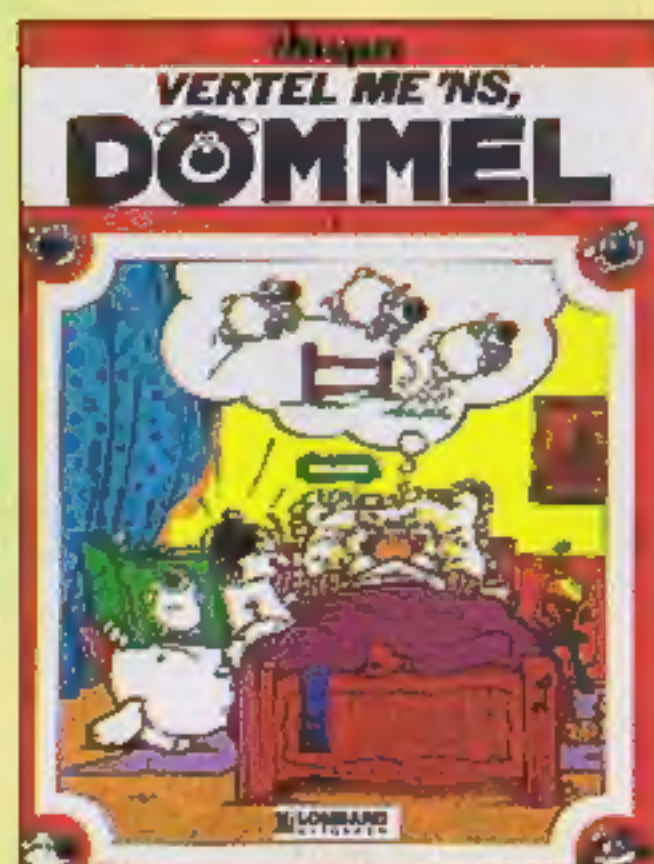
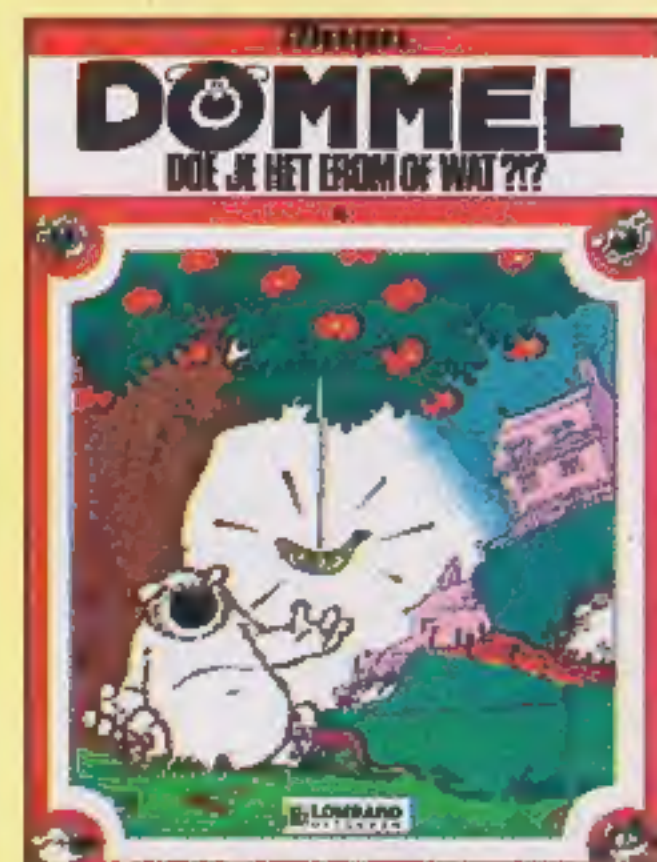
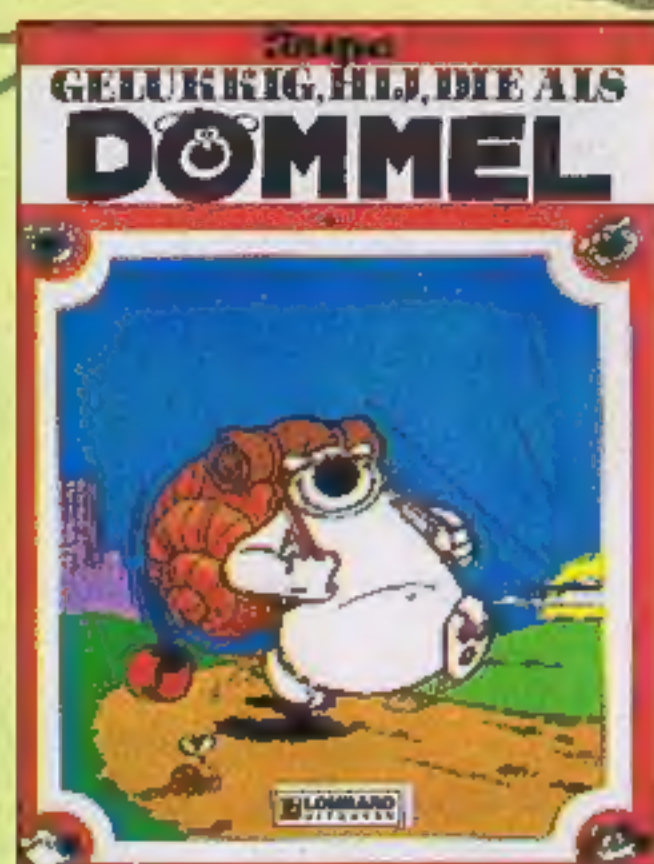
Bieden de Japanners u op dit vlak alle waarborgen?

«Sinds kort is inderdaad een Japanse productiemaatschappij gestart met het aanmaken van een reeks tekenfilms bestemd voor de televisie en waarin Dommel de hoofdrol speelt. De eerste afleveringen worden momenteel verwezenlijkt. De volledige reeks zal 52 episodes van 26 minuten beslaan, alle gesteund op reeds verschenen albums. Het was natuurlijk onbegonnen werk om voor dit project volledig nieuwe scenario's te schrijven. Onlangs ben ik naar Japan afgereisd waar ik de eerste stukjes film heb kunnen bekijken. Sindsdien ben ik in permanent contact met de studio's. Ik ben erg opgetogen over het initiatief, maar nogmaals blijf ik zeer waakzaam uit vrees voor een verkeerd gebruik van mijn personages, zowel naar vorm als naar inhoud. Ik wil zelf de morele verantwoordelijkheid dragen. Indien alles volgens planning verloopt, verschijnt Dommel op onze beeldbuis vanaf april 1989.

**Opgetekend door
Jean-Louis Lechat**

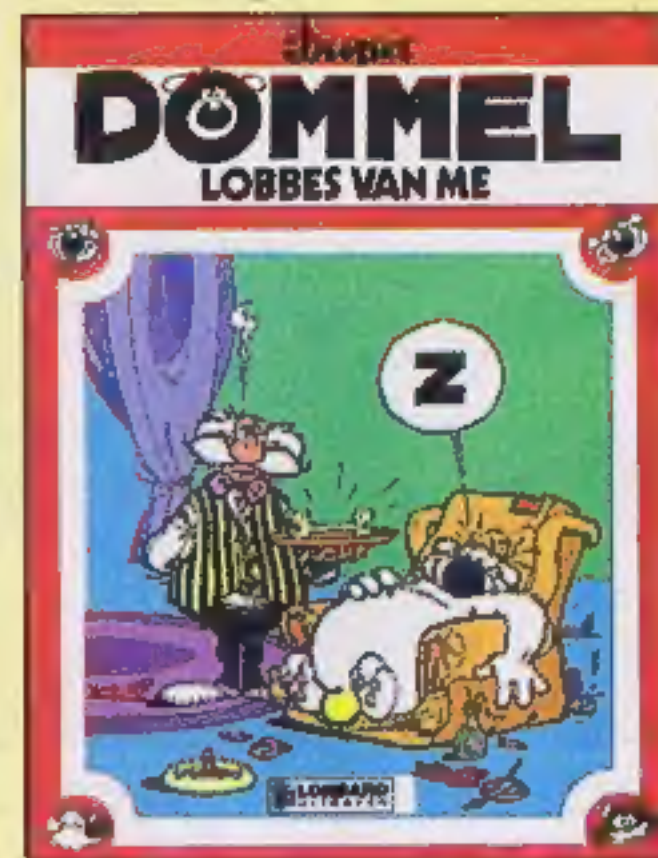
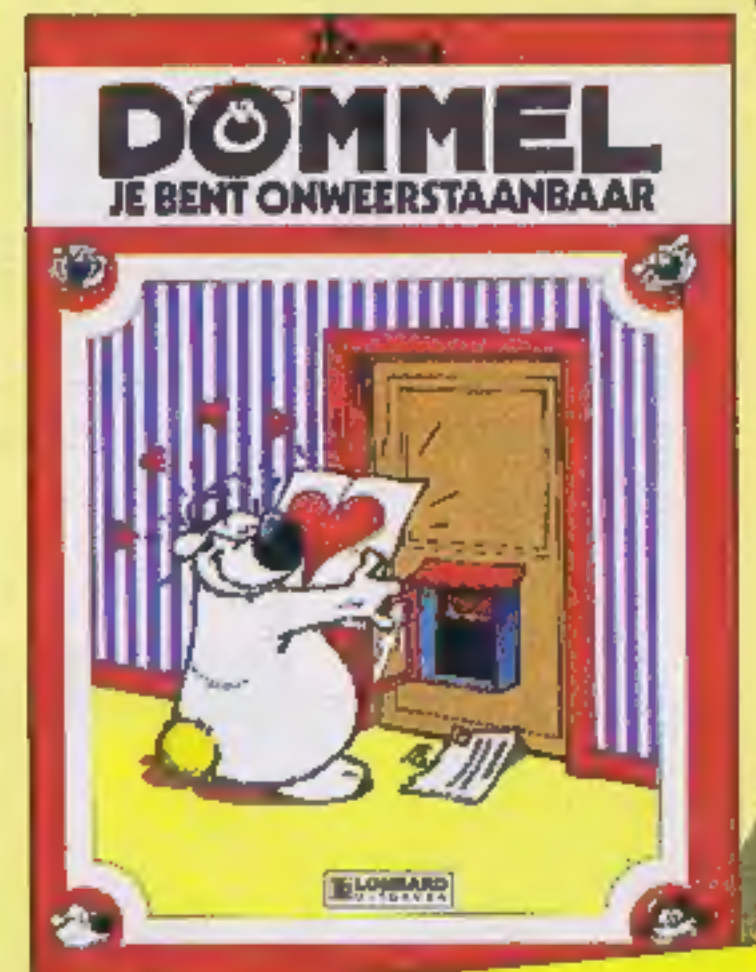
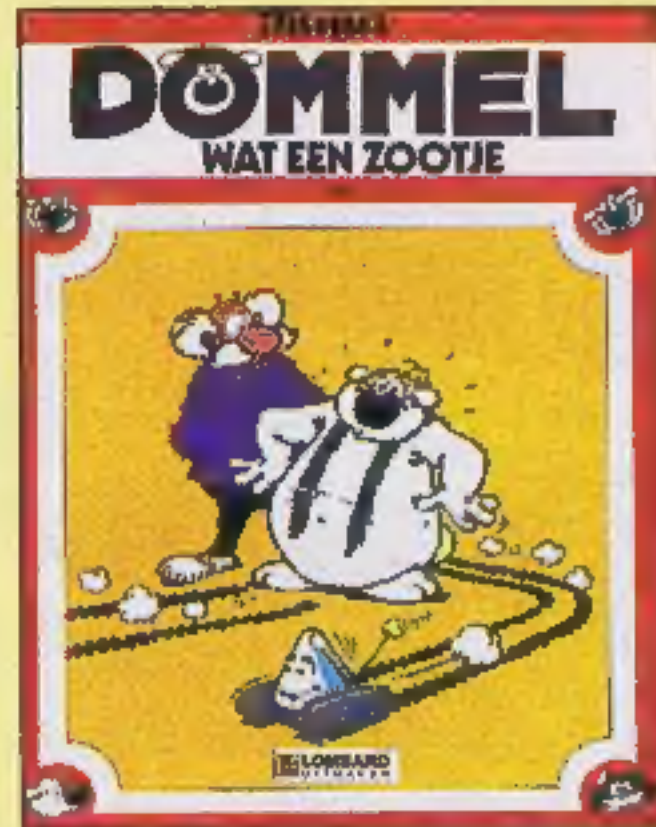
DOMMEL

17 albums v

EN NOG GEEN EN

~ 20 JAAR

pas verschenen

LOMBARD
UITGAVEN

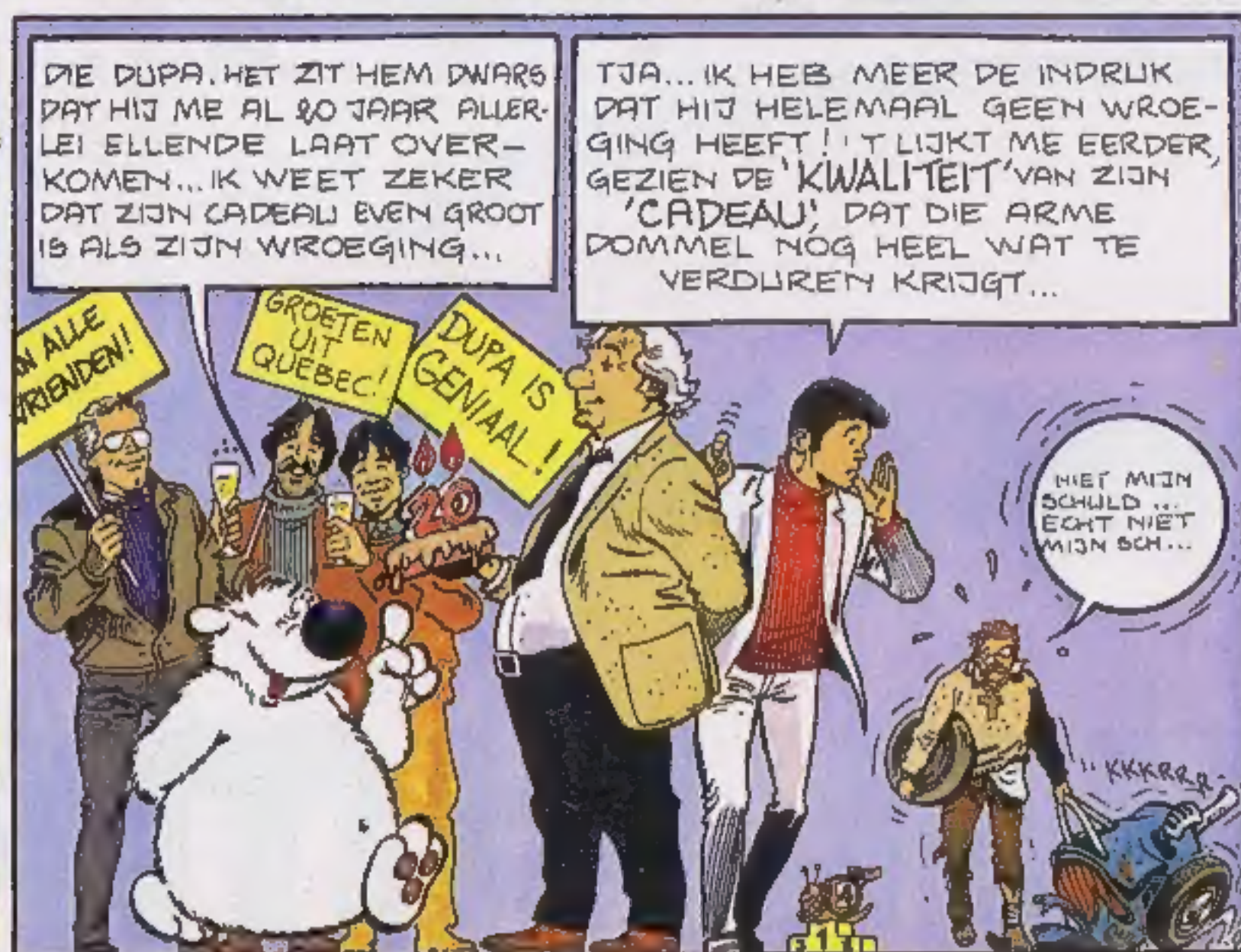
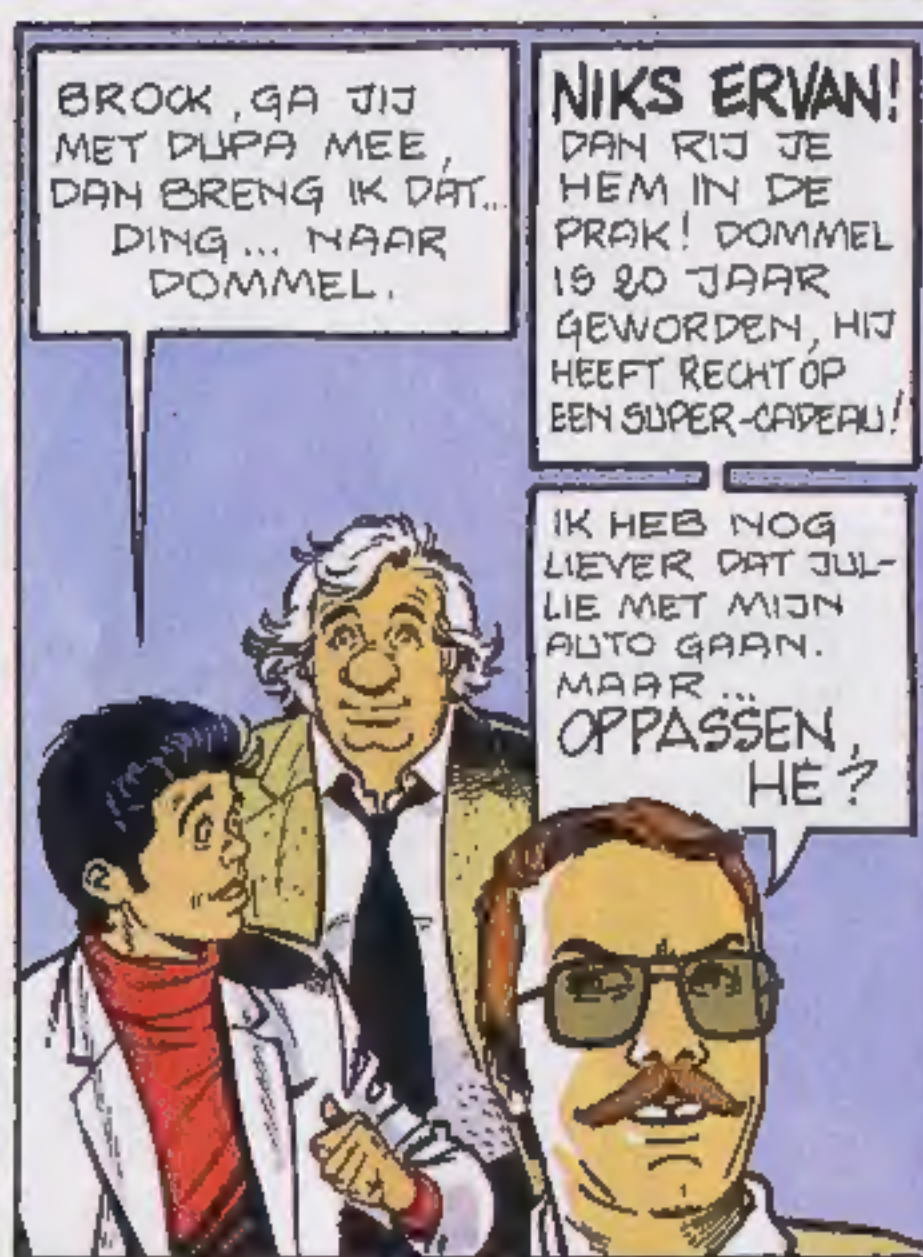
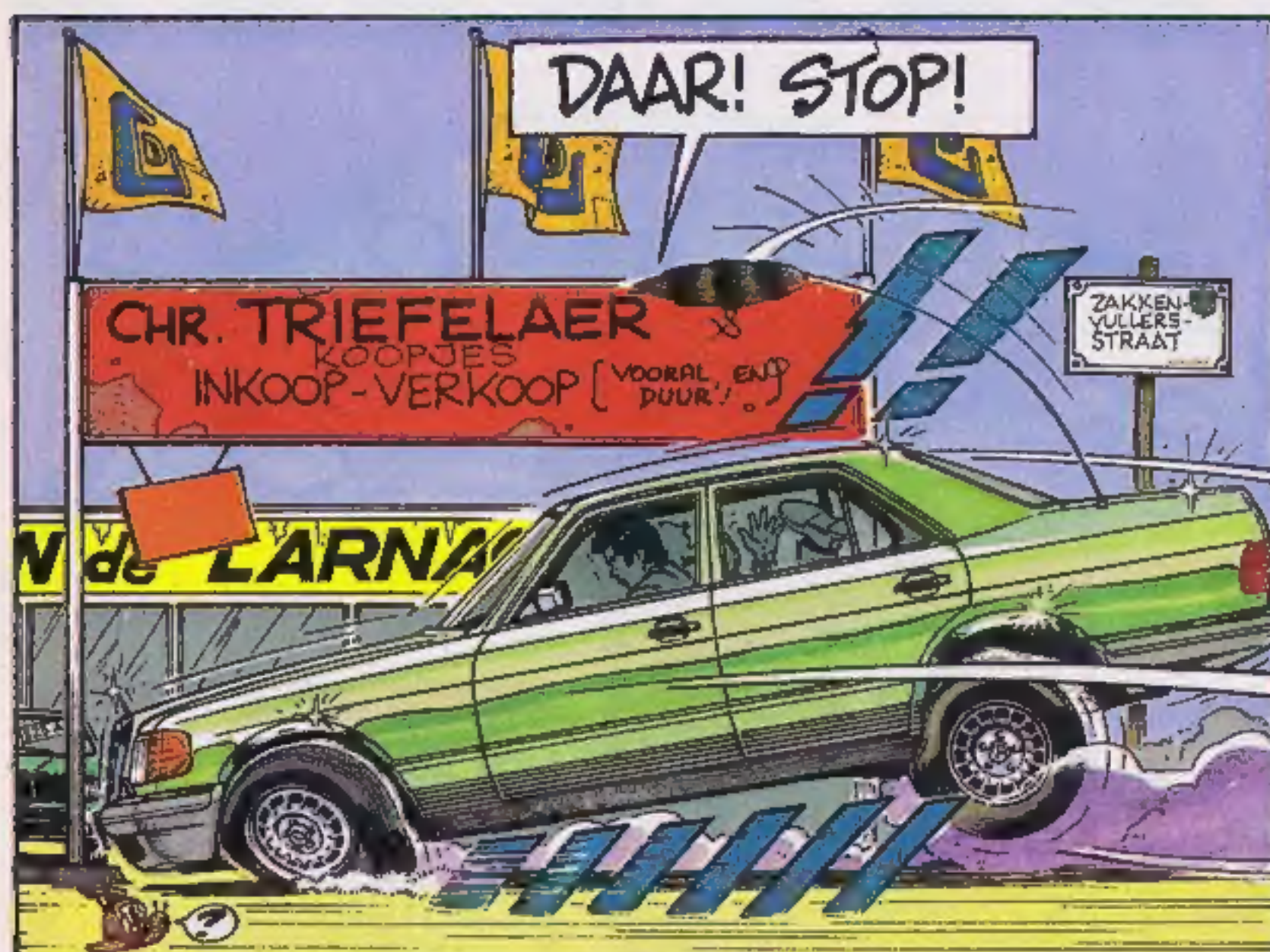
verschenen!

DOMMEL RIMPELTJE!

DE BROKKENMAKERS

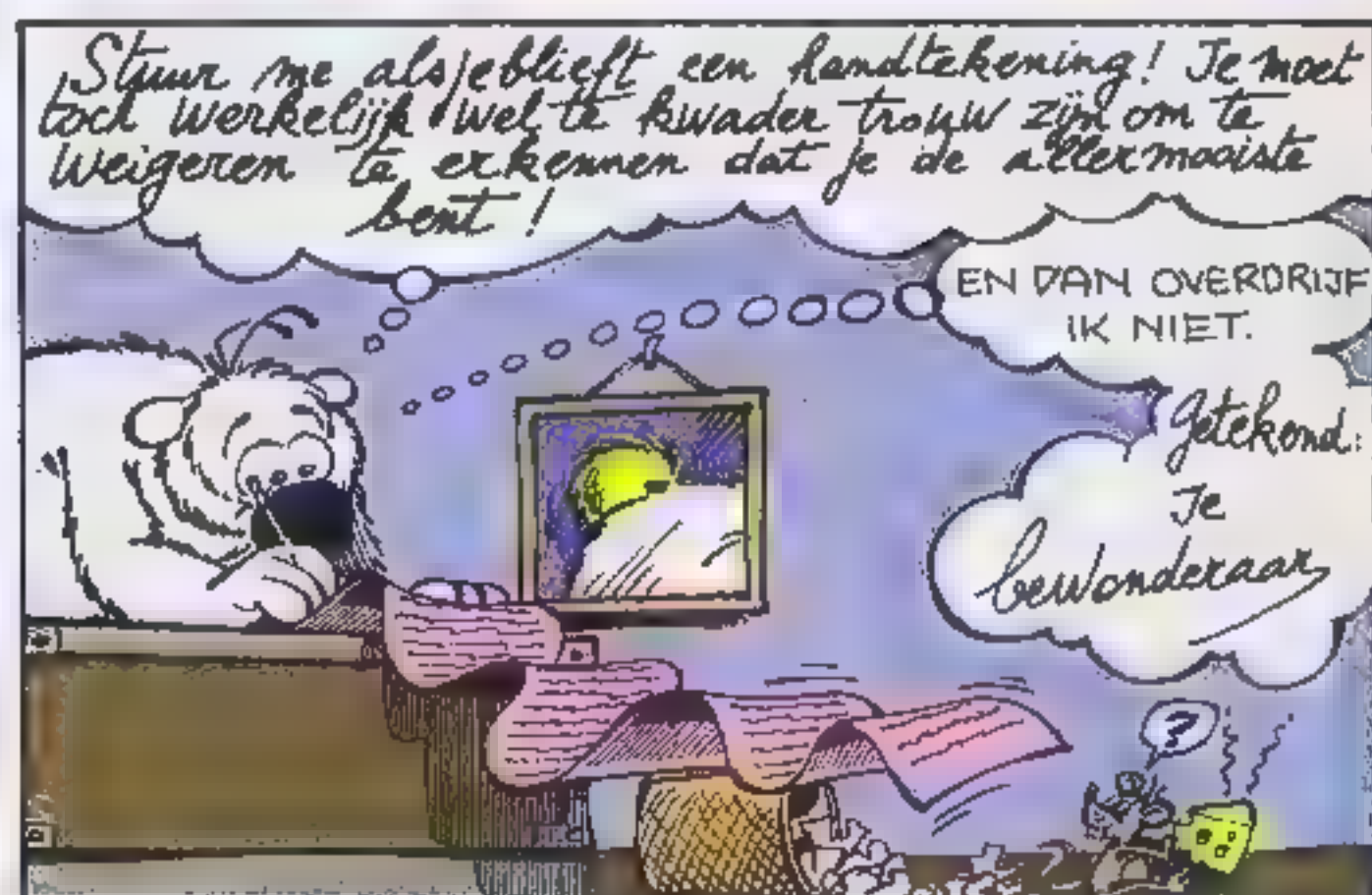
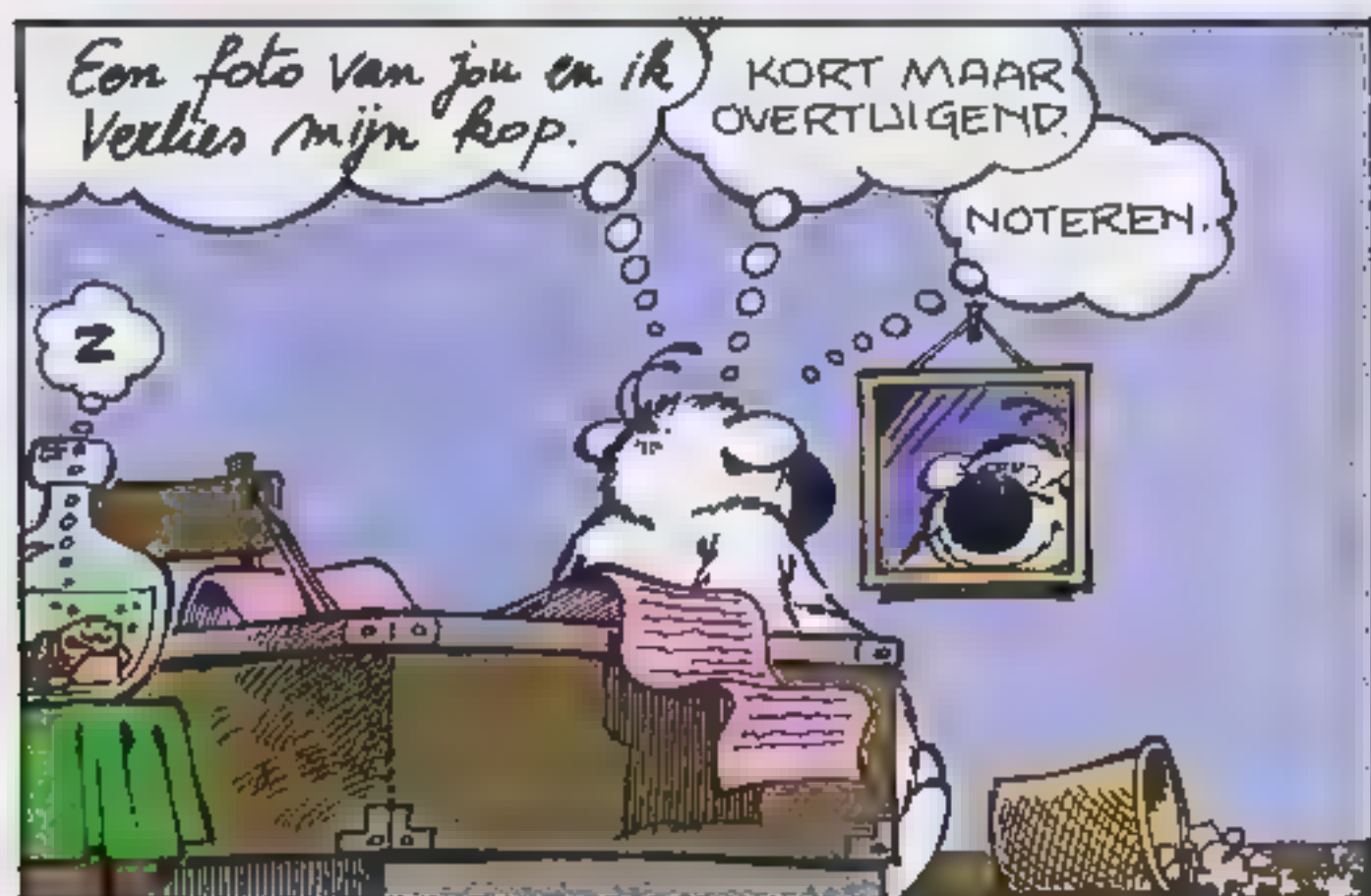
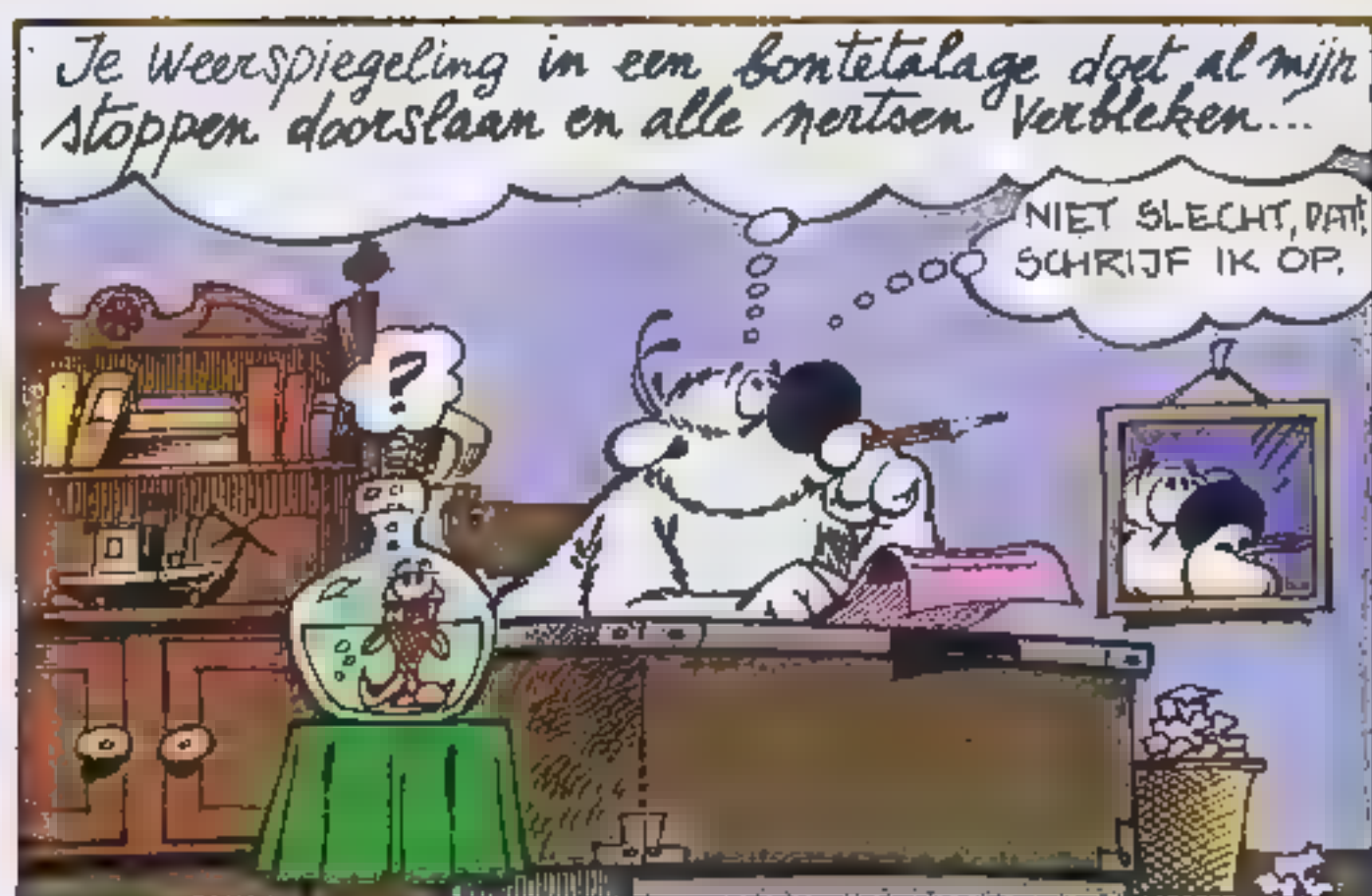
CHRISTIAN DENAYER

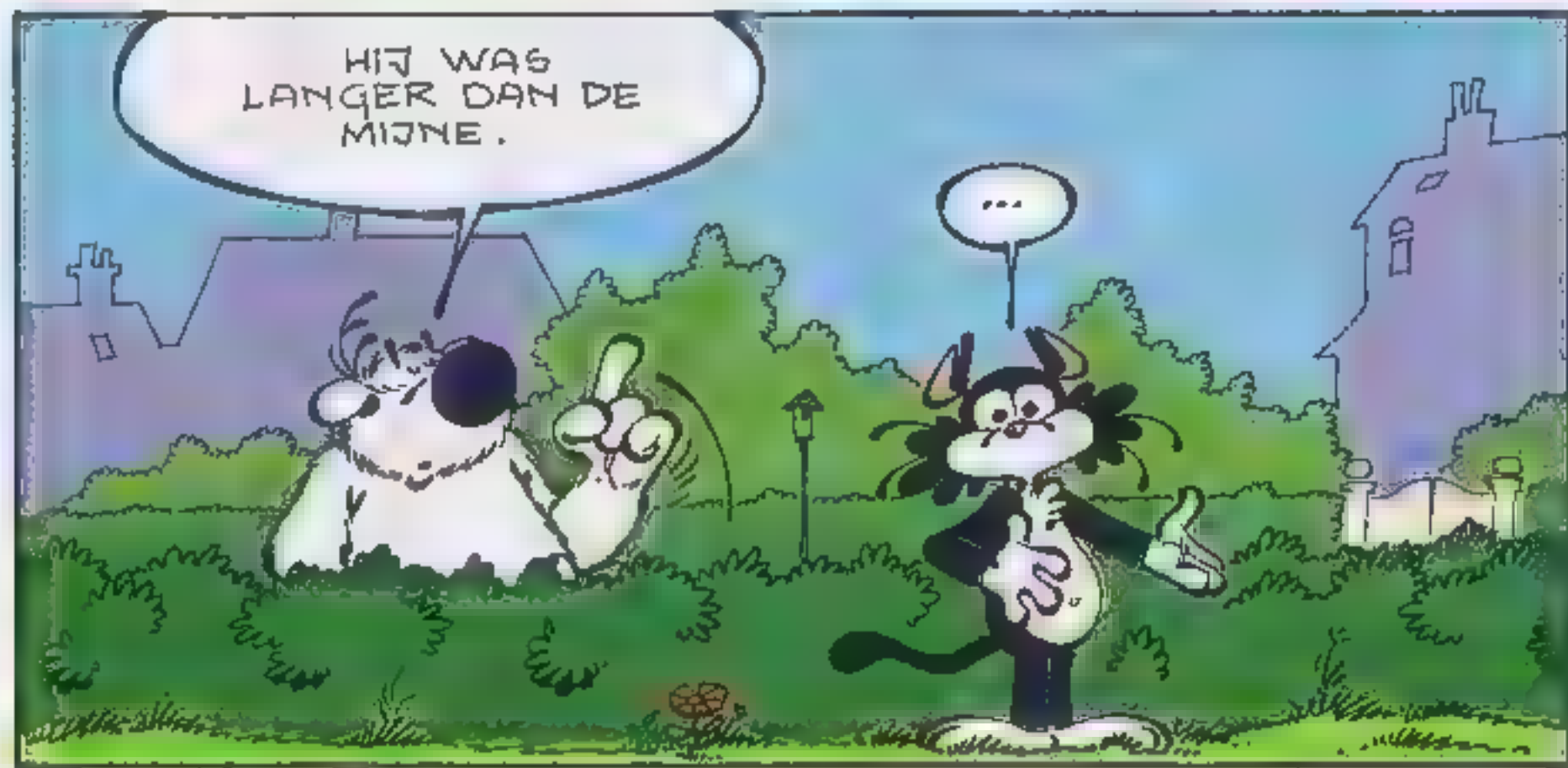
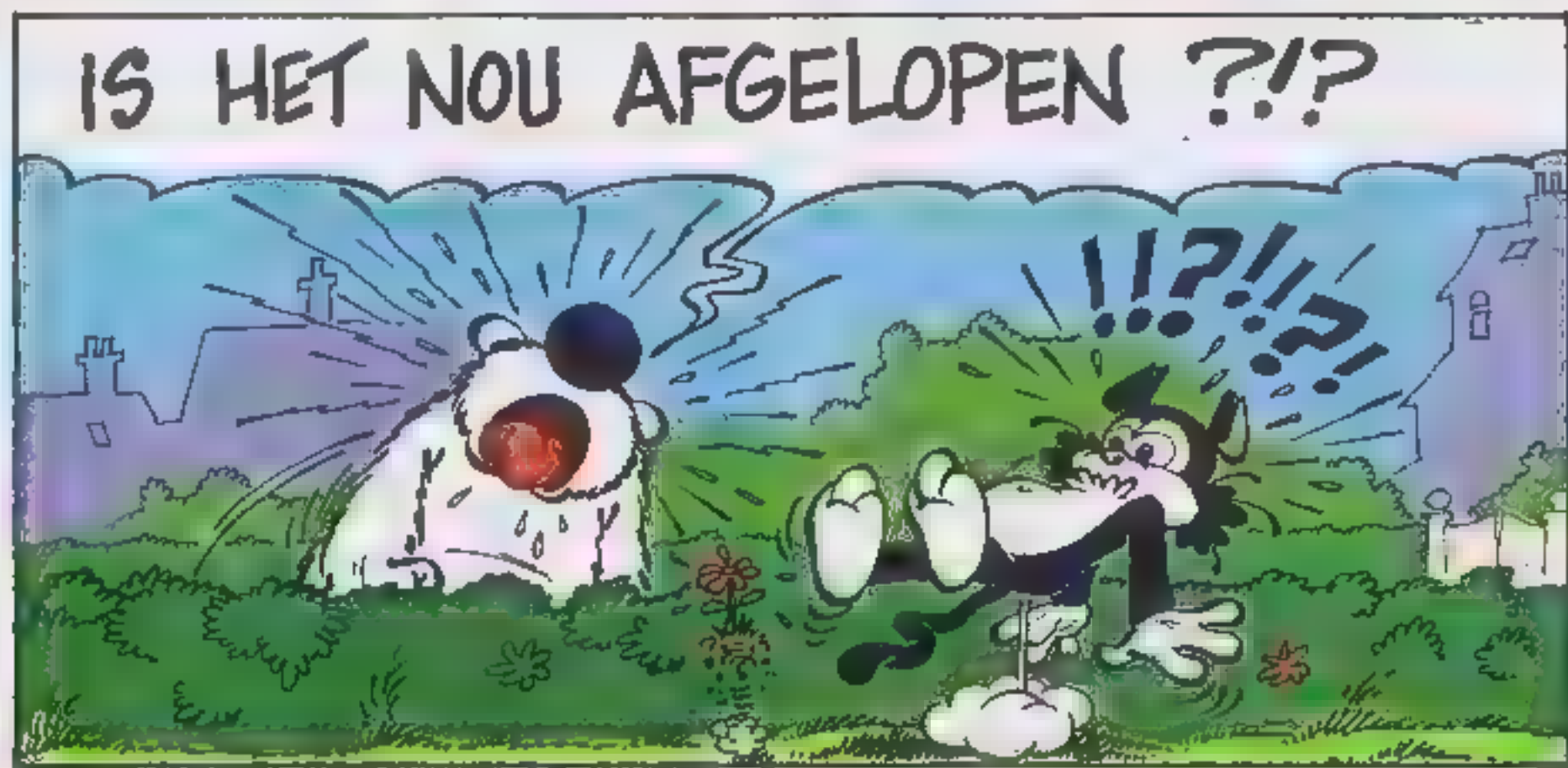
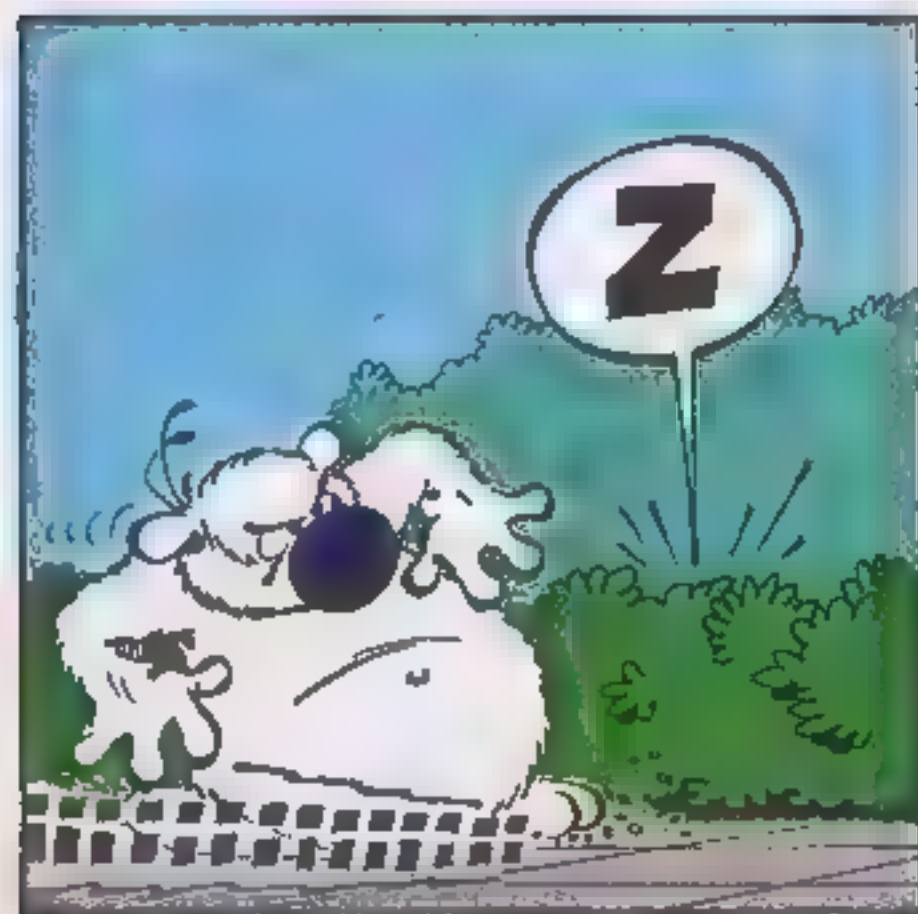
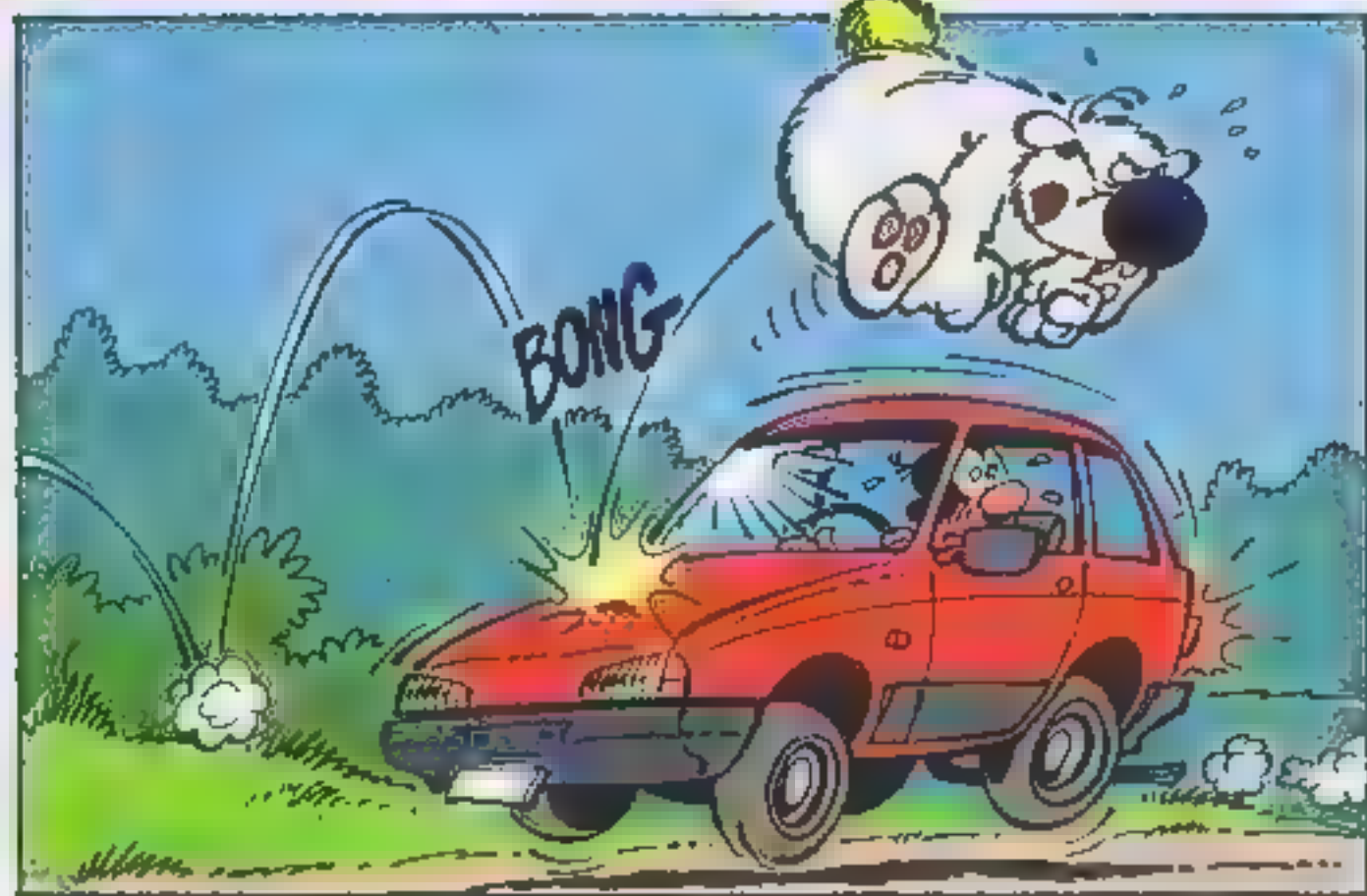
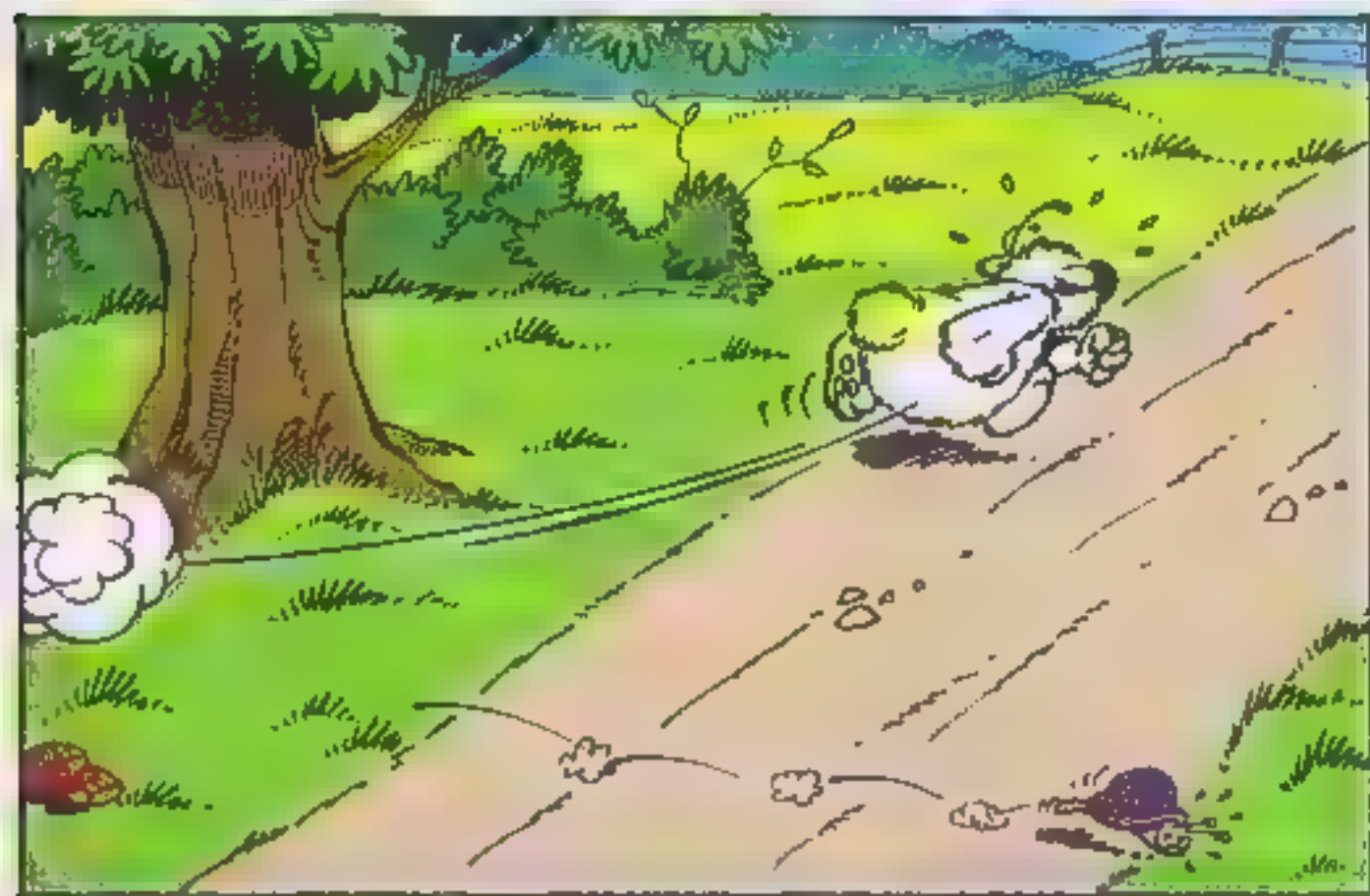

DOMMEL

DUPA

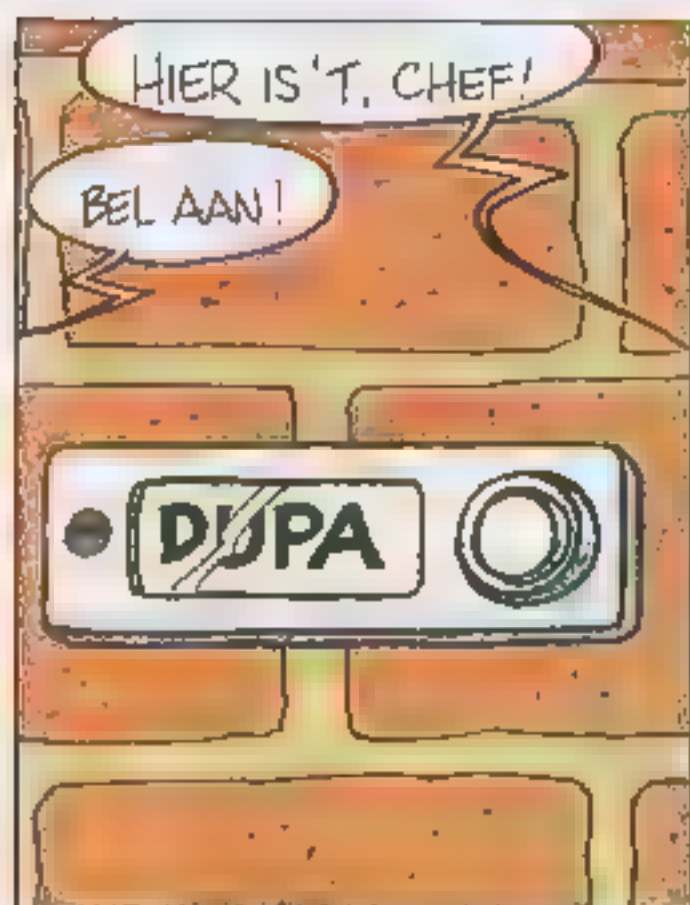

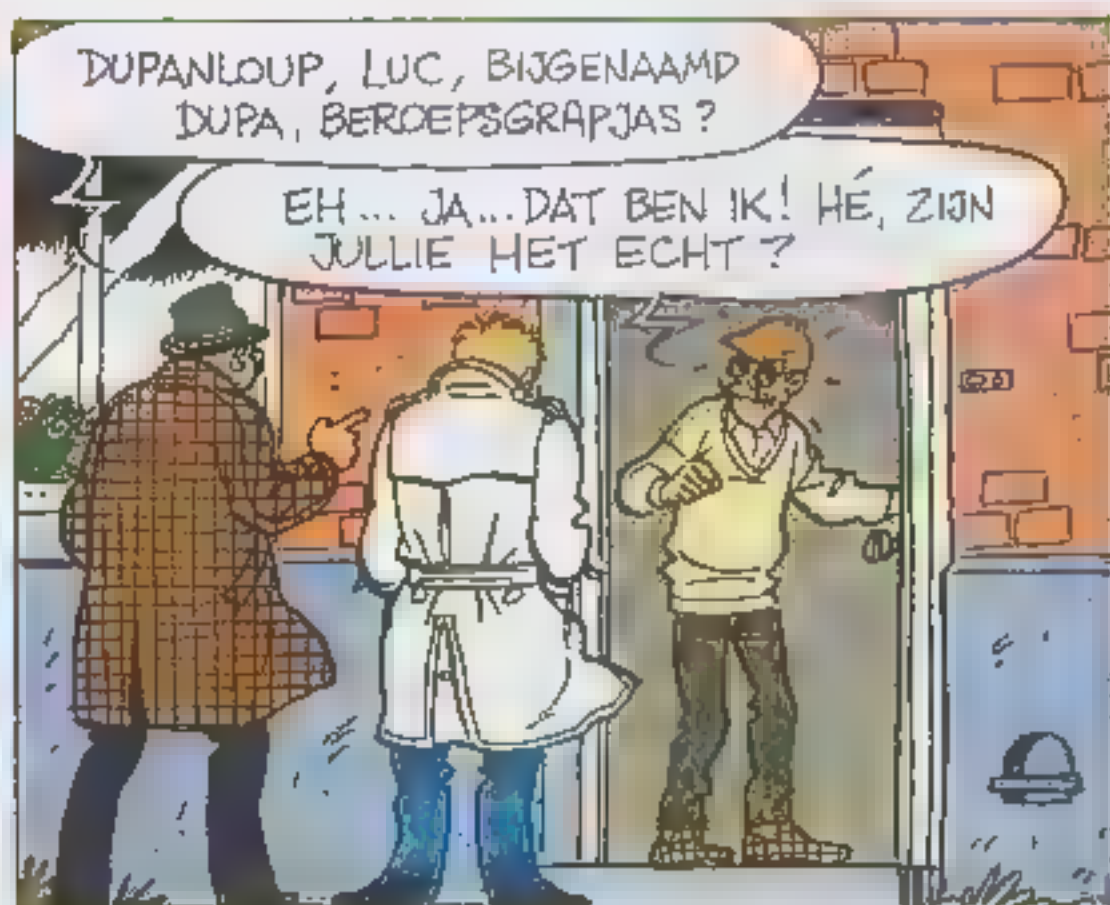
DOG BULL & KID ORDINN

TIBET

HIER IS 'T, CHEF!

BEL AAN!

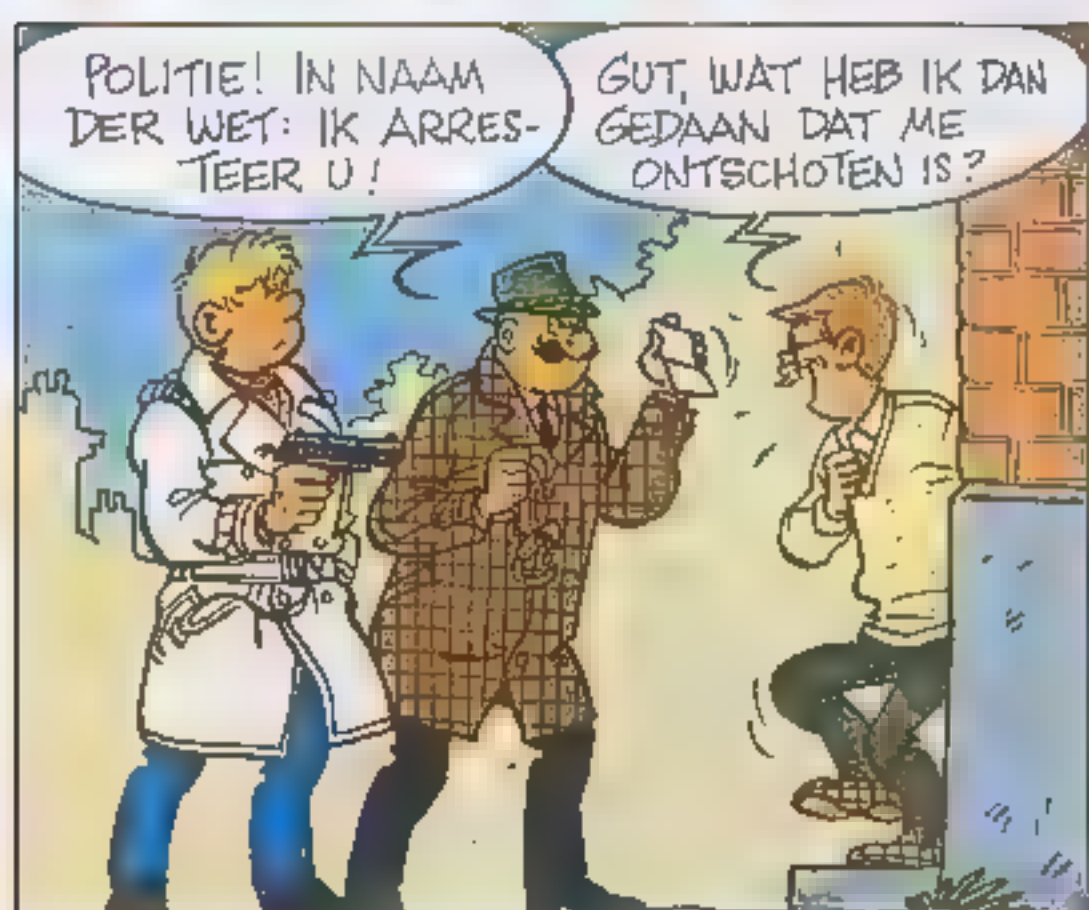
DUPANLOUP, LUC, BIJGENAAMD
DUPA, BEROEPSGRAPJAS?

EH... JA... DAT BEN IK! HÉ, ZIJN
JULLIE HET ECHT?

MET DIE RARE KLEREN AAN DACHT
IK EERST DAT JULLIE RIK RINGERS EN
BAARDEMAKERS WAREN! MAF, HÉ?

DOLLETJES!

POLITIE! IN NAAM
DER WET: IK ARRES-
TEER U!

GUT, WAT HEB IK DAN
GEDAAN DAT ME
ONTSCHOTEN IS?

U HEBT DE WET OP DE MISHANDELING
VAN HUISDIEREN OVERTREDEN!

OVERTREDEN NOG WEL!
GUT, 'T IS ME TOCH WAT!

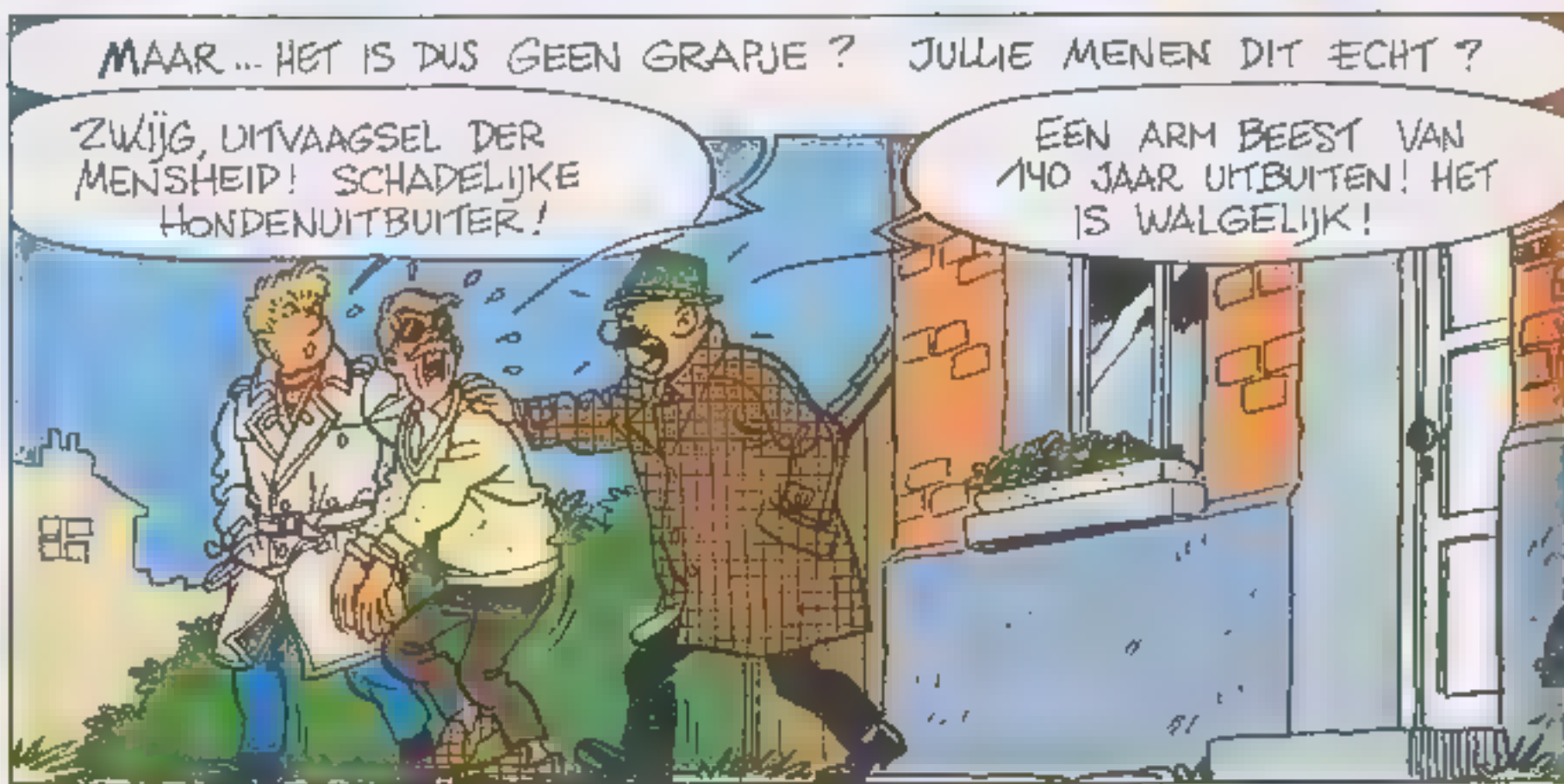
HEBT U EEN HOND DIE LUISTERT
NAAR DE NAAM DOMMEL?

LUISTEREN? NOU, MEESTAL
NIET EISENLIJK.

EEN KOMIEK, CHEF.
IK LACH ME TE BARSTEN.

HIER MET JE
POLSEN,
ELLENDING!

MAAR... HET IS DUS GEEN GRAPJE? JULLIE MENEN DIT ECHT?

ZWIJG, UITVAAGSEL DER
MENSHEID! SCHADELIJKE
HONDENUITBUIER!

EEN ARM BEEST VAN
140 JAAR UITBUIER! HET
IS WALGELIJK!

WELNEE, DOMMEL IS NET 20 JAAR
GEWORDEN...

PRECIES! OM DE WARE LEEFTIJD VAN
EEN HOND TE WETEN MOET JE DE ZIJNE
MET ZEVEN VERMENIGVULDIGEN!
EN DAT WIJST JE, HONDSVOD!

SLAVENDRIJVER! BEJAARDENEX-
PLOITANT! GELUKKIG KREGEN WE
EEN ANONIEME BRIEF!

NIET OP Z'N
HOOFD, KID!

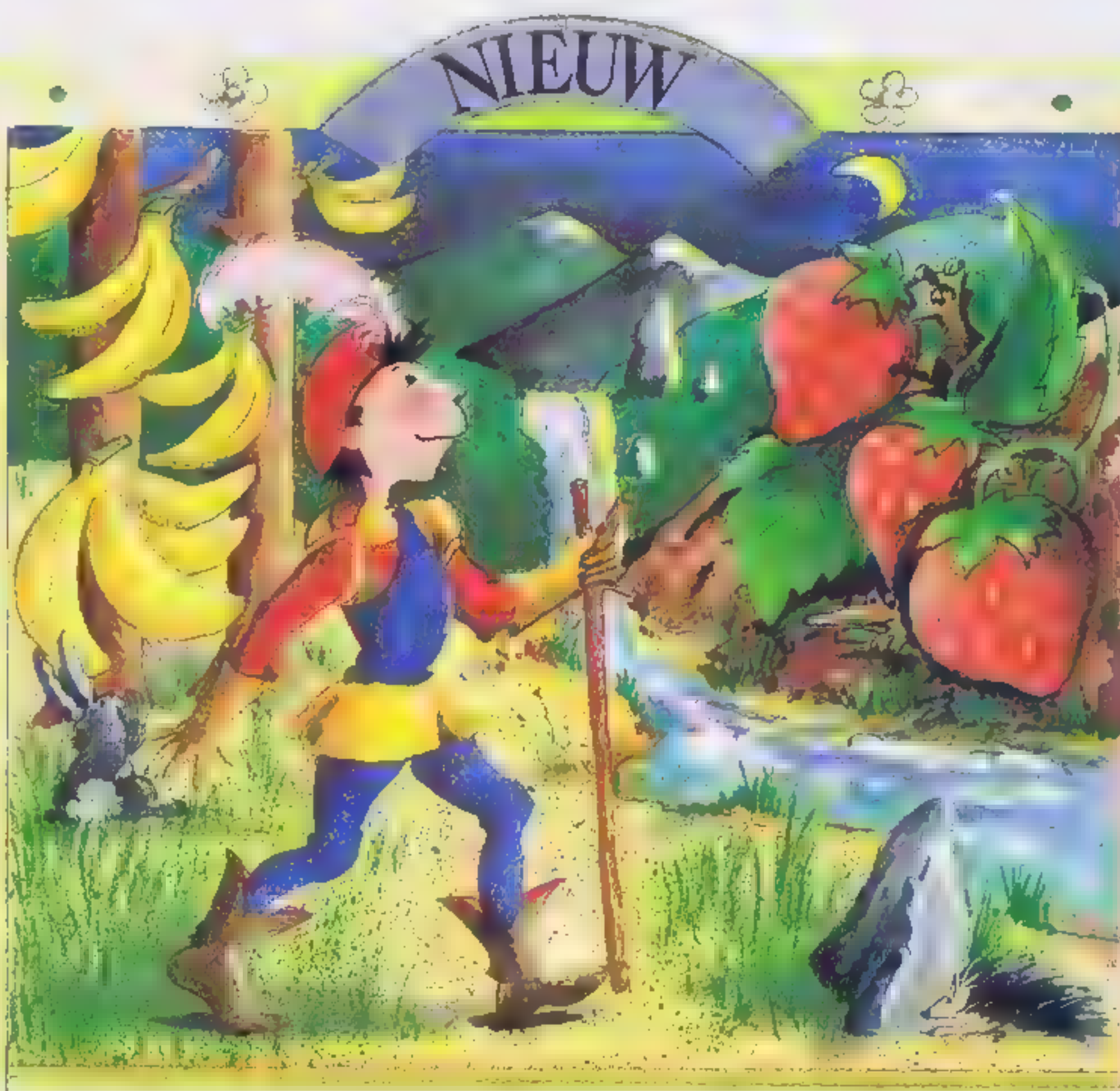

MENEER DE COMMISSARIS,
IK WAS IN MIJN VORIGE BRIEF
VERGETEN TE ZEGGEN DAT
DEZE DUPA OOK DE BELASTING
ONTDUIKT EN DAT AL
SINDS...

VOOR ZE
HEM VRIJLATEN HEB
IK AL GAUW TWEE
MAANDEN VOOR
MEZELF!

Voor Luc

DE TOVERREEP MILKCHOC.

D“DROOM ZACHT”
WAREN DE WOORDEN
DIE GASPARD NOG NET
HOORDE VOORALEER HIJ
IN EEN DIEPE SLAAP
WEGZONK. EN DEZE
NACHT HAD HIJ OOK
ANDERE DROMEN DAN
ANDERS. HIJ VLOOG VER WEG EN VER-
ZEILDE IN EEN LAND WAAR HET LAND-
SCHAP ER HEEL VREEMD UITZAG.

HIJ BEVOND ZICH OPEENS
AAN DE ZOOM VAN EEN BOS, DE
VOLLE MAAN SCHEEN ZO HELDER
DAT DE RIVIER WEL KLATEREND
ZILVER LEEK. GASPARD WAS NU
AL EEN HELE POOS VAN HUIS WEG
EN BEGON TREK IN IETS TE KRIJGEN.

PRECIES OP DAT MOMENT ZAG
HIJ EEN GROTE WITTE VOGEL DIE NEER-
STREEK OP HET DAK VAN EEN VERDER
GELEGEN HUISJE. GASPARD STAPTE
NIEUWSGIERIG DICHTERBIJ EN ZAG
DAT HET HUISJE UIT ALLERLEI
VRUCHTEN BESTOND EN MET
MELKCHOCOLADE BEDEKT WAS.
HEEL VOORZICHTIG PROEFDE
HIJ EEN STUKJE VAN EEN RAAM.
HIJ PROEFDE EEN SMAAK VAN
MELK EN FRISSE AARDBEIEN ZOALS
HIJ DIE NOG NOOIT HAD GEPROEFD.

TOEN GING DE VOORDEUR VAN
HET HUISJE OPEN EN EEN STOKOUD
VROUWTJE, OUDER KON NIET,
KWAM OP AL EVEN STOKOUD KRU-
KEN BUITEN.

TERWIJL ZE MET HAAR HOOFD SCHUDDE, SPRAK ZE:

- "WEL TOE, HOE KOM JIJ HIER TERECHT? KOM BINNEN, KOM BINNEN, JE ZAL HET GOED HEBBEN BIJ MIJ."

MAARTOEN GASPARD HAAR GEZICHT VAN DICHTBIJ ZAG, KREEG HIJ SCHRIK. OOK AL OM-DAT HIJ GEHOORD HAD DAT ZICH AAN DIE KANT VAN HET BOS EEN HEKS OPHIELD DIE KINDEREN DOODDE, ZE KOOKTE EN OPPEUZELDE.

GASPARD REPTE ZICH WEG, MAAR O JEE HET SCHARMINKEL SLAAGDE ERIN HEM VOETJE TE LICHTEN. ZE HAD HEM BEET. ZE SLOOT HEM OP IN EEN KOUD, BOUWVALLIG

SCHUURTJE WAAR DOOR HET RAAM WEINIG OF GEEN LICHT BINNENVIEL.

HIJ HOORDE HAAR DE HELE TIJD HEEN EN WEER LOPEN EN MUMMELEN: "DAT WORDT EEN LEKKER BROKJE."

MAAR DE VOLGENDE DAG VOND DE HEKS HET SCHUURTJE LEEG EN DE POORT UIT HAAR HENGSELS.

WAT WAS ER DAN GEBEURD? TIJDENS DE NACHT HAD ZICH IETS VREEMDS VOORGEDAAN. GASPARD ZELF WAS VERWONDERD. HIJ BEGON TE GROEIEN EN HIJ VOELDE ZICH WEL TIEN KEER STERKER ZODAT HIJ MET ÉÉN HANDGEBAAAR DE POORT HAD KUNNEN OPENBREKEN.

TERWIJL HIJ OP VRIJE VOETEN LIEP, BEGREEP GASPARD DAT HIJ ZIJN KRACHTEN TE DANKEN HAD AAN DE TOVERVRUCHTEN DIE HIJ VAN HET HUIS HAD GEPLUKT. HIJ KREEG EEN DANKBARE INVAL EN AAN HET BETOVERENDE MENGSEL VAN CHOCOLADE, VRUCHTEN EN MELK GAF HIJ DE NAAM: MILKCHOC.

MILKCHOC VAN COTE D'OR.
EEN STEVIGE CHOCOLADEREEP MET MELK EN VRUCHTEN.

CLIFTON

BEDU
BOB de GROOT

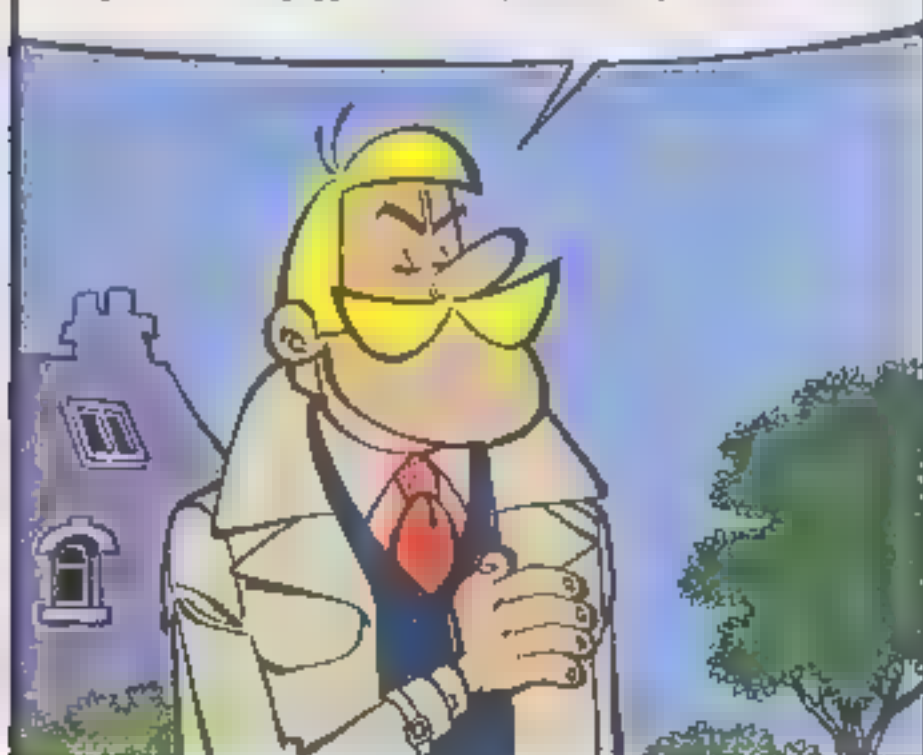
EN DIE ARME WANHOPIGE STAKKER DEED
EEN BEROEP OP MIJ... HIJ WAS ZIJN HOND
KWIJT...

IK SMEEK U, VIND HEM VOOR ME! IK KAN
NIET ZONDER HEM!

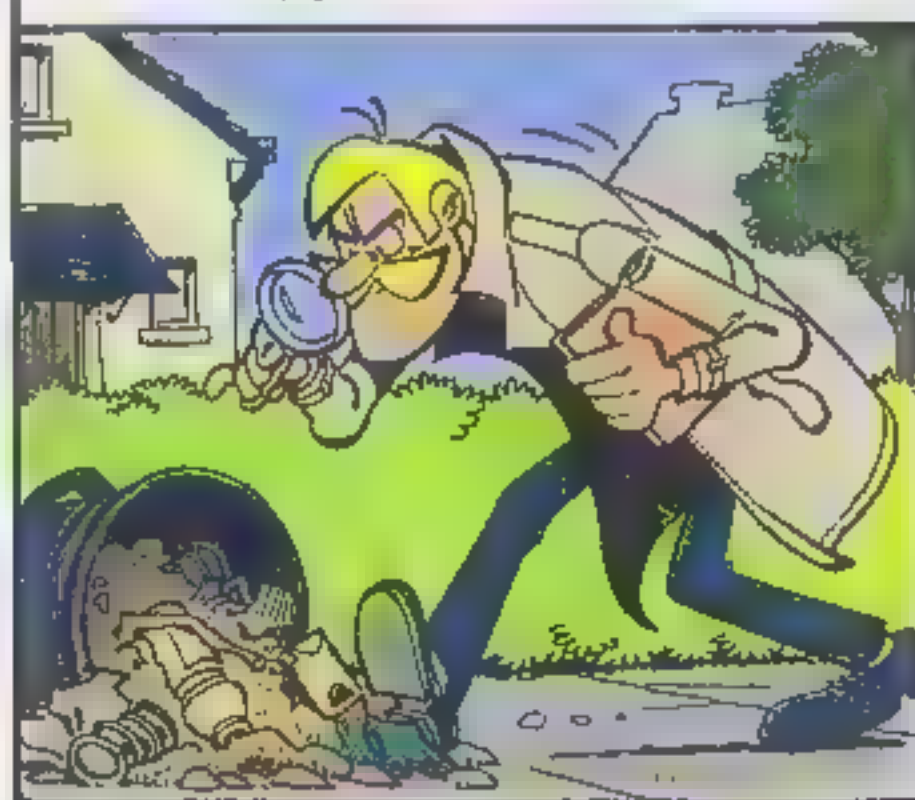
IK ZAL
HET ONMOGELIJKE DOEN!

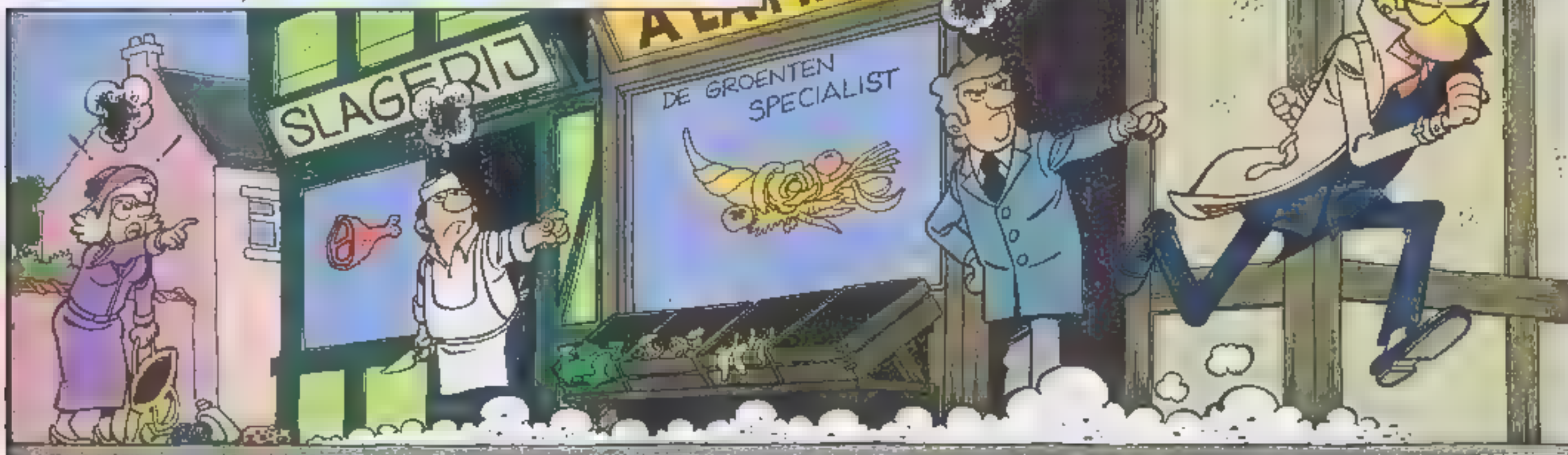
EN VOORZIEN VAN ENKELE
INLICHTINGEN DIE DE BRAVE MAN
ME TUSSEN TWEE SNIKKEN
DOOR HAD VERSTREKT...

... BEGON IK MIJN
SPELTOECHT.

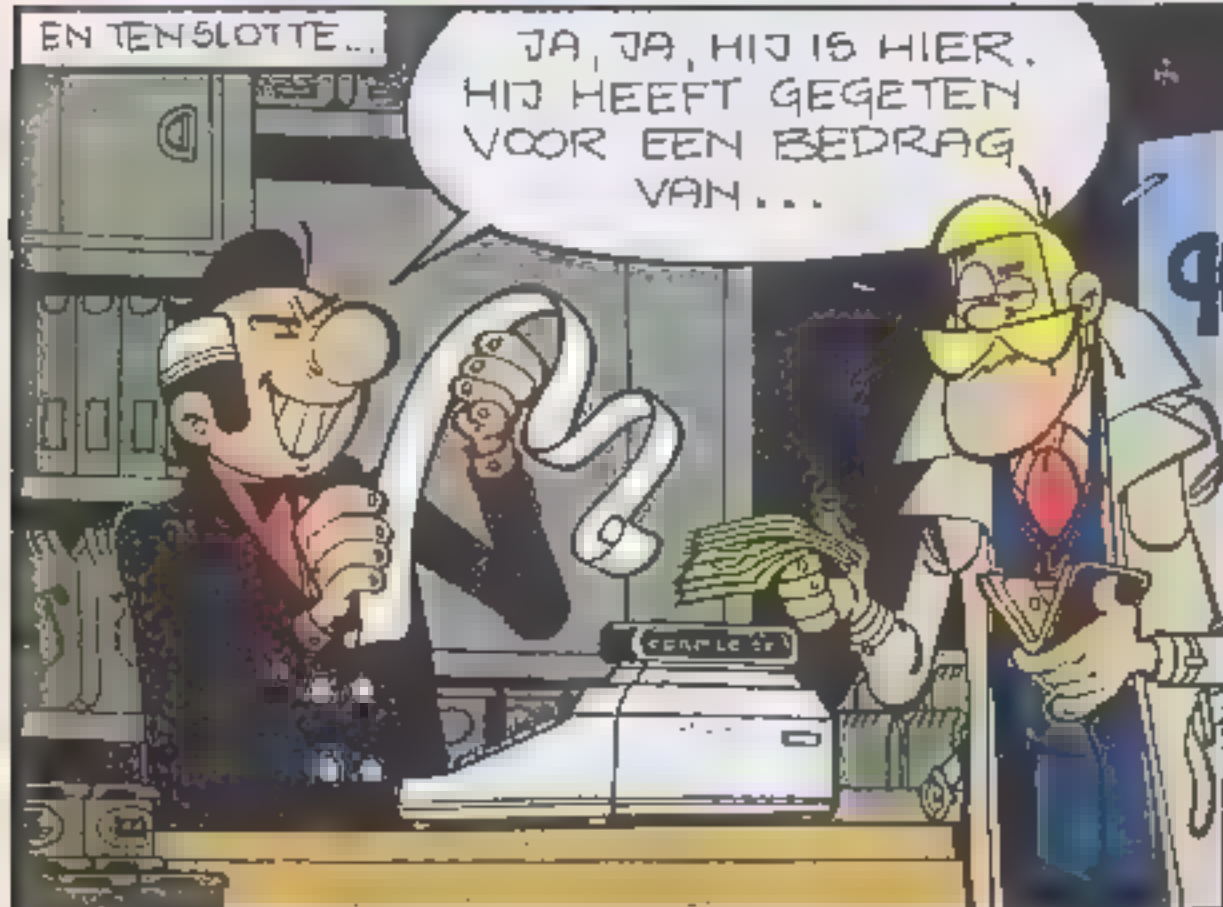

AL SNEL KREEG IK VERSCHILLENDE TIPS...

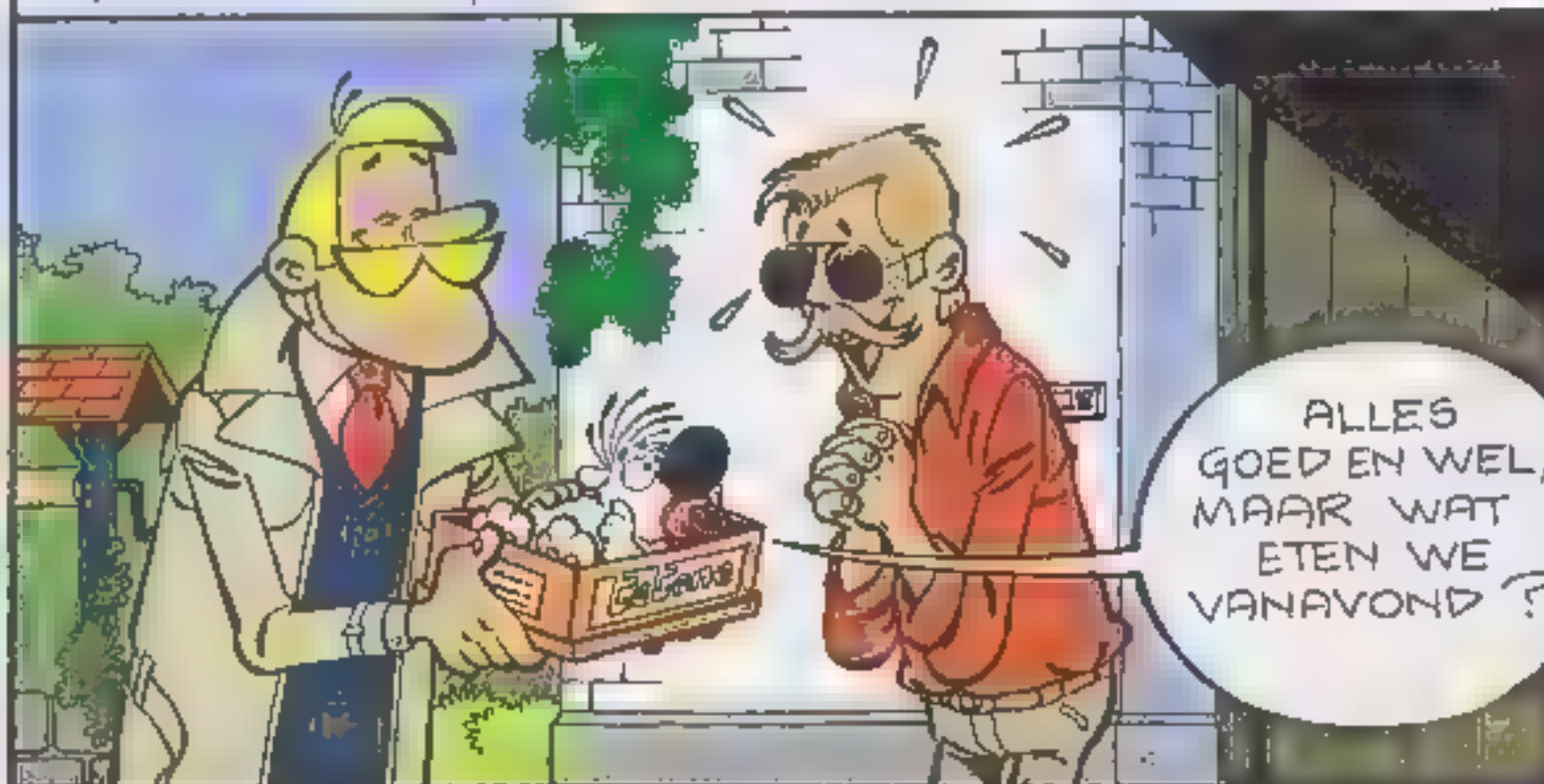

EN TENSLOTTE...

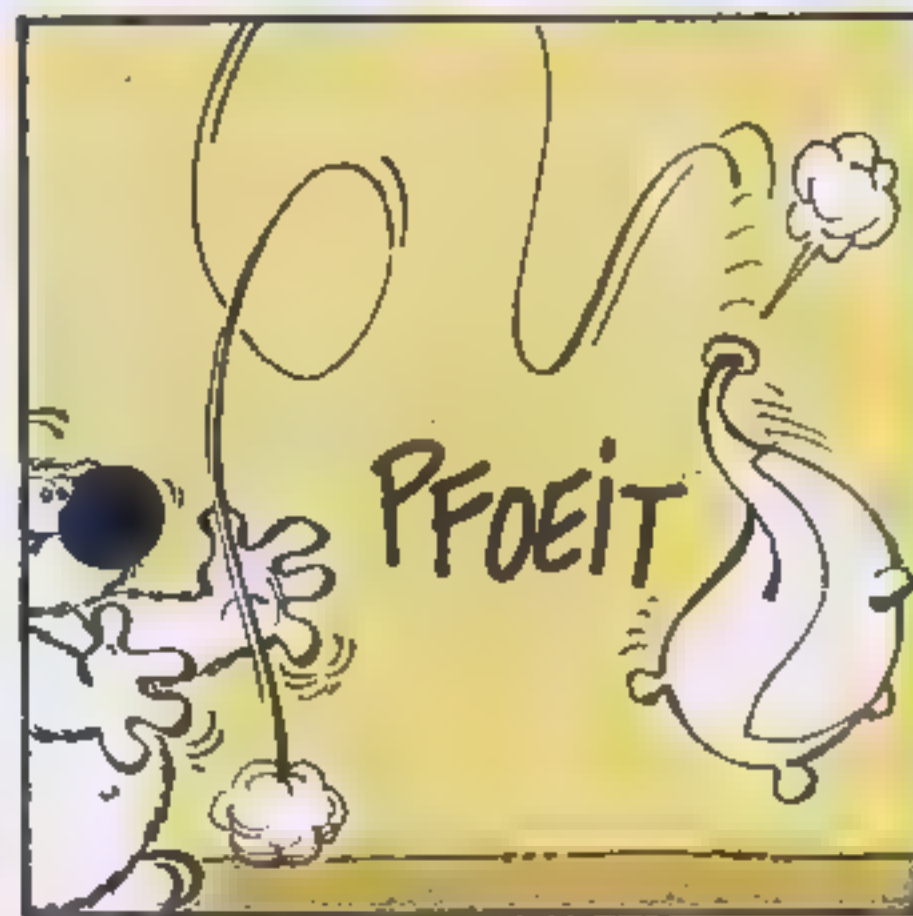
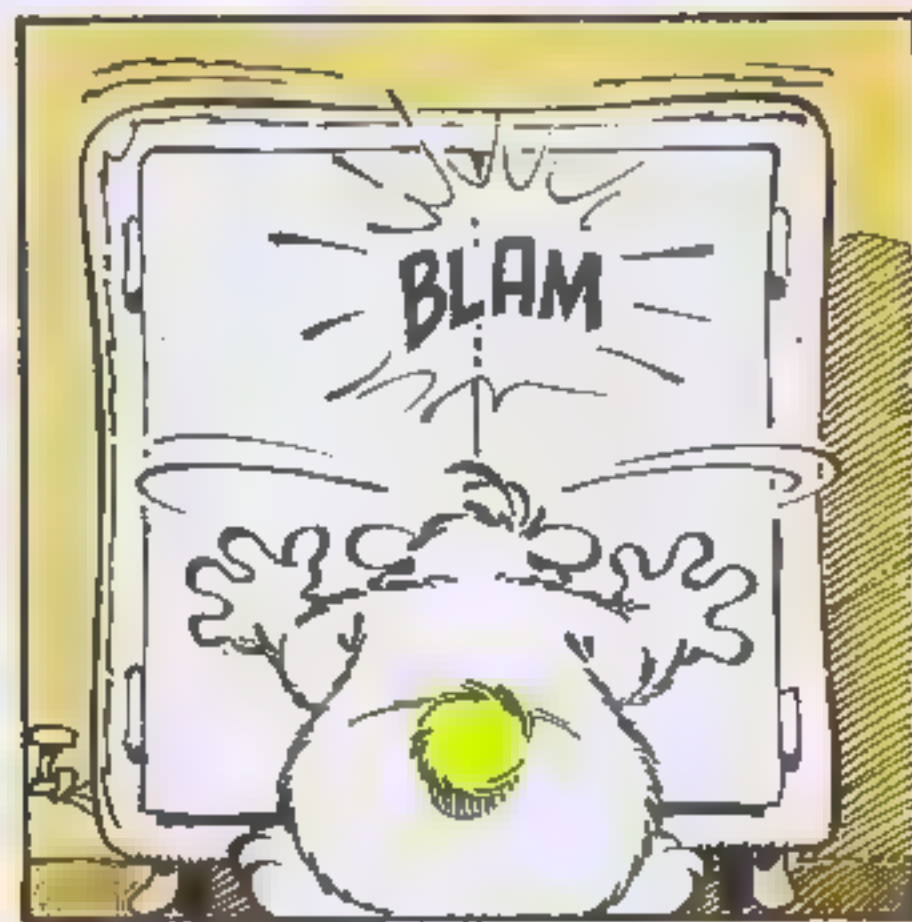
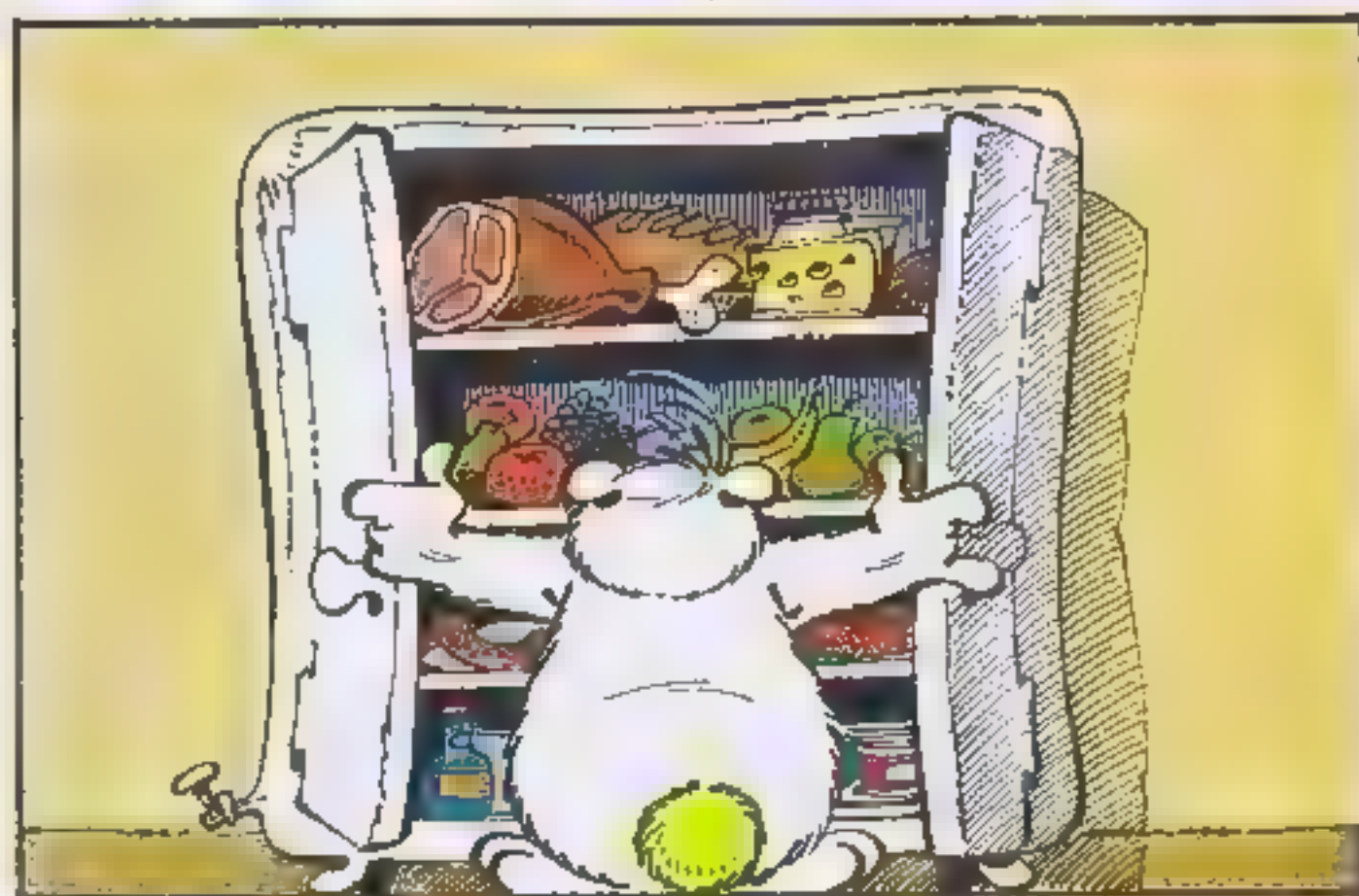
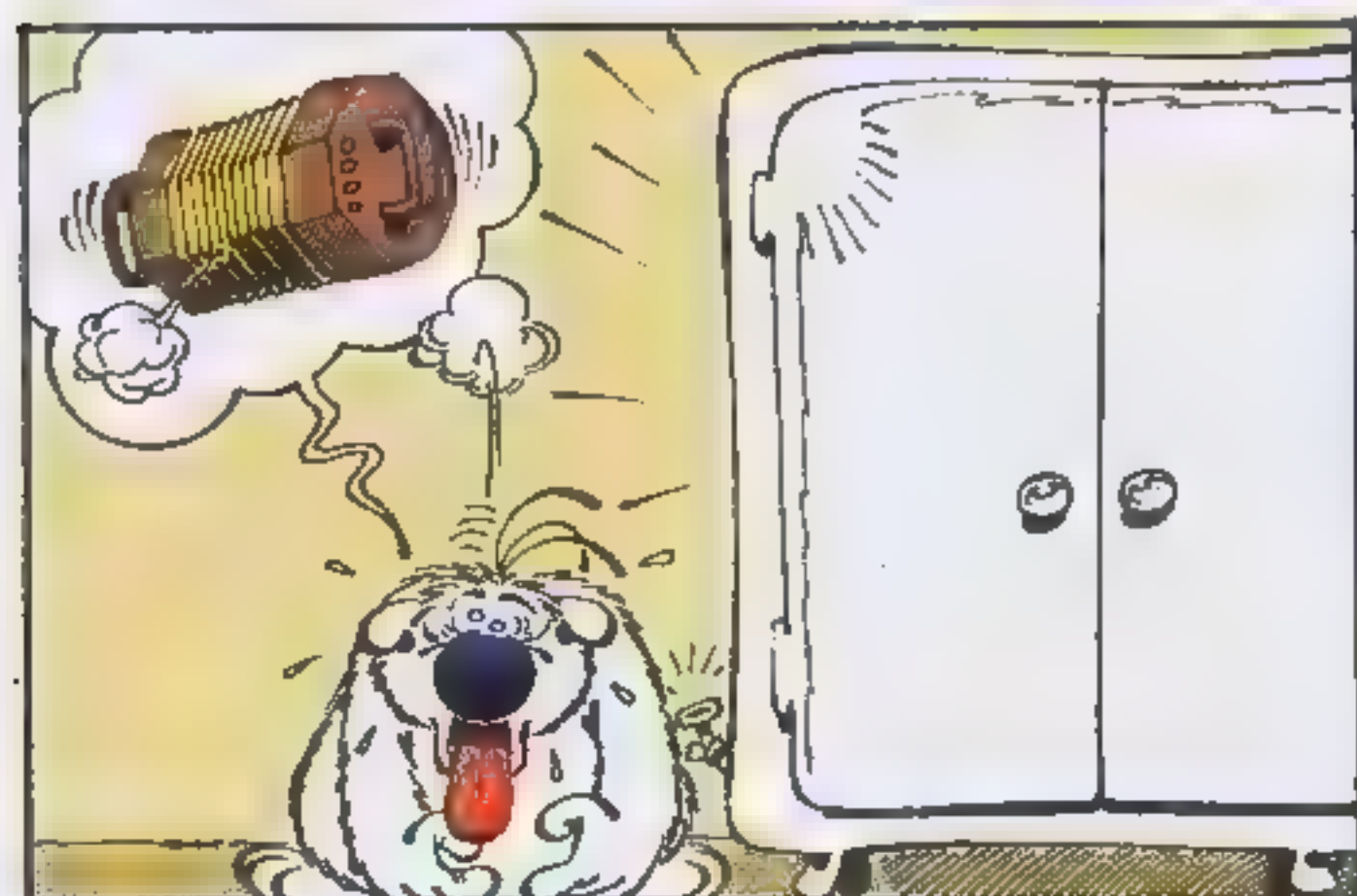
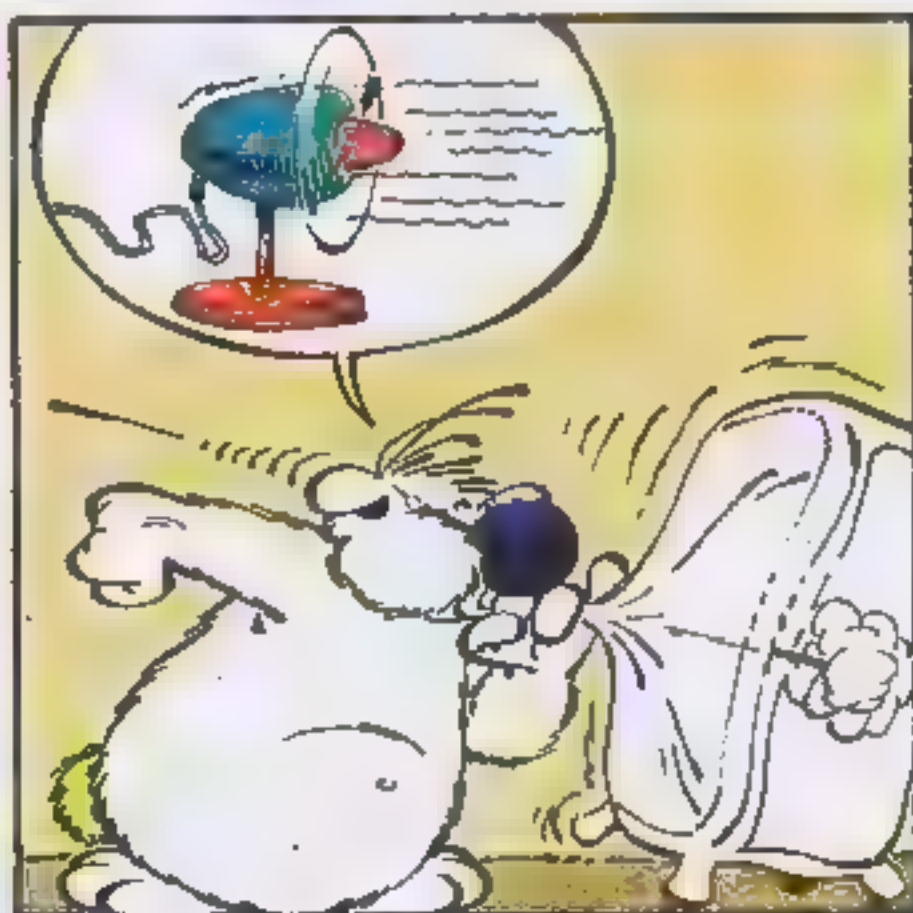
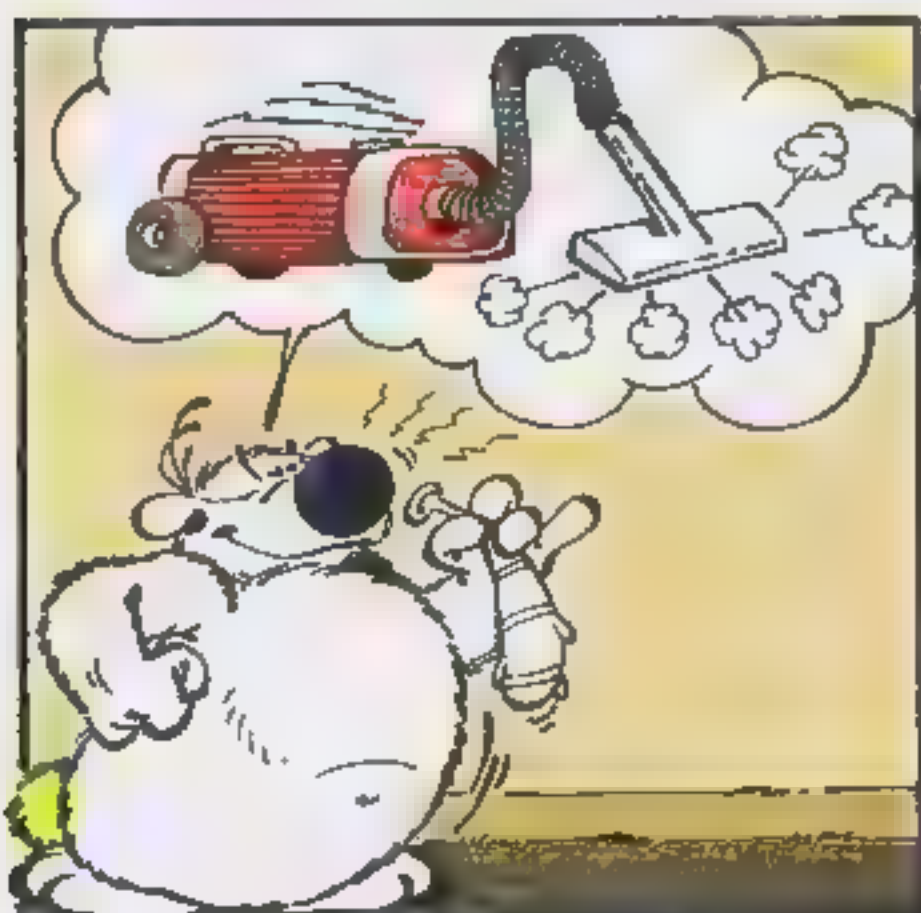
JA, JA, HIJ IS HIER.
HIJ HEEFT GEGETEN
VOOR EEN BEDRAG
VAN...

DAT GEBEURDE PRECIJS 20 JAAR GELEDEN! VAN HARTE
GEFELICITEERD, DOMMEL! KUSTE, DIPA!

ALLES
GOED EN WEL,
MAAR WAT
ETEN WE
VANAVOND?

EEN POLAROID TOESTEL KOMT ALTIJD VLUGGER VAN PAS DAN ANDERE KADO'S.

11HD Ogilvy & Mather 9553

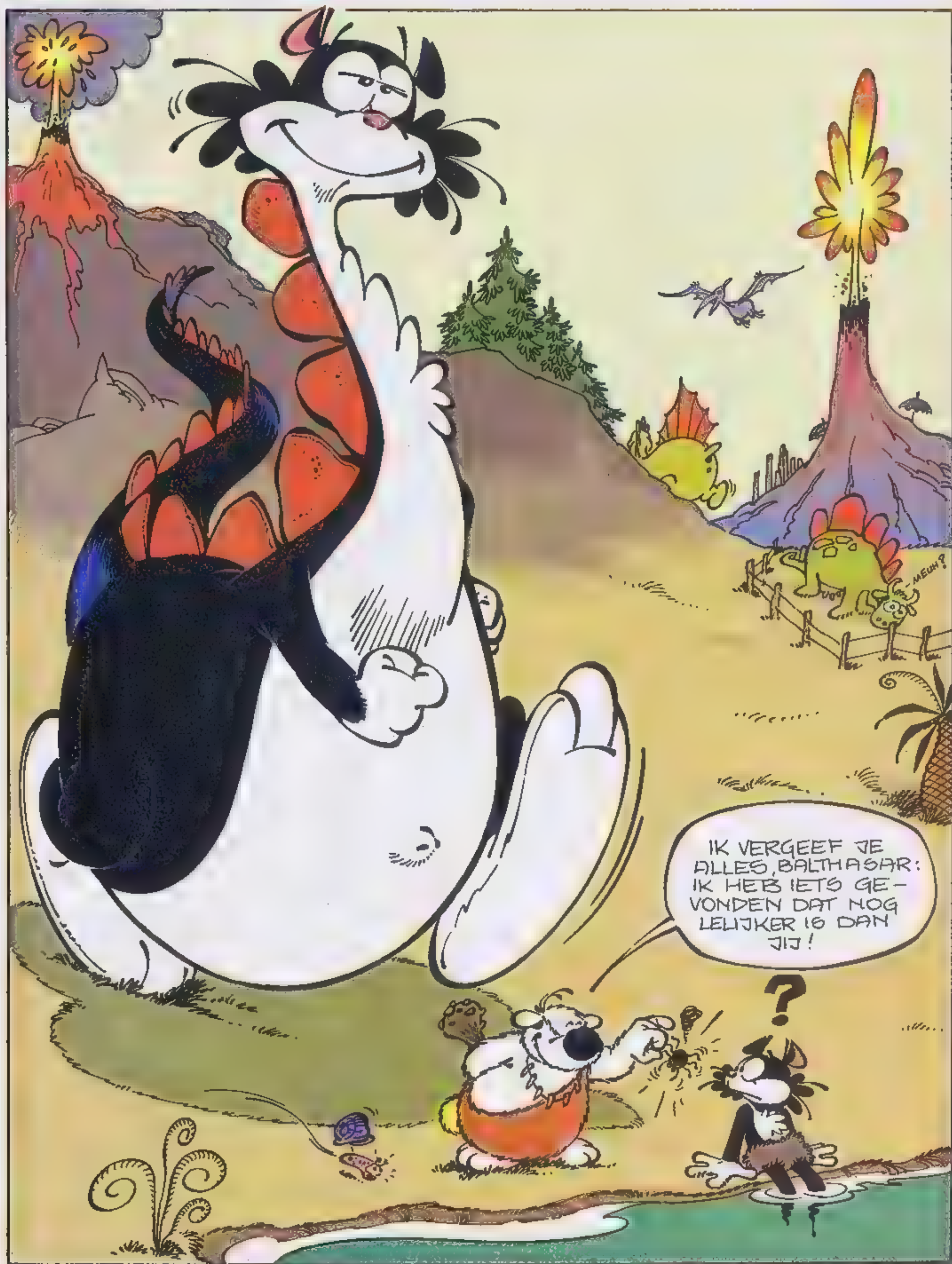
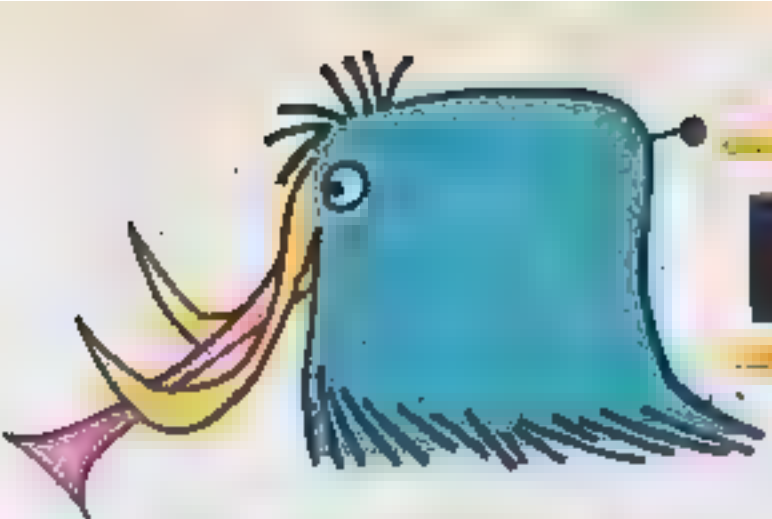
Enig direkt-klaar kommuniegeschenk.
Het Polaroid toestel 635 voor slechts 1.695 F.*

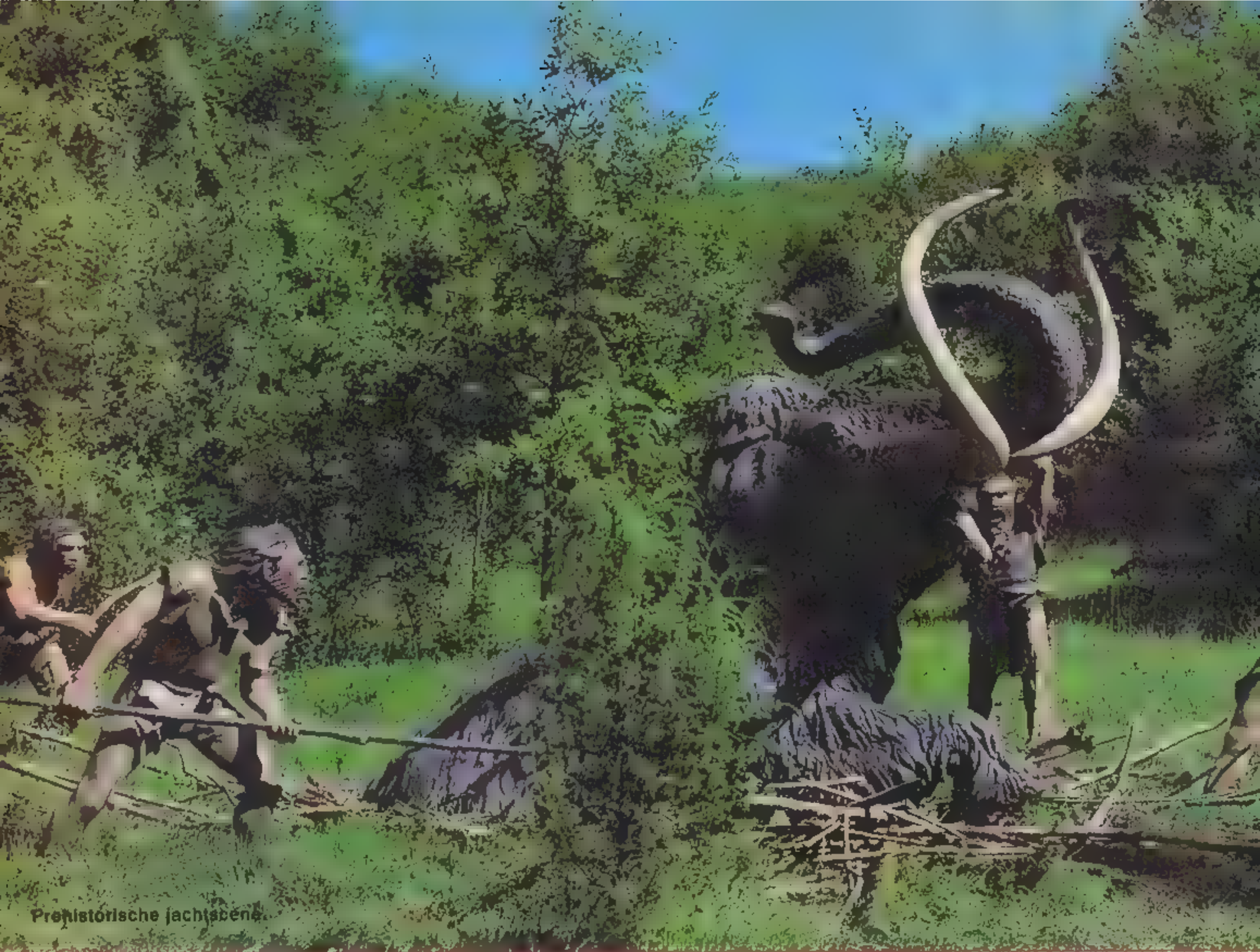

Polaroid is een gedeponeerd handelsmerk van Polaroid Corporation, Cambridge, Mass., U.S.A. © Polaroid Corporation 1988.
Polaroid Belgium N.V. Kolonel Bourgstraat 111, 1140 Brussel. Tel. 02/733.97.50

 Polaroid

*Aanbevolen prijs bij alle Polaroid dealers die aan de promotie deelnemen.

Prehistorische jachtscene

RAADSELS UIT DE OERTIJD

In de loop der eeuwen heeft de geschiedenis ons voor talrijke raadsels geplaatst. Nochtans beschikken de historici bij hun onderzoek over vrijwel onweerlegbare elementen: de geschreven documenten. De pre-historici valt dlt geluk evenwel niet te beurt. Ze kunnen enkel steunen op wat beenderresten, scherven van voorwerpen en sporen van ruïnes: kortom, weinig spraakzaam materiaal. Noodgedwongen kunnen ze dan ook alleen maar *vermoeden* wat er zich in een heel, heel ver verleden precies heeft afgespeeld.

De oorsprong van de taal

Waarom danken wij het feit dat wij ons met woorden kunnen uitdrukken? Waren onze verre voorouders het slachtoffer van een waanzinnig tovenaardie hen begiftigde met wat Aesopus het grootste goed en het grootste kwaad

noemde: taal? Of werd op een mooie dag een prehistorische mens geboren die er plots genoeg in schiep zijn gebrom te doen rijmen? Psammetichus, een farao uit het oude Egypte, beval dat twee pasgeboren zouden opgevoed worden zonder ooit een mensenstem te horen. Op die wijze hoopte hij 's werelds oudste taal te ontdekken. Enkele jaren later sprak een eerste kind het woord «bekos» uit: «brood» in het Frygisch. Voor de farao stond het als een paal boven water dat het Frygisch de alleroudste taal was. Deze theorie is weinig overtuigend. Zoals elk ander dier konden ook de eerste mensen klanken uiten. Het lijkt erop dat ze zouden begonnen zijn met verbanden te leggen tussen hun gebrom en hun gevoelens. Eén klank betekende pijn, een andere genot, nog een andere angst of woede en zo bouwden zij stukje bij beetje een primitieve woordenschat uit.

In de loop der eeuwen moest die verfijnd worden. Het bewijs hiervoor is dat zij later hun jachttaktiek gingen opvatten als een «team-work» dat zij misschien wel opbouwden door het strijdtoneel eerst te mimeren. Nochtans communiceren dieren eveneens via geluiden en gebrom. We kennen allemaal het «geronk» van een poes die zich behaaglijk voelt en haar «geblaas» wanneer haar iets tegenzit. Maar poezen, honden en apen articuleren niet. Daar ligt het grote verschil tussen ons en hen. Met het ontstaan van de taal begon meteen één der eerste raadsels uit de oertijd. Hoe komt het dat te midden de hele aardse fauna uitgerekend wij alleen bij machte zijn te articuleren?

De beer bij de Neandertalers

Welke waarde vertegenwoordigde de beer in de ogen van de oermens? Te Montignac, in de Franse

Dordogne, werd het graf van een Neandertaler blootgelegd. Maar dat was niet de enige ontdekking. Een grafheuvel, opgebouwd uit steenbrokken bleek de beenderresten te bevatten van een bruine beer. En in een grafkuil ontdekte men een schedel en twee opperarmbeenderen, eveneens van een beer. Een andere kuil bevatte op haar beurt een volledig beregeraamte. In de Ariège ontdekte men de gravure van een berapoot op een schijf uit beendermateriaal. Voor de mensen uit het paleolithisch tijdperk die dit dier hebben aanbeden, vertegenwoordigde de beer geen totem maar wel de voorouder van de stam! Indien sommigen weigeren te geloven dat erediens ten aan de beer gewijd werden en beweren dat de opgegraven beenderen louter etensresten zijn, dan moeten wij toch toegeven dat de beer bij onze voorouders bijzonder hoog in aanzien stond. Het waarom van

PAN image - D. MALLINUS

JD

deze aanbidding roept talloze vragen op...

Het Dodenelland

Met deze weinig uitnodigende naam werd lange tijd het eiland Bahrein aangeduid. Het heeft die naam te danken (te wijten?) aan de 100.000 grafheuvels waarmee het sinds de prehistorie bezaaid is. Alles wees erop dat het eiland alleen maar een pre-islamitische begraafplaats was geweest. De opgravingen brachten evenwel meer aan het licht: een stadswal, huizen, een paleis en een tempel. In zeer vroege tijden moet Bahrein het centrum geweest zijn van een rijk dat handelsbetrekkingen onderhield met Indië en Mesopotamië (gebied dat vandaag deel uitmaakt van Irak). We kennen niet eens de naam van deze beschaving die 40 eeuwen vóór onze jaartelling ontstaan is. Wellicht betreft het het koninkrijk Dilmoen dat, volgens een aantal Sumerische teksten, aan de Zond-

Is de beer de voorouder van de mens?

E. PONCIN

Melka Kontoure

50 km ten zuiden van Addis-Abeba vloeit de Aouach-rivier. Op de oevers van deze waterloop ontdekte men in 1963 sporen van een zeer vroege menselijke bewoning. In verre tijden hadden verschillende nomadenvolken op die plek verbleven. Bij hun vertrek lieten ze soms wapens en werktuigen achter. Omdat jaarlijks, tijdens elk regenseizoen, de rivier buiten haar oevers treedt, werden deze voorwerpen bedekt met een beschermende kleilaag. Zo bleven ze gespaard van veroudering en verkleuring door het daglicht. Dank zij deze natuurlijke bescherming konden de archeologen miljoenen jaren achteruit gaan en ontdekken dat deze oevers ooit bewoond werden door australopitheken. Deze primaten vervaardigden werktuigen die veelal voor de jacht bestemd waren. Men ontdekte eveneens een grosso modo ovaal platform van 10 m². Deze ruimte was volledig vrijgemaakt behalve aan één zijde waar zich vijf cirkels bevonden van zes tot tien stenen. Deze keienkringen hebben niets met het toeval te maken: zoveel staat vast. De cirkels

Dit is de Cro-Magnonmens!

Musée de l'Homme - D.P. VERREAU

werden opzettelijk aangebracht, maar waarom? Waren het ankerpunten voor een schuilplaats? Waarom werden dan geen andere sporen van zo'n schuiloord aangetroffen? Misschien waren ze uitsluitend opgetrokken uit een geloofde dierenhuid en enkele takken die de australopitheken met zich meenamen bij het verlaten van het oord. We hebben het nochtans moeilijk ons dit wezen voor te stellen... overladen met kampeermateriaal. Zou het platform een minder utilitaire bedoeling gehad hebben? En wat indien de zin ervan magisch of religieus was geweest? Zulks zou betekenen dat deze wezens — die zich als enig doel stelden te overleven in een wereld die nog werd gegeëld door de natuurelementen — er reeds geloofsovertuigingen op nahielden?

De Grimaldi grotten

Elkeen die een beetje belangstelling betoont voor de geschiedenis van de mensheid heeft reeds horen spreken over de grotten van Grimaldi. Ze bevinden zich in Italië op 7 km van Ventimiglia. Op die plek werden skeletten ontdekt van het Cro-Magnonras. De meeste raadsels worden opgeroepen door twee ervan (een vrouw en een jongetje). Ze werden duidelijk met veel zorg begraven. Bij hun opgraving droegen ze nog halssnoeren vervaardigd uit schelpen en dierentanden. Onderzoek heeft aangetoond dat ze beiden tot het negroïde ras behoorden. En het is deze ontdekking die aan de basis ligt van talrijke vragen. Leefden er kleurlingen in Italië? Werden ze er geboren of zijn ze er beland tengevolge van een migratie? Zijn deze vrouw en dit kind (wellicht het hare?) bij toeval in Italië beland? Want zoveel is duidelijk: het gaat hier om het enige voorbeeld van een negroïde aanwezigheid in paleolithisch Italië.

Muriel Beullens

RAADSEL IN DE VOLTOOIDE TIJD

JE HEBT DE EERSTE BEPROE-
VINGEN UITTEKENEND DOOR-
STAAN. NOG EEN EN JE ONT-
VANGT JE BEWIJS VAN GEESTE-
LIJK MEESTERSCHAP.

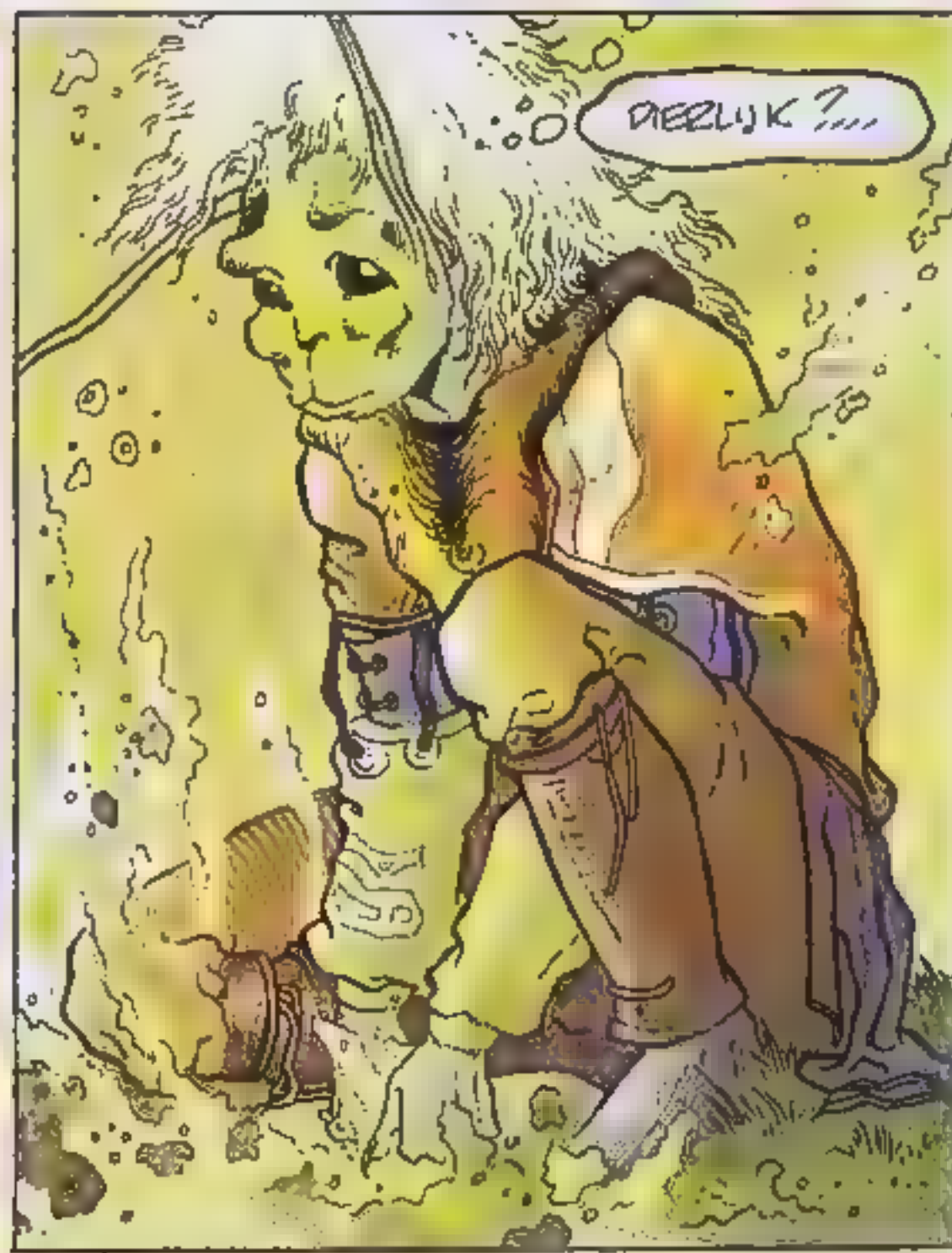
IK VERPLAATS JE
NAAR EEN ONBE-
KEND NIVEAU,
WAAR JE JE ZULT
MATERIALISEREN.
JE ZULT PAS
TERUGKEREN
ALS JE WEET
WELK HEELAL
DAT IS.

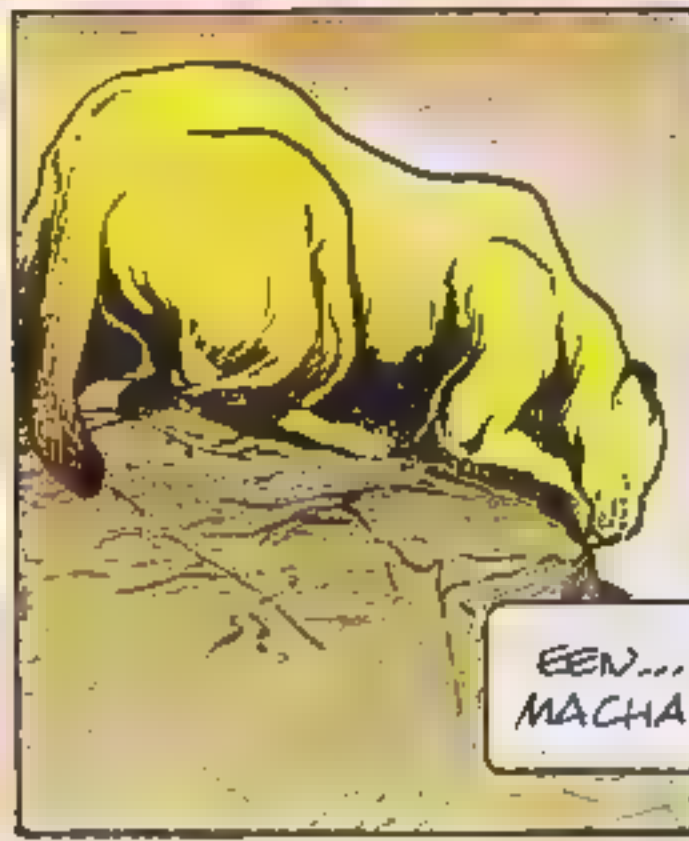
JA,
MEESTER.

PLANEET
TYPE A. IK VOEL
LEVEN, MINE-
RAAL... PLANT-
AARDIG
EN...

DERLIJK ?...

EEN... EEN
MACHAIROODS...

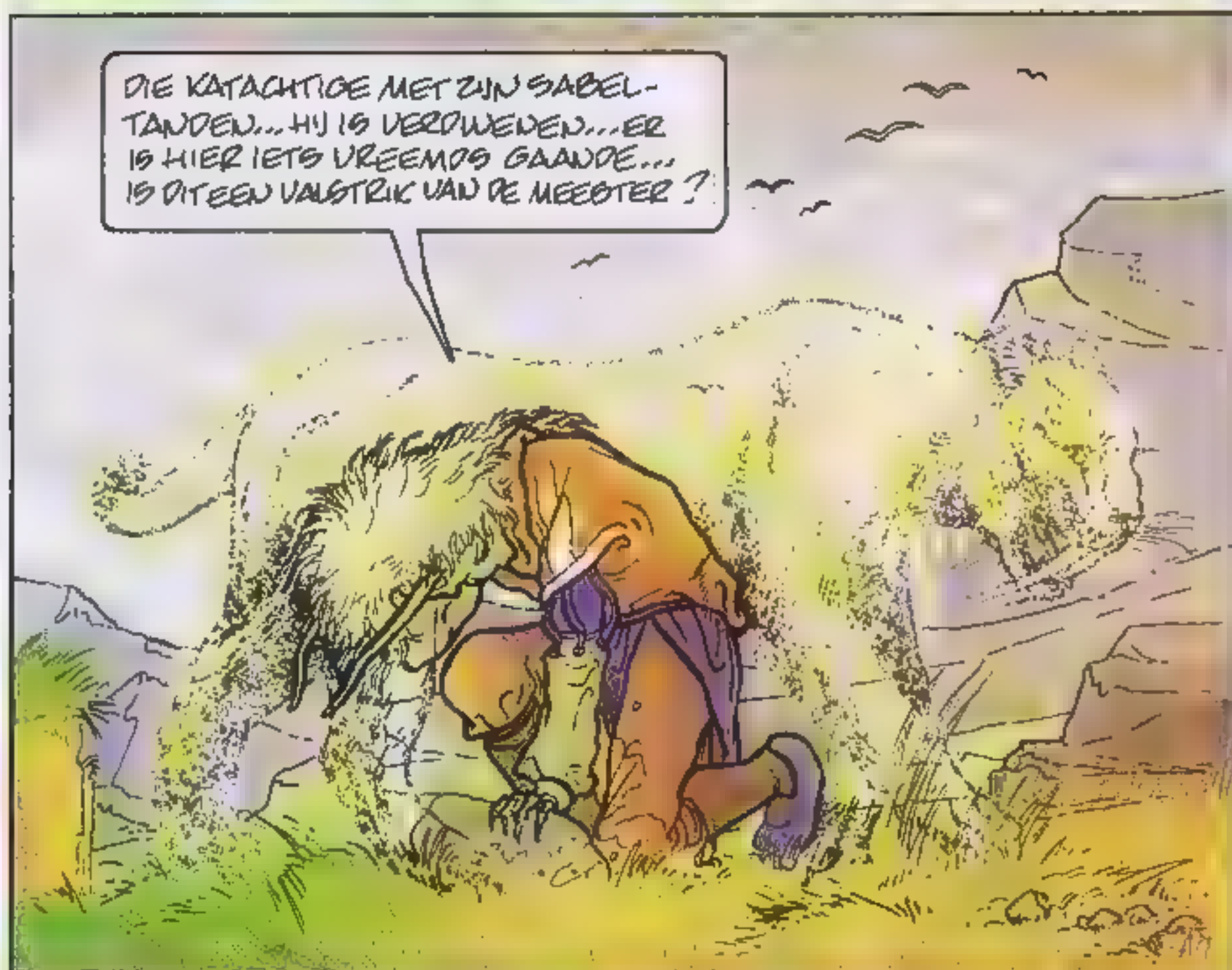
EEN MACHAIRODUS! OUS
DIT IS DE PREHISTORIE VAN
DE PIANET AARDE, QUA-
TERNAIR, PERIODE PLEIS-
TOCEEN...

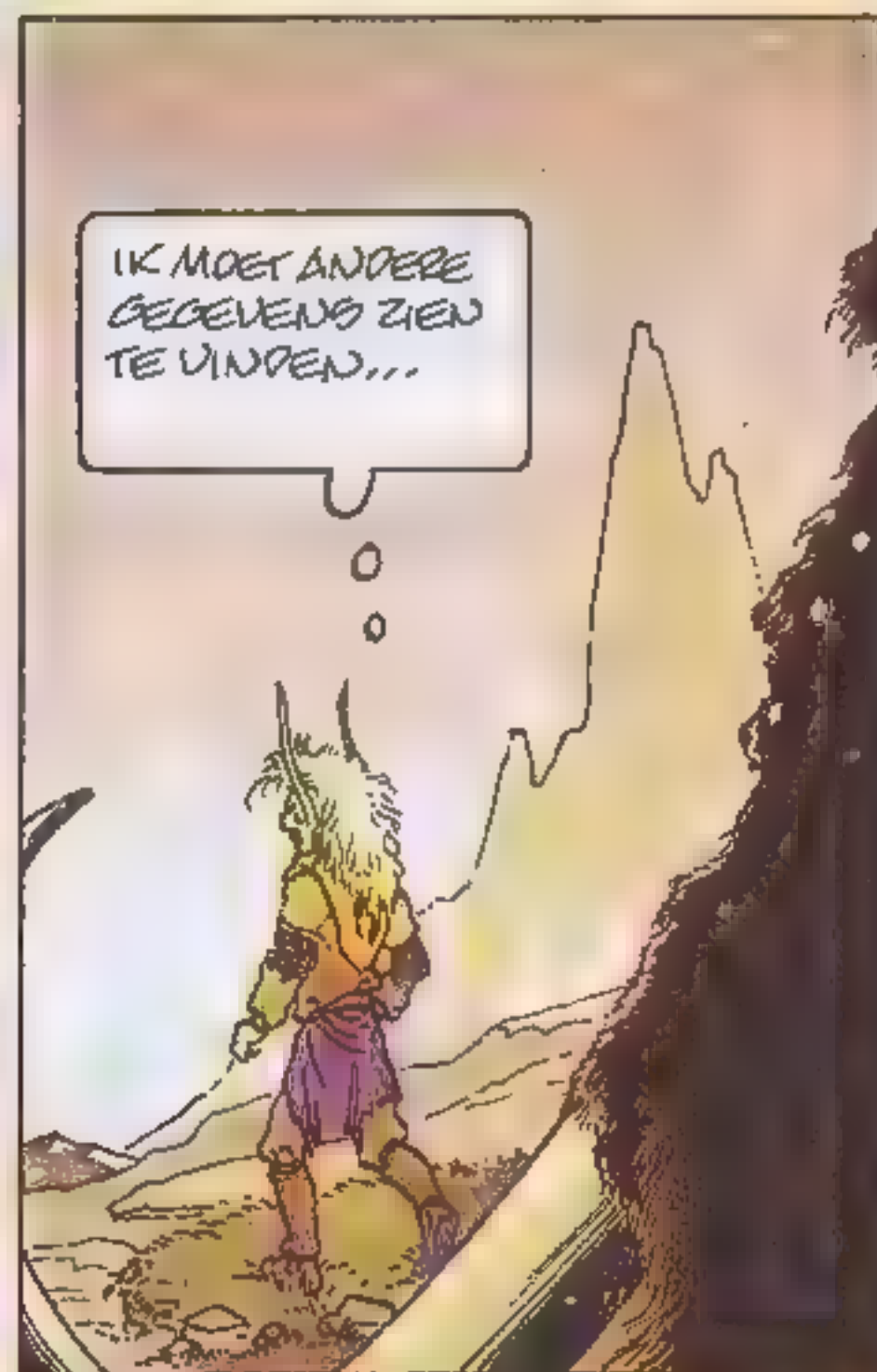
DAT KAN TOCH NIET...
DAT IS TE EENVUDDIG!
DAAR IS DE MEESTER
TE INTELLIGENT VOOR...

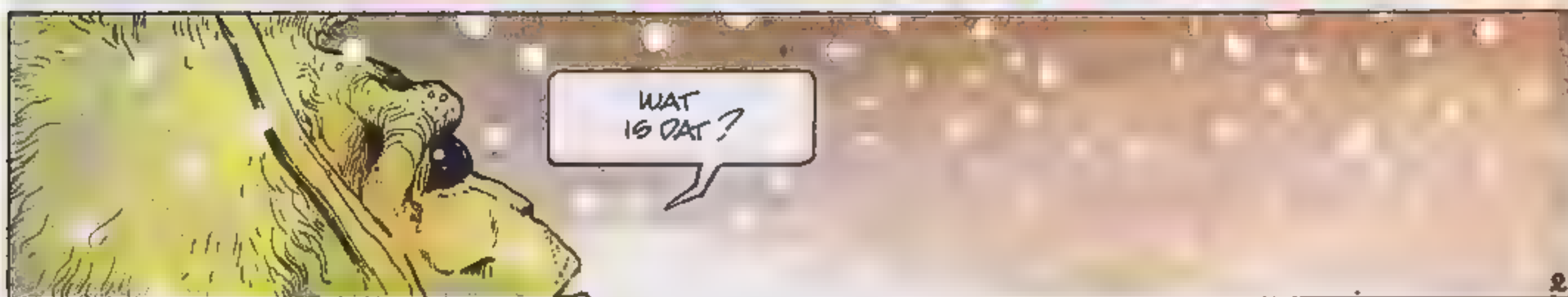
MAAR...WAAR...WAAR IS HIJ???

DIE KATACTIOE MET ZIJN SABEL-
TANDEN... HIJ IS VERDWEEN... ER
IS HIER IETS VREEMDS GAANDE...
IS DIT EEN VALSTRIK VAN DE MEESTER?

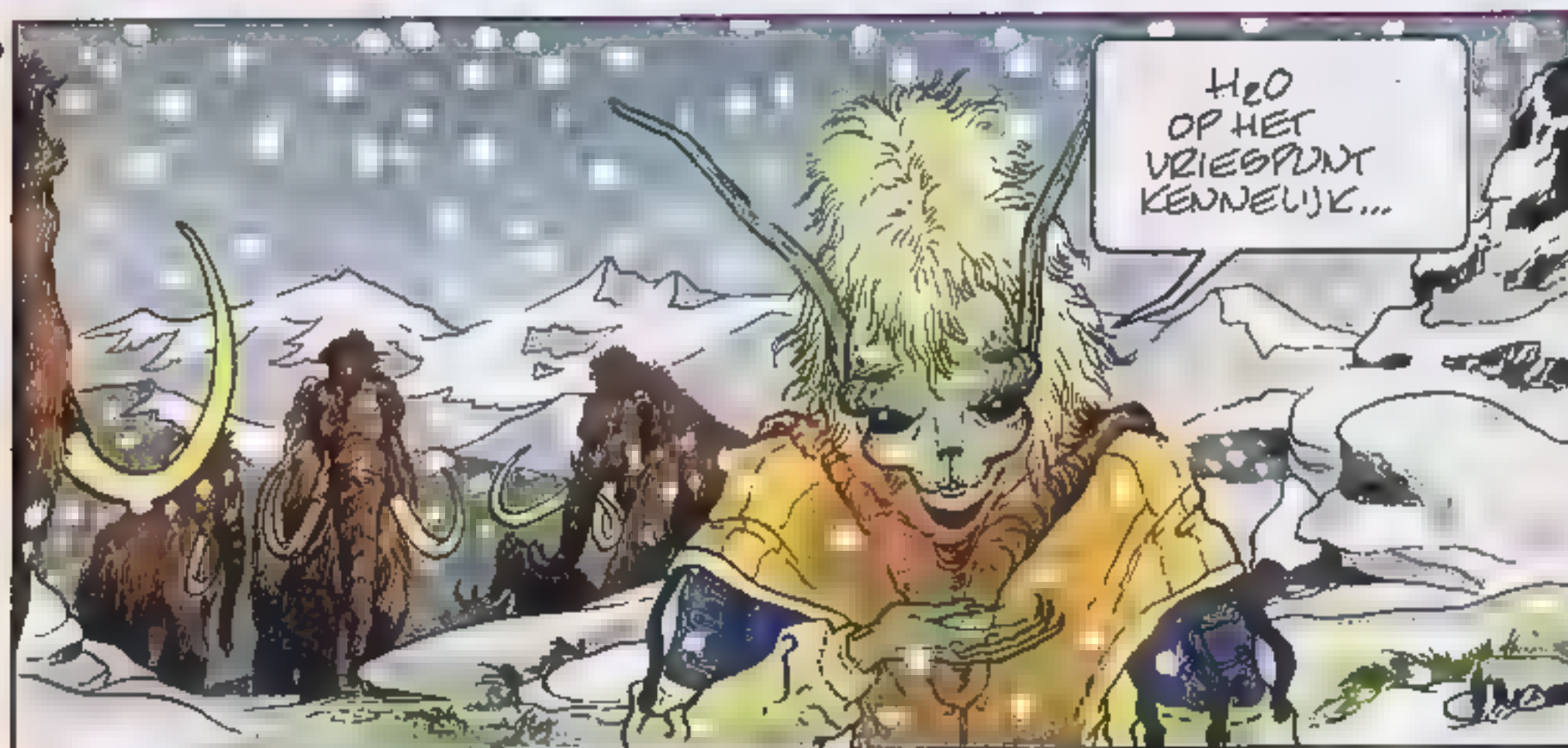
IK MOET ANDERE
GEDEVENEN ZIEN
TE VINDEN...

WAT
IS DAT?

RAADSEL IN DE VOLTOOIDE TIJD

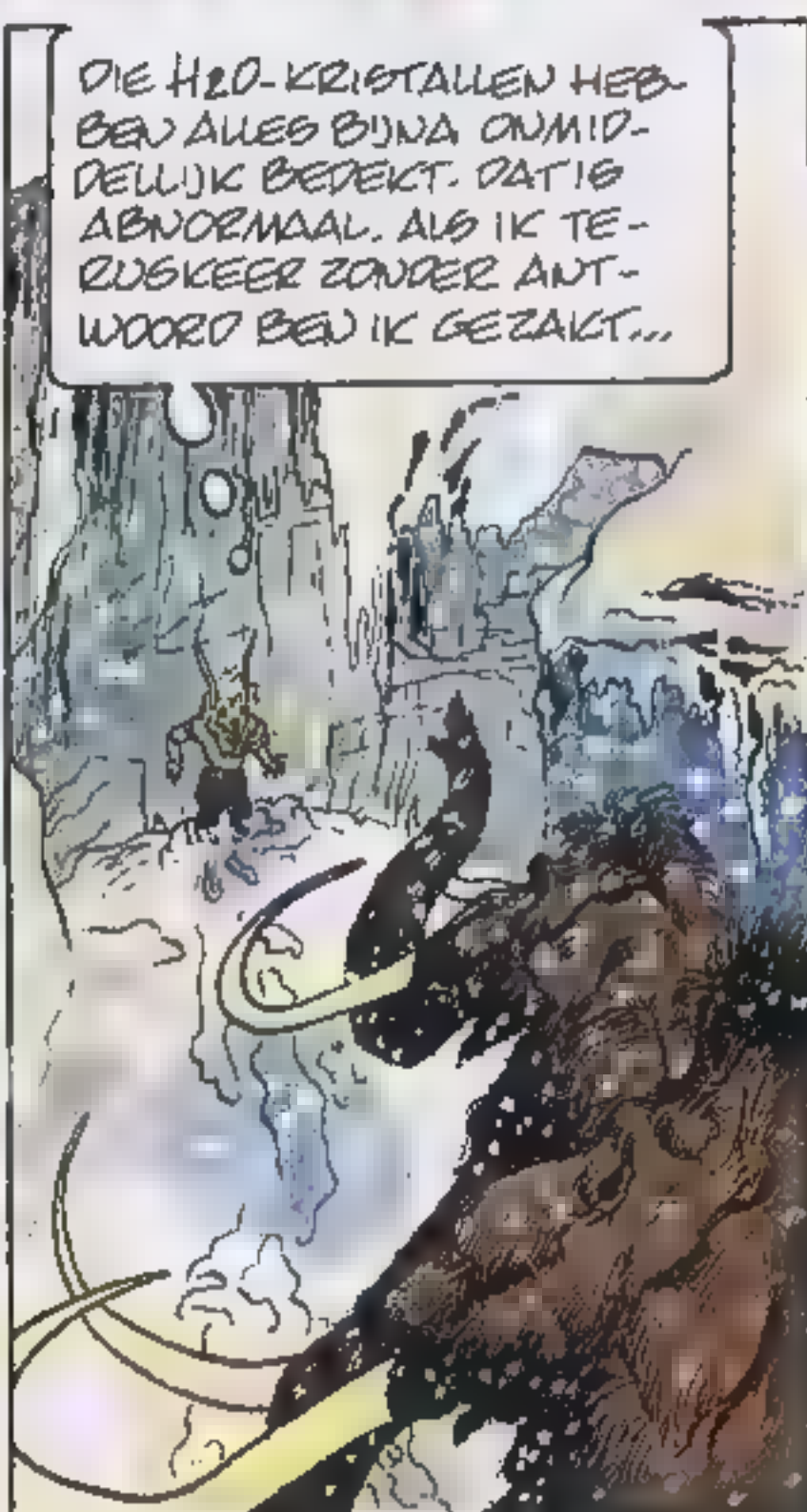
H₂O
OP HET
VRIESPUNT
KENNELIJK...

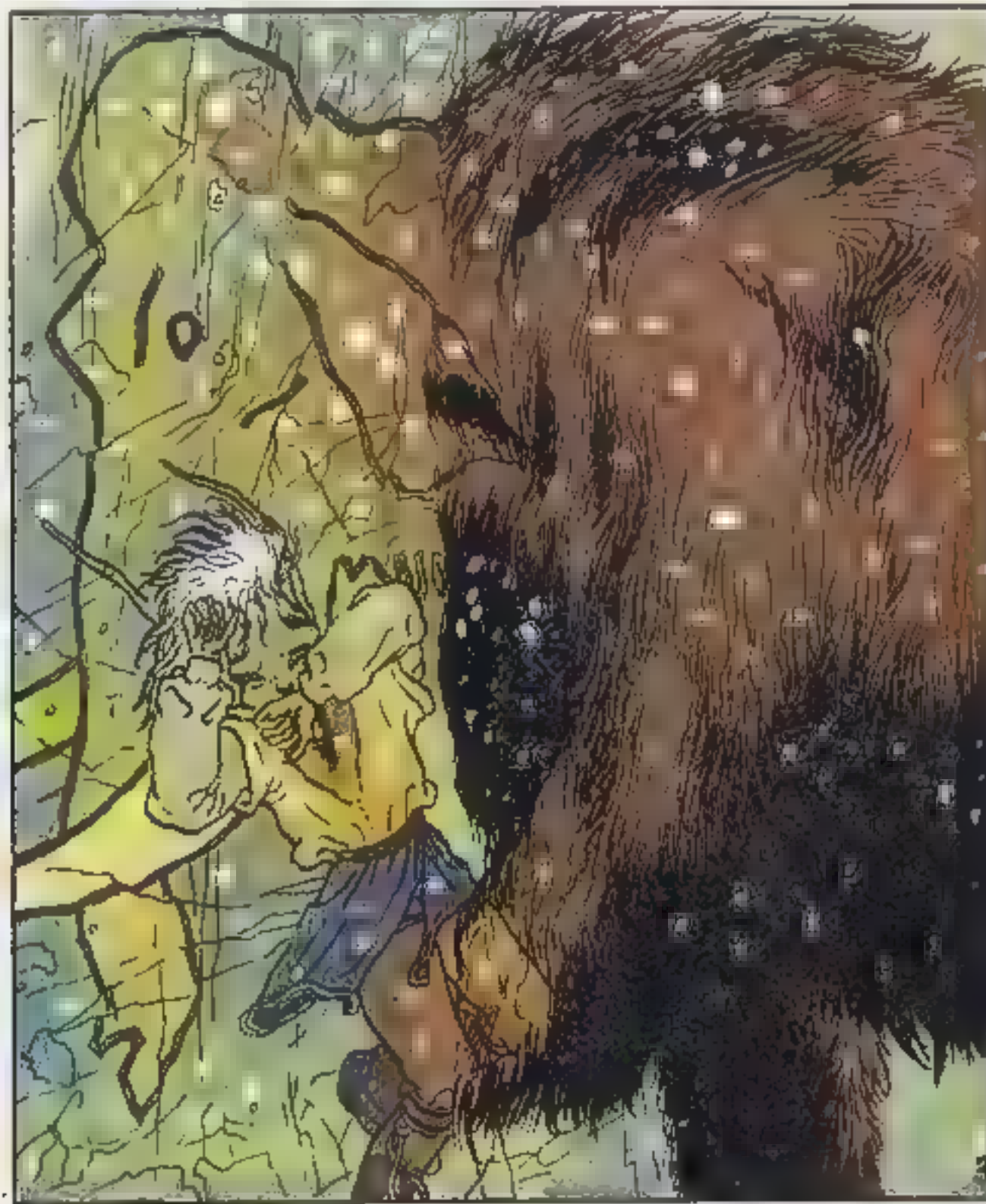
DE MAMMOETS ONTBRAKEN
ER NOG AAN! HET IS DUS
ECHT DE AARDE PREHISTO-
RIE! WAT IS DE VALUTRIK?

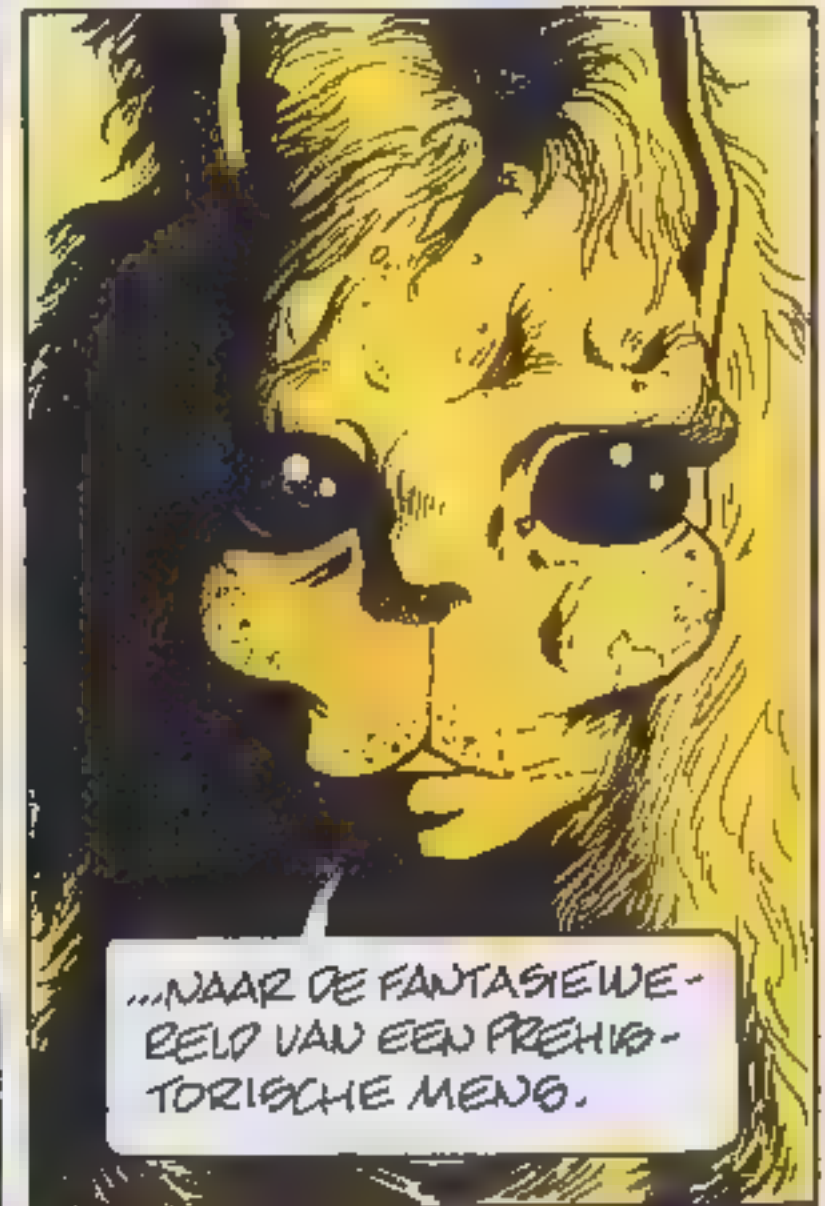
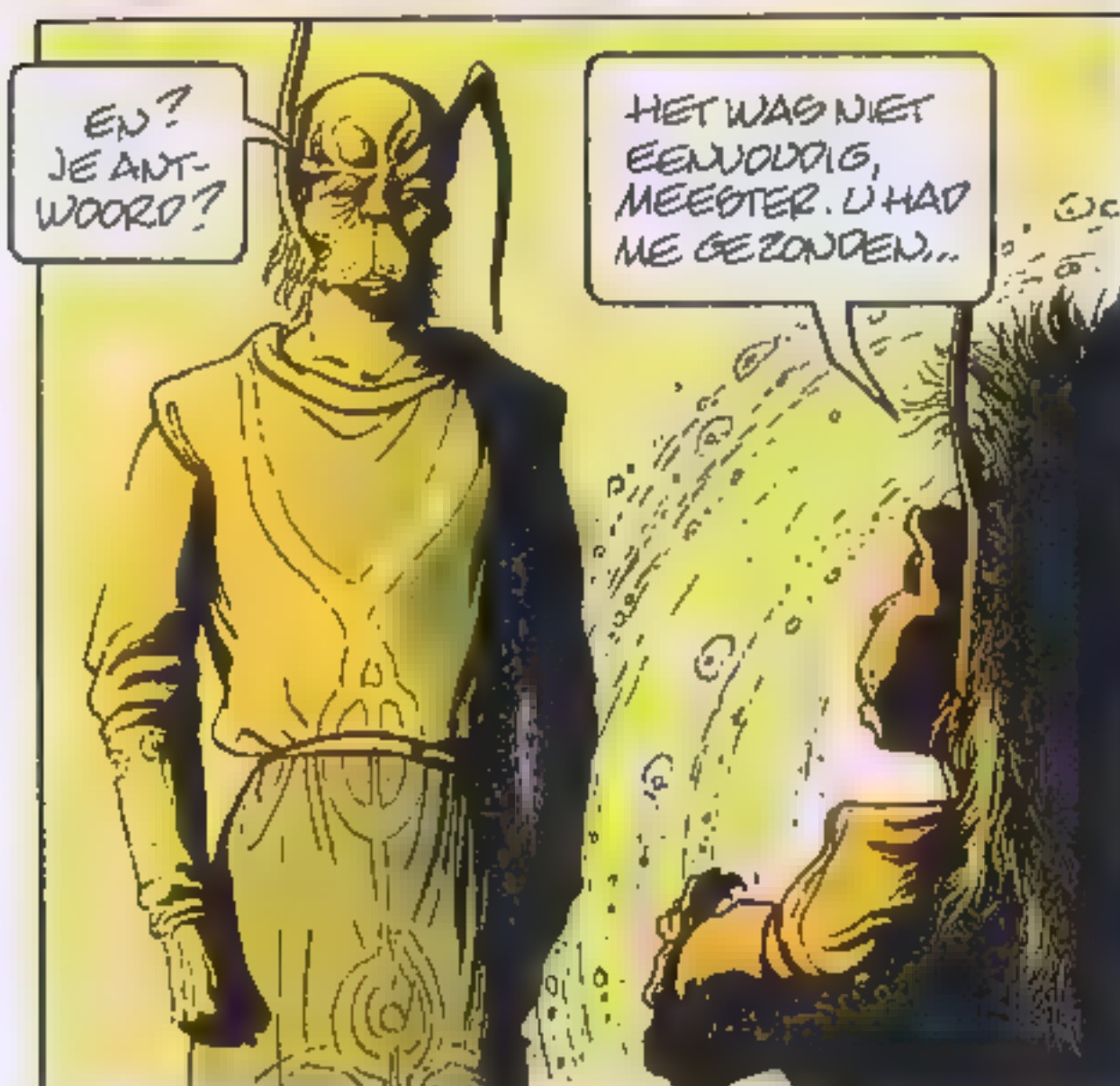
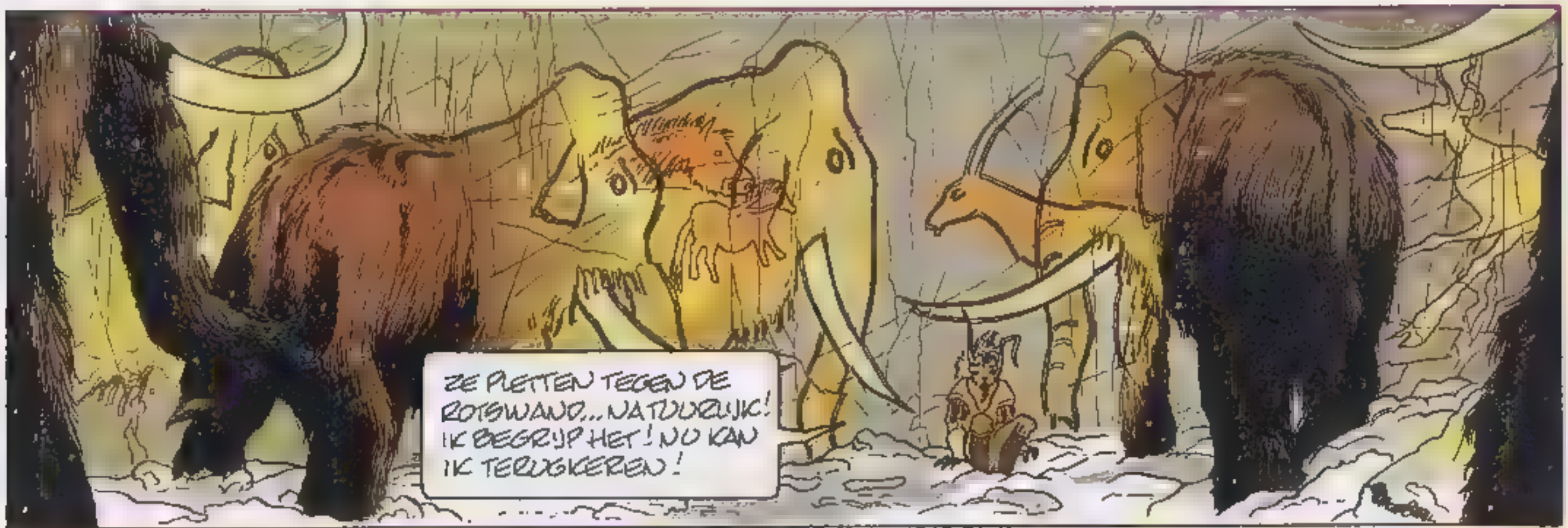

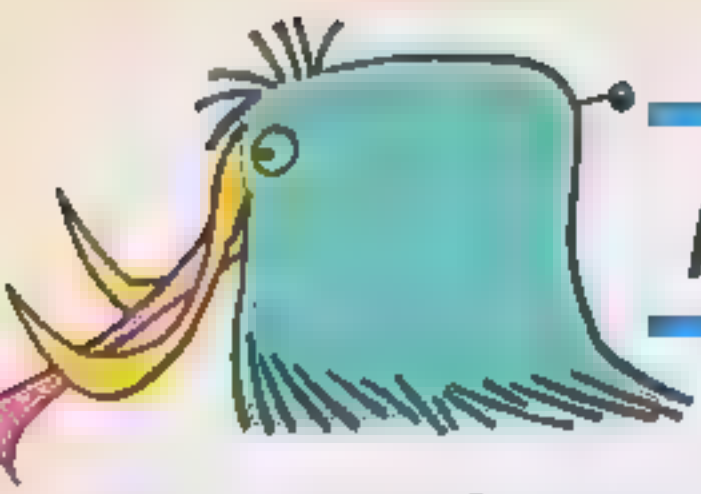
OH!
NU
BEN
IK
ERBĲ...

DIE H₂O-KRISTALLEN HEB
BEV ALLES BIJNA ONMID-
DELIJK BEDEKT. DAT IS
ABNORMAAL. ALS IK TE-
RUSKEER ZONDER ANT-
WOORD BEV IK GEZAKT...

DE PREHISTORISCHE MENS

Omdat in die tijd nog niet één dier beschermd werd was de garderobe van de prehistorische mens onbeperkt (maar nuttig)

de prehistorische mens kleedde zich in slordig bijeengezochte beestenwollen (veel stelde het niet voor).

Hij had vooruitstekende wenkbrauwen en een wijkend voorhoofd, een teken van een beperkte intelligentie (je komt dat soort hoofd nog regelmatig tegen).

De prehistorische mens was oersterk. Hij gebruikte enorme stenen knotten. Als hij een minder wijkend voorhoofd had gehad (zie boven) zou hij wel een houten knot gekozen hebben...

Omdat er in die tijd nog geen macrobiotische voedingsmiddelen te koop waren, voedde de prehistorische mens zich voorname met vlees.

U1A

PREHISTORISCHE HISTORIE
DE PREHISTORISCHE MENS MAAKTE DIVERSE TIJDPERKEN DOOR, ZOALS DE OUDE STEENTIJD, DE NIEUWE STEENTIJD, HET BRONZEN EN HET IJZEREN TIJDPERK, OM UITEINDELIJK TE BELANDEN IN HET STOMPZINNIGE TIJDPERK DER KERKOPPEN...

GRRRR

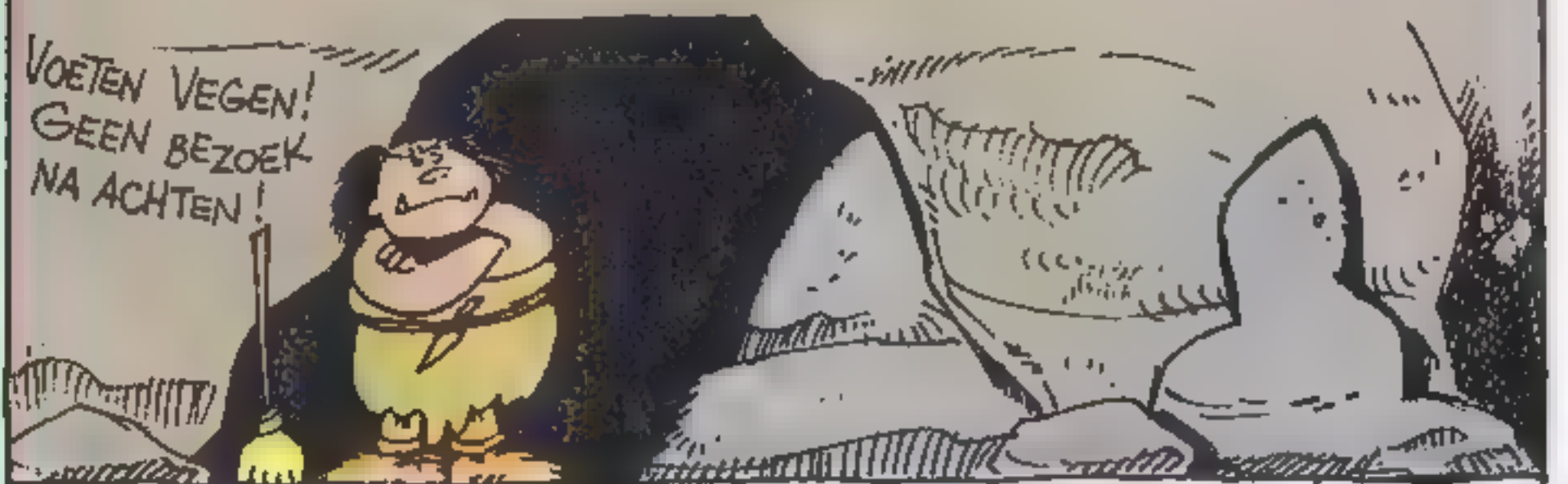
EEN VERDERFELIJKE RUBRIEK IS DIT!
OEG!

WIST JE DAT?

PREHISTORISCHE MENSEN LEEFDEN IN GROTTEN, DAT WIST JE WEL, IK DENK ECHT NIET DAT JE ZO STOM BENT, MAAR WIST JE OOK DAT ER IN DIE TIJD AL CONCIËRGES BESTONDEN?

VOETEN VEGEN!
GEEN BEZOEK
NA ACHTEN!

KUNST IN DIENST DER GESCHIEDENIS

DE ENIGE GETUIGEN VAN HUN DADELIJKS LEVEN ZIJN DE GROTSCHILDERINGEN, DIE JACHTSCÈNES VAN EEN TREFFEND REALISME GEVEN.

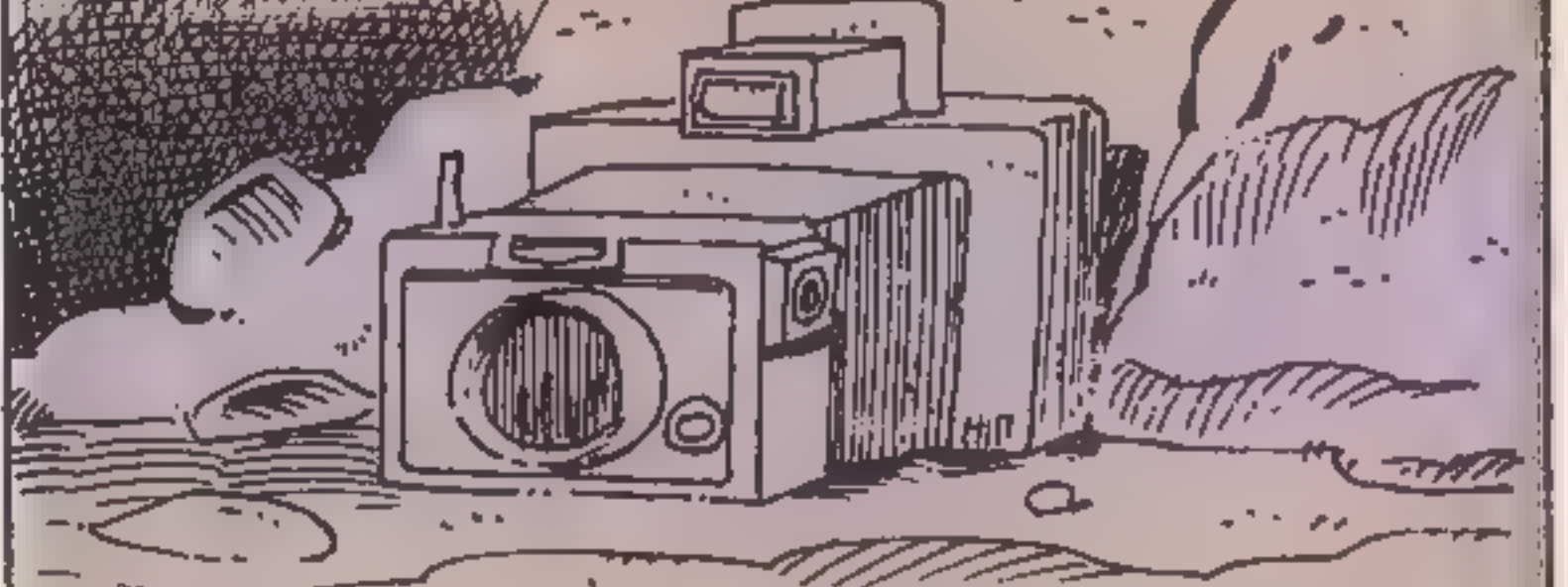
DE PREHISTORISCHE VROUW

DE PREHISTORISCHE MAN WORDT GEMEENLIJK AFGESCHILDERD ALS EEN GROTE BRUUT, MAAR DE OERVROUW WAS DAARENTEGEN EEN VERFIJND, KOKET WEZENTJE, AFGAANDE OP DEZE TEKENING IN EEN GROT (VERVAARDIGD DOOR EEN VROUW).

ANECDOTE

BIJ HET DOORZOEKEN VAN DIVERSE GROTTEN WAAR PREHISTORISCHE MENSEN HEBBEN GEWOOND, HEBBEN ARCHEOLOGEN EEN GROOT AANTAL VOORWERPEN GEVONDEN, WAARONDER DIT HIER, WAARVAN ZE ZICH STERK AFVRAGEN WAT HET GEWEEST KAN ZIJN...

HET VOORWERP IS VAN STEEN EN WEEGT DRIE TON.

UITVINDINGEN

DE PREHISTORISCHE MENS HAD NOG GEEN TELEVISIE EN HAD DUS GEEN BEHOEFTE AAN EEN PROGRAMMABLAAD. DAT IS DE REDEN DAT DE BOEKDRUKKUNST PAS VEEL LATER WERD UITGEVONDEN!

EN DAN ZEGGEN ZE DAT IK DEGENE BEN MET DE BEPERKTE INTELLIGENTIE!

DIDGE 87* 41 B

MODE

DE MODE VAN DE PREHISTORISCHE MENS WERD BEPAALD DOOR DE SEIZOENEN. ER WAS EEN VOORJAARSZOMERMODE EN EEN HERFST-WINTERMODE.

VOORJAAR - ZOMER

HERFST - WINTER.

GEMENGDE BERICHTEN

OP EEN DAG WERD ER IN EEN PREHISTORISCHE STAM EEN JONGETJE GEBOREN DAT LATER GEHEEL ONBEHAARD BLEEK TE ZIJN. HIJ WERD DOOR ZIJN TIJDGENOTEN UITGELACHEN EN WEGGEJAAGD, OMDAT ZE HEM NIET ALS EEN DER HUNNEN ERKENDEN. DE HEDENDAAGSE MENS WAS GEBOREN!

KAN ME NIKS SCHELEN! IK MAAK EEN ITALIAANS KOSTUUM, EEN DIPLOMATENKOFFER VAN KROKODILLENLEER, IK OPEN EEN FABRIEK EN NEEM AL DIE STOMMELINGEN IN DIENST!

ONS KOOKHOEKJE

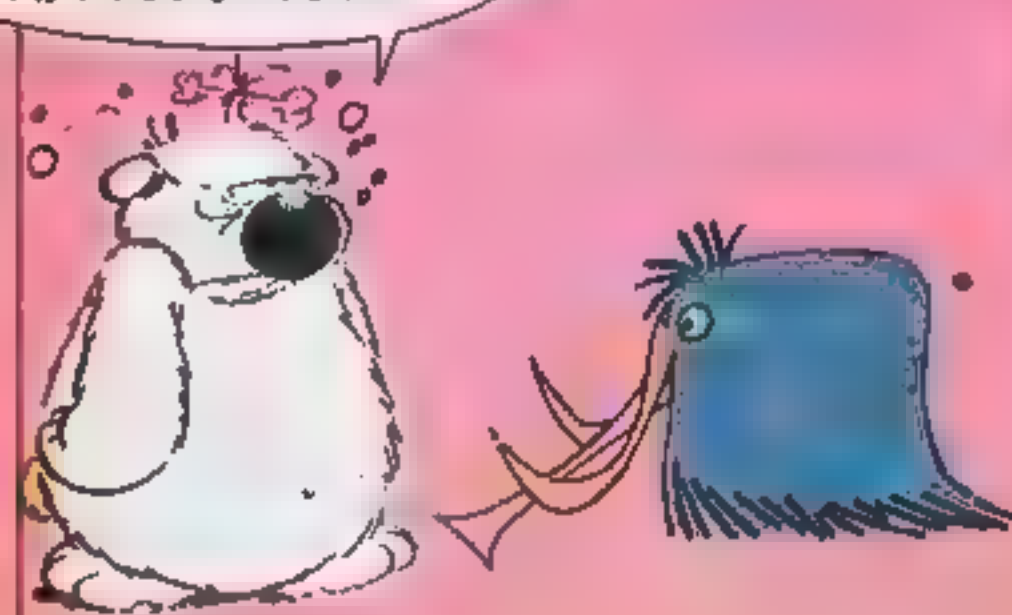
MEN NEME EEN MAMMOETBOUT, BRADE DIE AAN IN 40 L. BIZONOLIE, VOEGE ENKELE SABELTANDTIJGERKLAUWEN TOE EN LAAT DIT ALLES OP ZACHT VUUR EEN ZESTIENDE MAAN SUDDEREN. WARM OPDIENEN OP EEN BEDJE VAN BERKEBLADEREN (2 PERSONEN).

DIE BERKEBLADEREN ZAL IK HEBBEN!

Einde

DENK JE NIET
ECHT DAT IK WAT
TE MAKEN HEB
MET DEZE PAGINA?

Een definitie

De prehistorie is een wetenschap die de ontwikkeling van de mensheid bestudeert vanaf zijn oorsprong tot aan de zogenaamde historie. De enige onderzoeksbronnen zijn: menselijke overblijfselen (botten) en voorwerpen, die de eerste mensen gemaakt hebben. Deze overblijfselen vinden we gewoonlijk tijdens opgravingen in grotten en onder de grond.

Twee geleerden, de Fransman Jacques Boucher de Crèvecœur de Perthes (1788-1868) en de Belg, Philippe-Charles Schmerling (1791-1836) kunnen gezien worden als de oprichters van de prehistorische wetenschap.

De hoofdstad van de Prehistorie.

Op 532 km van Parijs, in de Dordogne, ligt het dorpje Eyzies-de-Tayac-Sireuil met maar 854 inwoners. Dit kleine dorpje, waar de riviertjes de Vézère en de Beune samenkomen, is «de hoofdstad van de Prehistorie». Hier heeft men de tastbare bewijzen ontdekt van de Homo Faber en de Homo Sapiens. Zo kunnen we dus zeggen dat in Dordogne de Prehistorische wetenschap is ontstaan.

Het Magdalénien (laatste periode v/h Paleolithicum)

In 1863 hebben twee Franse Paleontologen, Henry Christy en Eduard Lartet, na acht maanden zoeken een klein stukje ivoor ontdekt. Het ging hier om een bewerkt stukje been. Een bewijs uit de Prehistorie. Er werden nog meer dingen gevonden! Dit gebeurde in de grotten van La Madeleine, op de oevers van de Vézère (Dordogne). Deze tijd van de Prehistorie, komt overeen met «de tijd van het Rendier» (laat Pleistoceen) en kreeg de naam Magdalénien.

Door de trein...

Enkele jaren later, nog steeds in Dordogne, zijn arbeiders bezig met de spoorlijn van Périgueux naar Agen. Ze zijn aan het hakken, als één van hen plotseling ophoudt. Hij heeft botten ontdekt. Ze vinden nog vijf skeletten omringd door schelpen. De geleerden komen tot de conclusie dat het om drie mannen

PREHISTORIE

en twee vrouwen gaat. Dit is vlakbij de Cro-Magnon grot. Dit is dus de Cro-Magnon-mens!

110 jaar geleden...

In april 1878 ontdekten mijnwerkers in de steenkolenmijn van Bernissart (Hainaut) op een diepte tussen 322 m en 356 m in een kleiachtige grond een laag vol met fossielen van dinosauriërs. Het betrof hier iguanodons, goedaardige planteneters, reptielen uit de prehistorie, zo'n vijf meter hoog en van kop tot staart tien meter lang! Ze wogen drie ton! Er werden negenentwintig specimens opgegraven, alsook nog enkele andere soorten. 125 miljoen jaar geleden gestorven, moeten er vast nog wel meer iguanodons te vinden zijn in de ondergrond van Bernissart. Twee jonge Belgische geleerden wilden op zoek gaan naar meer fossielen. Pierre Capront en Pierre Simonet stellen alles in het werk om financiële steun te krijgen waardoor, na 110 jaar, nieuwe opgravingen van start kunnen gaan in dat stukje België! We houden jullie op de hoogte!

Lascaux

De grotten van Lascaux worden

Standbeeld van de Cro-Magnon mens.

beschouwd als «de Sixtiense kapel van de prehistorie». Niet minder dan 1500 tekeningen en muurschilderingen van hoge artistieke kwaliteit, die uit het begin van het Midden-Magdalénien zouden zijn: dat is met koolstof 14-proeven aangetoond. De grotten, die in 1940 bij toeval ontdekt werden door spelende kinderen, zijn tegenwoordig voor het publiek gesloten. Door het in- en uitademen van de bezoekers en het kunstlicht zouden de kleuren van de schilderijen kunnen veranderen. Tot dan toe waren zij uitstekend bewaard gebleven in de droge grotten en werden ze al duizenden jaren beschermd door een kalklaagje. Men heeft toen besloten om een tweede Lascaux te maken... dat een exacte copie is van de echte grotten en dat alle voorstellingen, gemaakt door onze voorouders, heel goed laat zien!

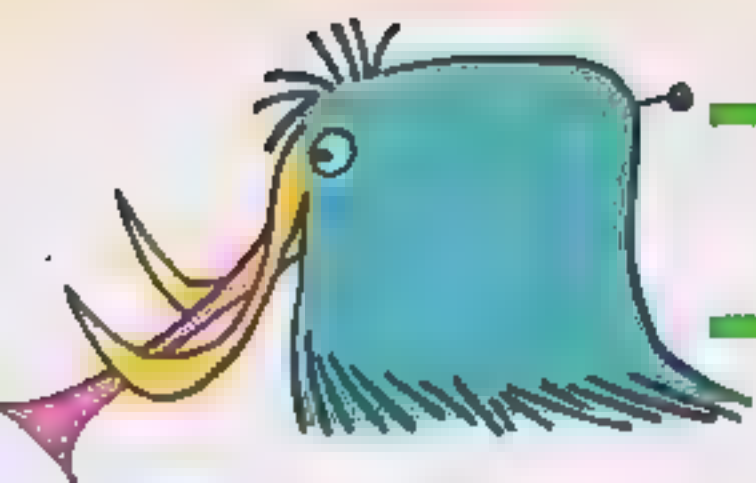
Ontdekkingen op allerlei plaatsen

Niet ver van Düsseldorf komt de rivier de Düssel in het Rijndal. Daar is een ravijn dat Neandertal heet. In het midden van de vorige eeuw vond men daar in een harde kalklaag enige grotten. In 1856 ontdekte men er enige botten, die men toevertrouwde aan een natuuronderzoeker van Elberfeld. Er werden een schedel, twee opperarmbeenen, een linker ellepijp, een rechter spaakbeen en stukken van de romp en ledematen gevonden. Na allerlei onderzoek bleek het een nieuwe soort mens te zijn uit het Pleistoceen en hij werd «Homo neandertalensis» genoemd. Wat later vond een zekere Dupont, een Belgisch geoloog, in de buurt van Dinant, een onderkaak van een mens, die overeenkomst vertoonde met de schedel van de Neandertaler. In 1886 vonden andere onderzoekers in de grot van Spy (in de provincie Namen) in België, menselijke overblijfselen waaronder twee schedels. Hierdoor konden de wetenschappers zich een nauwkeuriger beeld vormen van de Neandertaler.

De verschillen

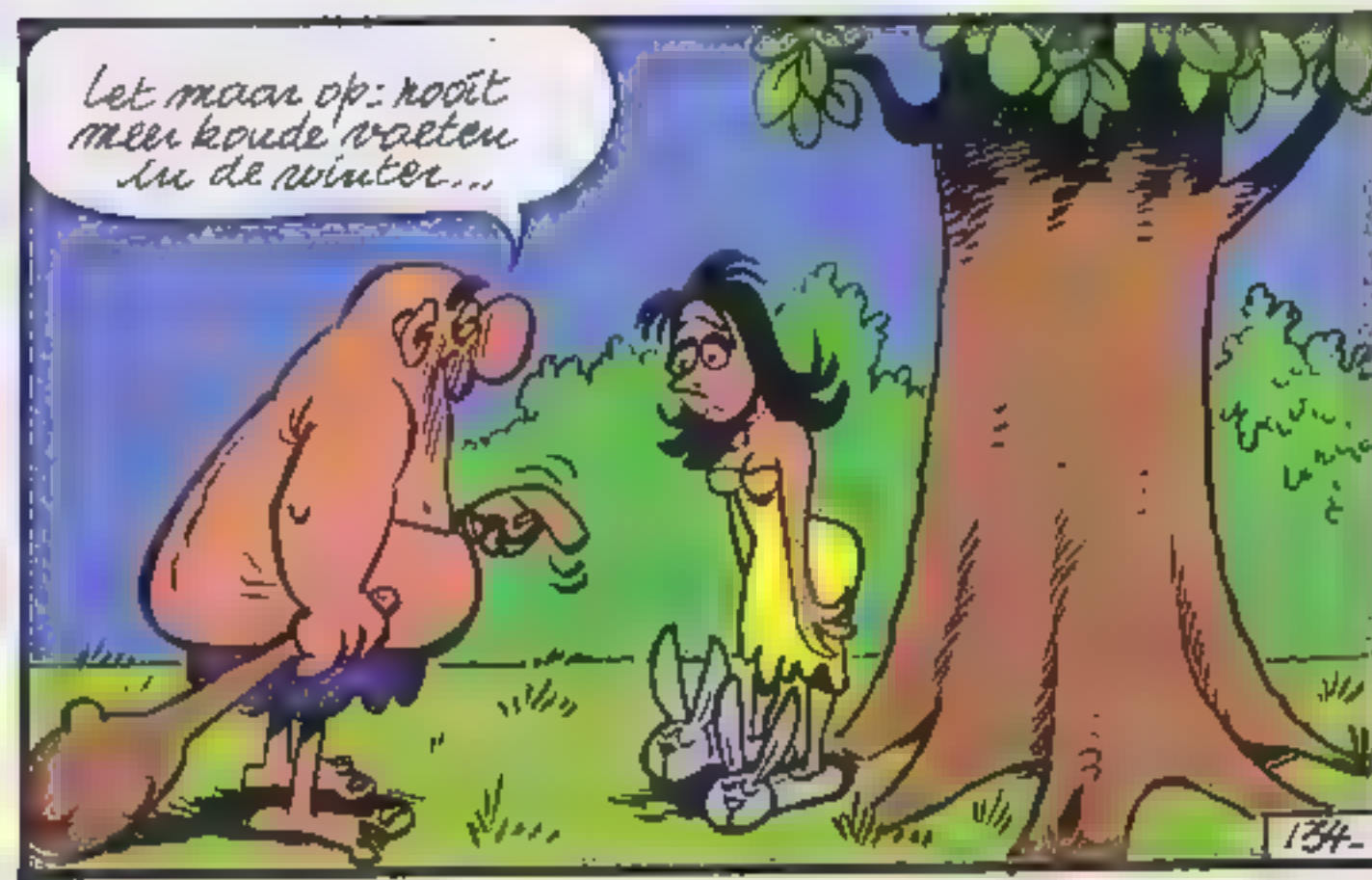
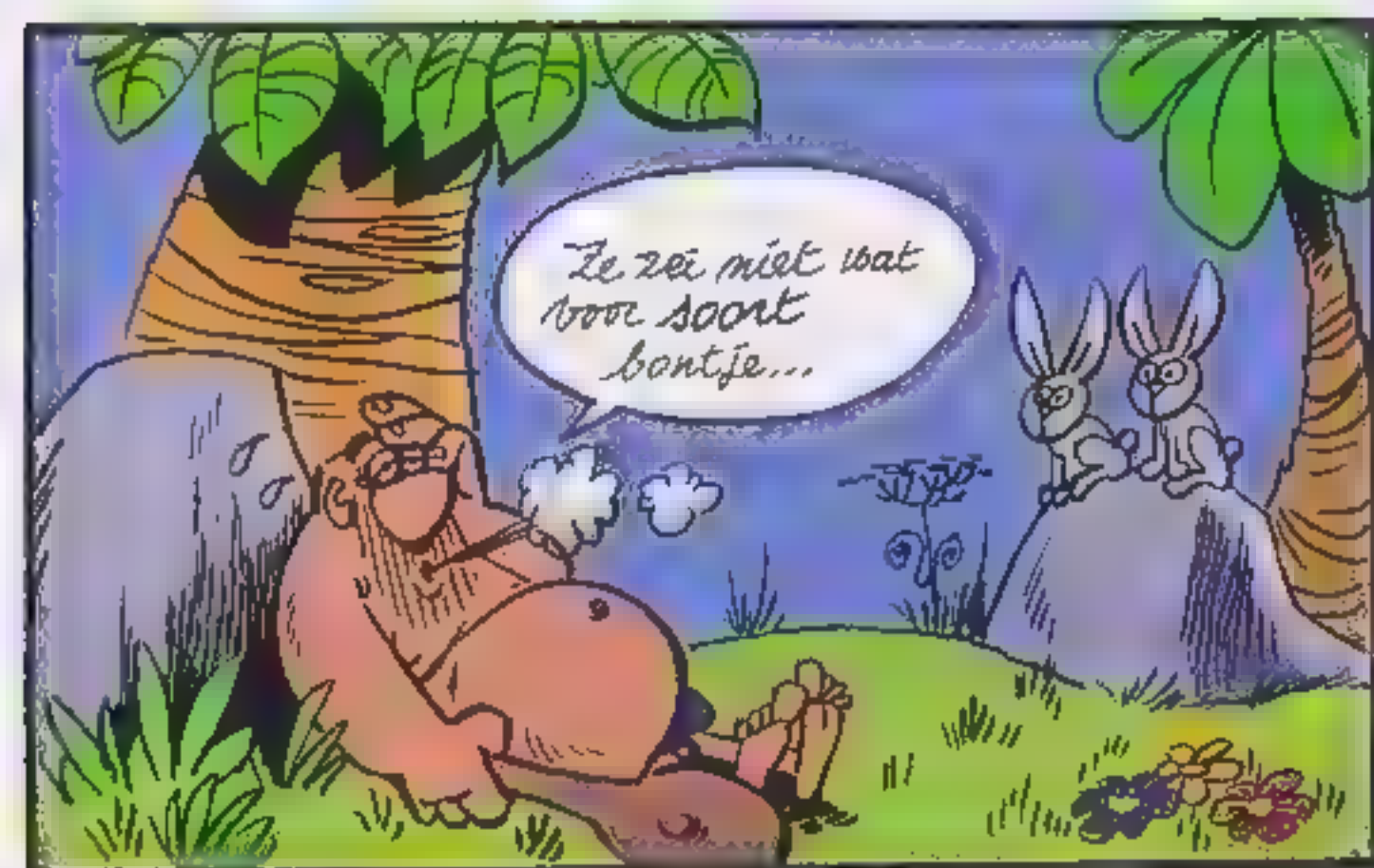
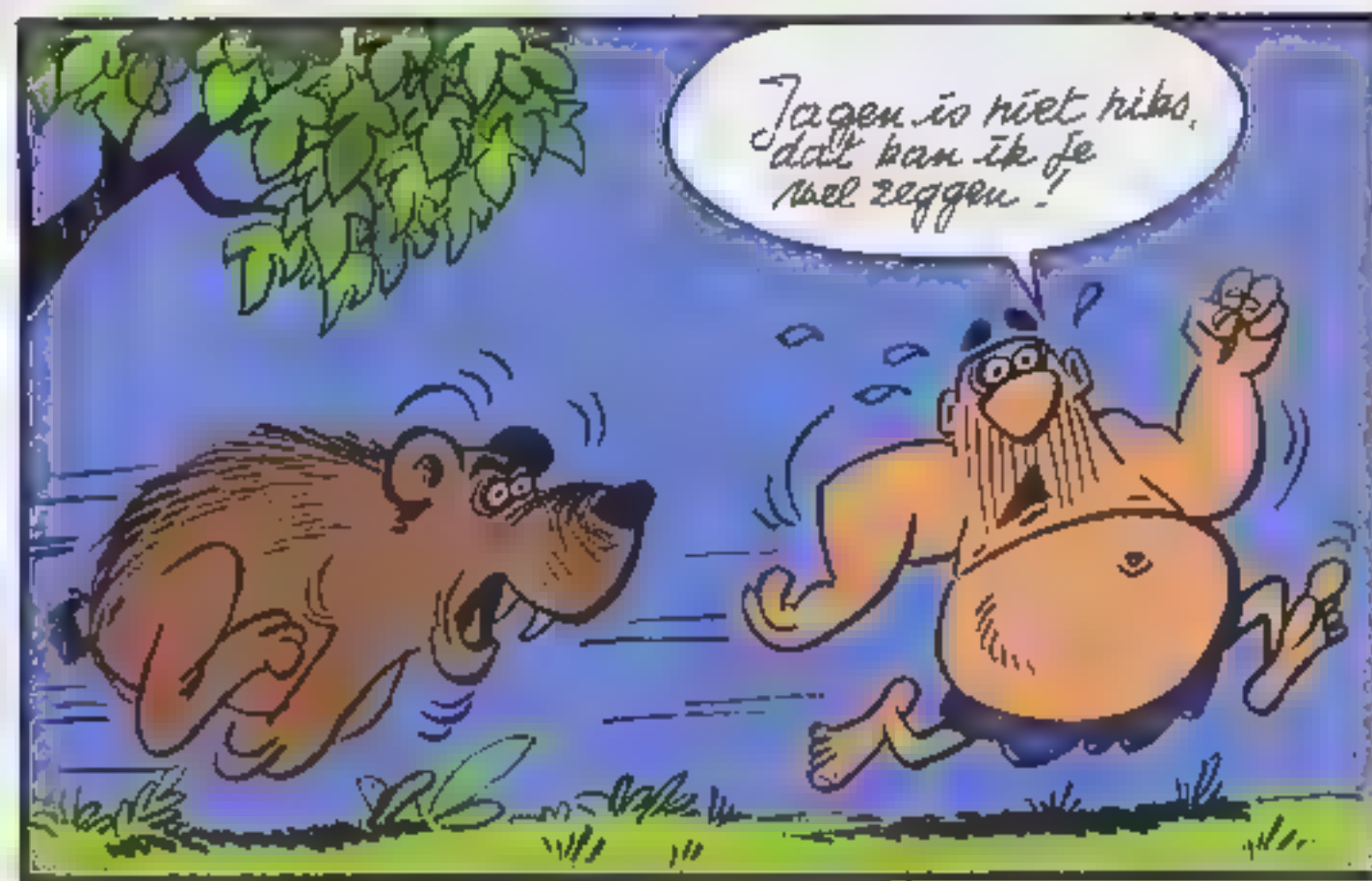
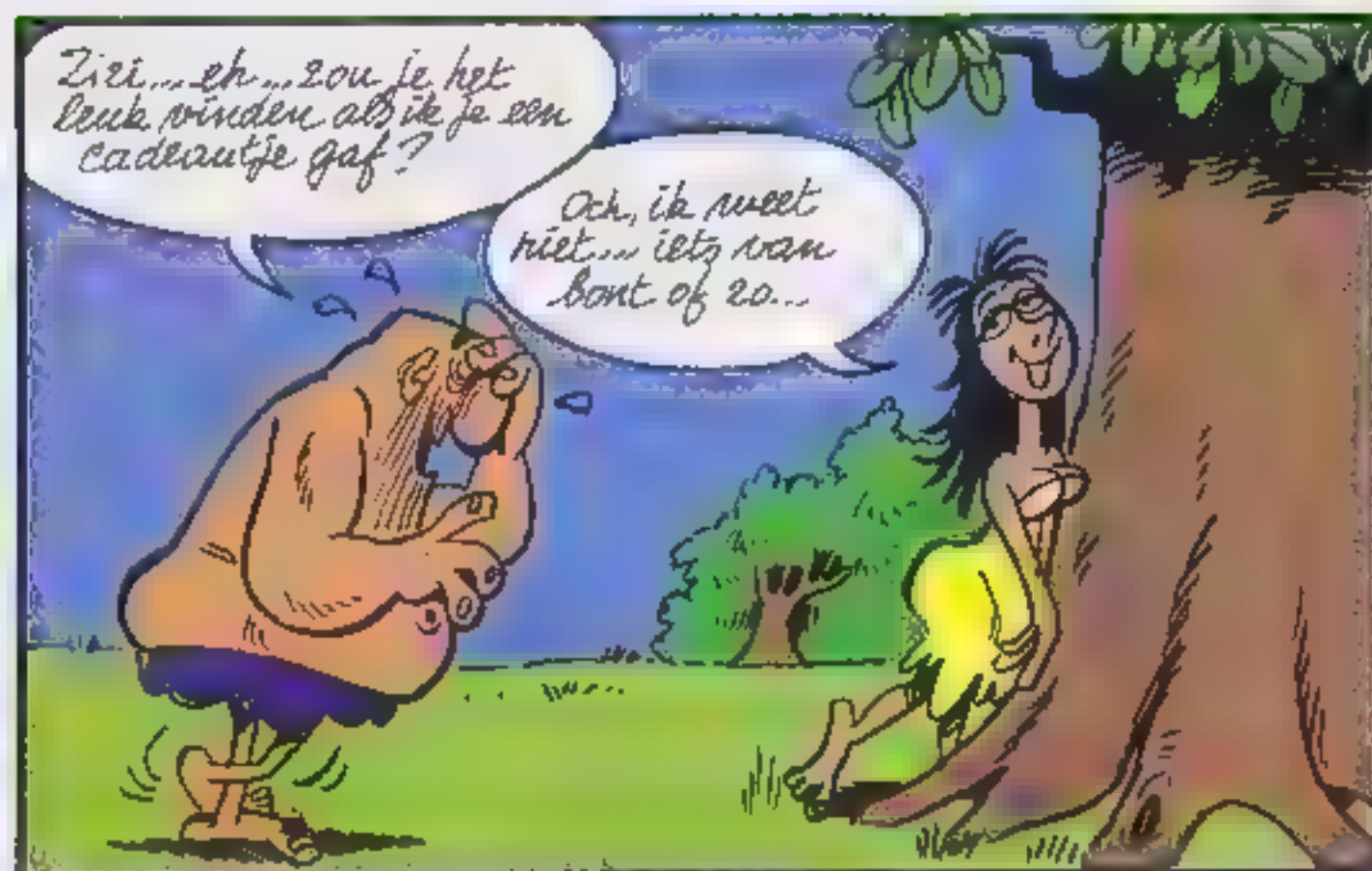
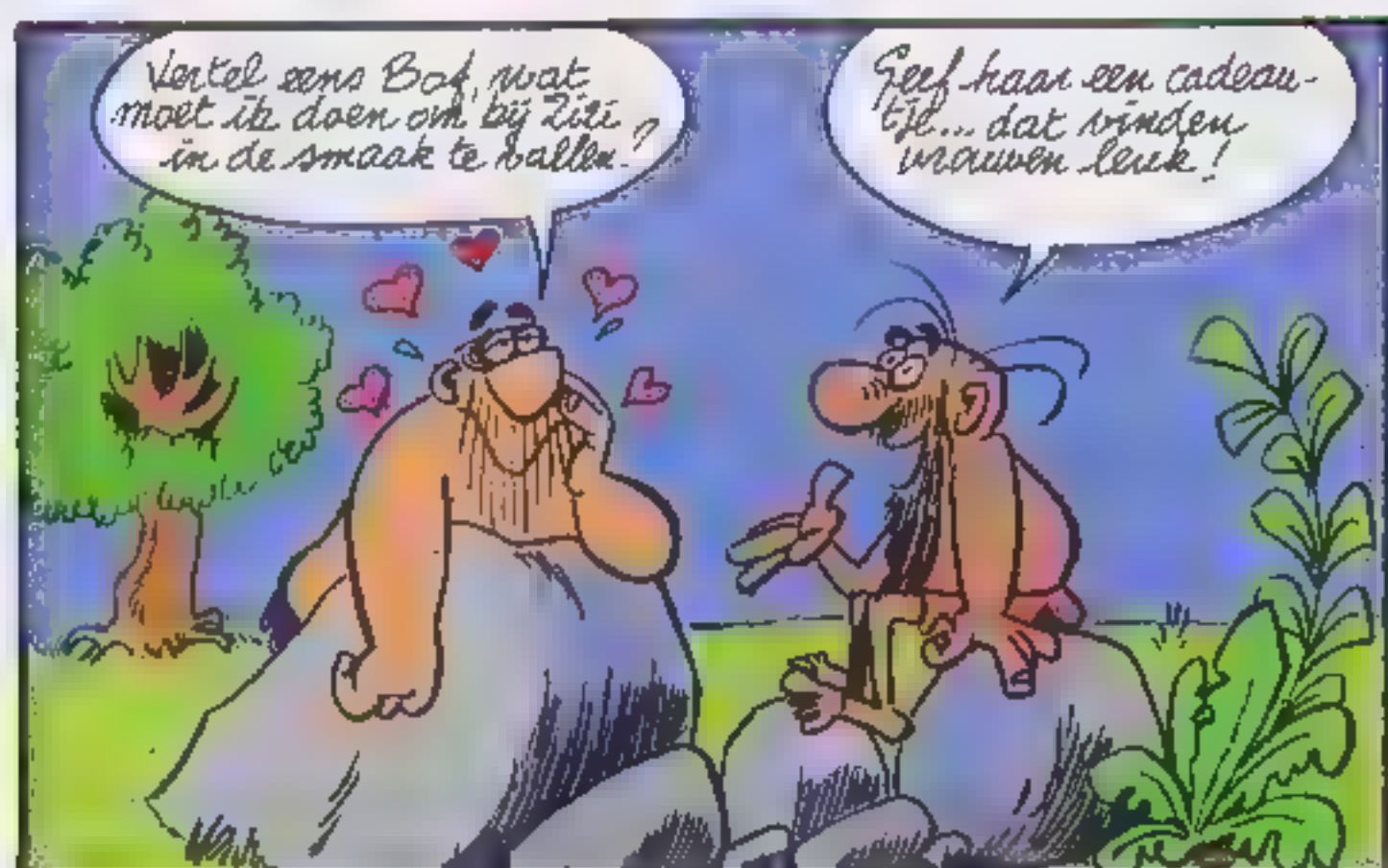
Door al die ontdekkingen weten wij nu beter de verschillen tussen de Neandertalermens en de mens van vandaag. De Neandertalermens had een schedel van 20 cm lang en 15 cm breed. De onze is gemiddeld 18,1 bij 14,1 cm. Omtrek van de «oude» schedel: 60 cm. Tegenwoordig Europees gemiddelde 52 cm. Deze prehistorische mens was ongeveer 1.60 m groot. De botten van de ledematen waren stevig. Hij kon zonder enige twijfel rechtop staan en hard lopen. De Neandertaler leefde aan het einde van de laatste tussenijstijd en tijdens de eerste zogenaamde Würmijstijd.

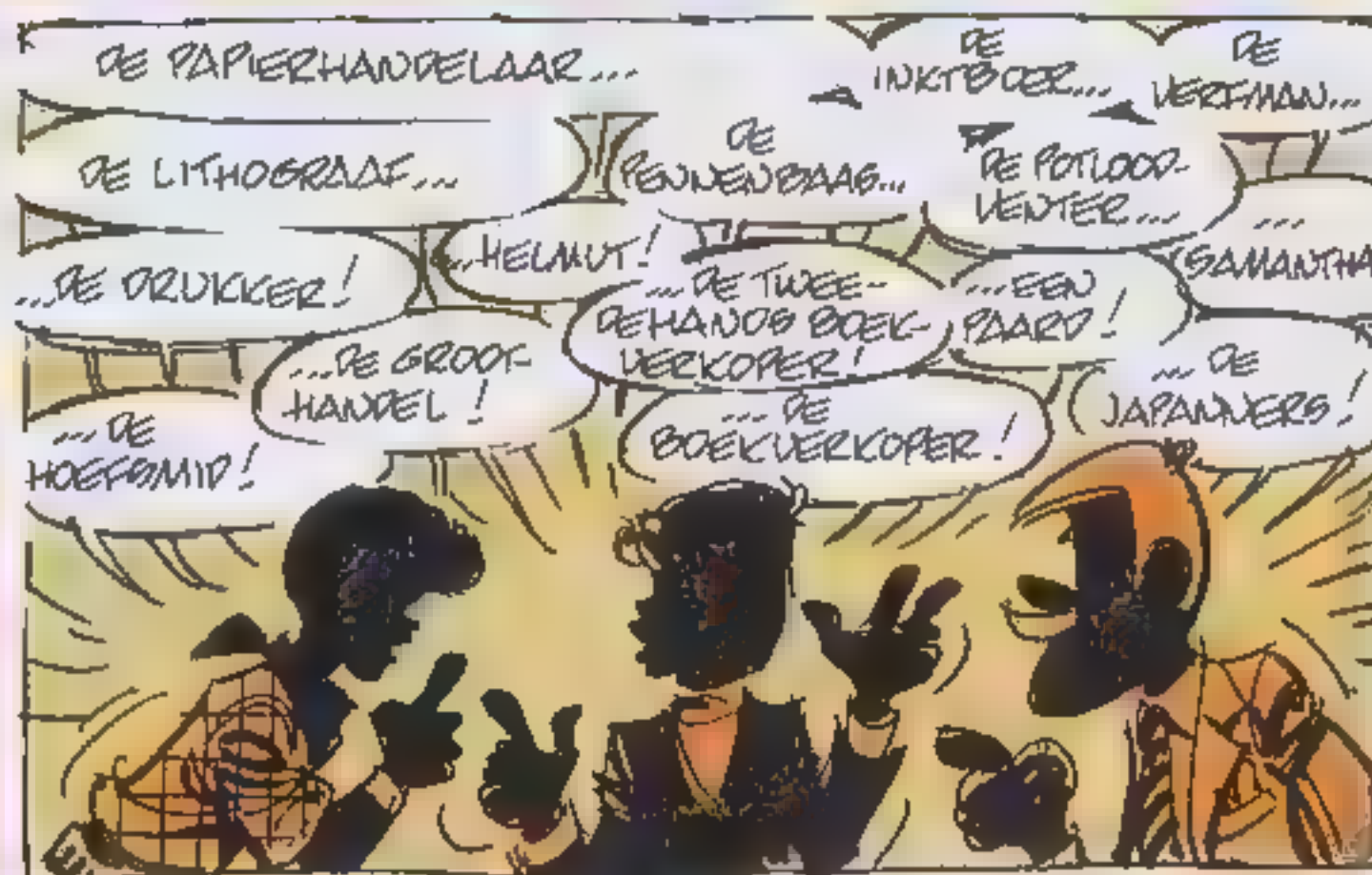
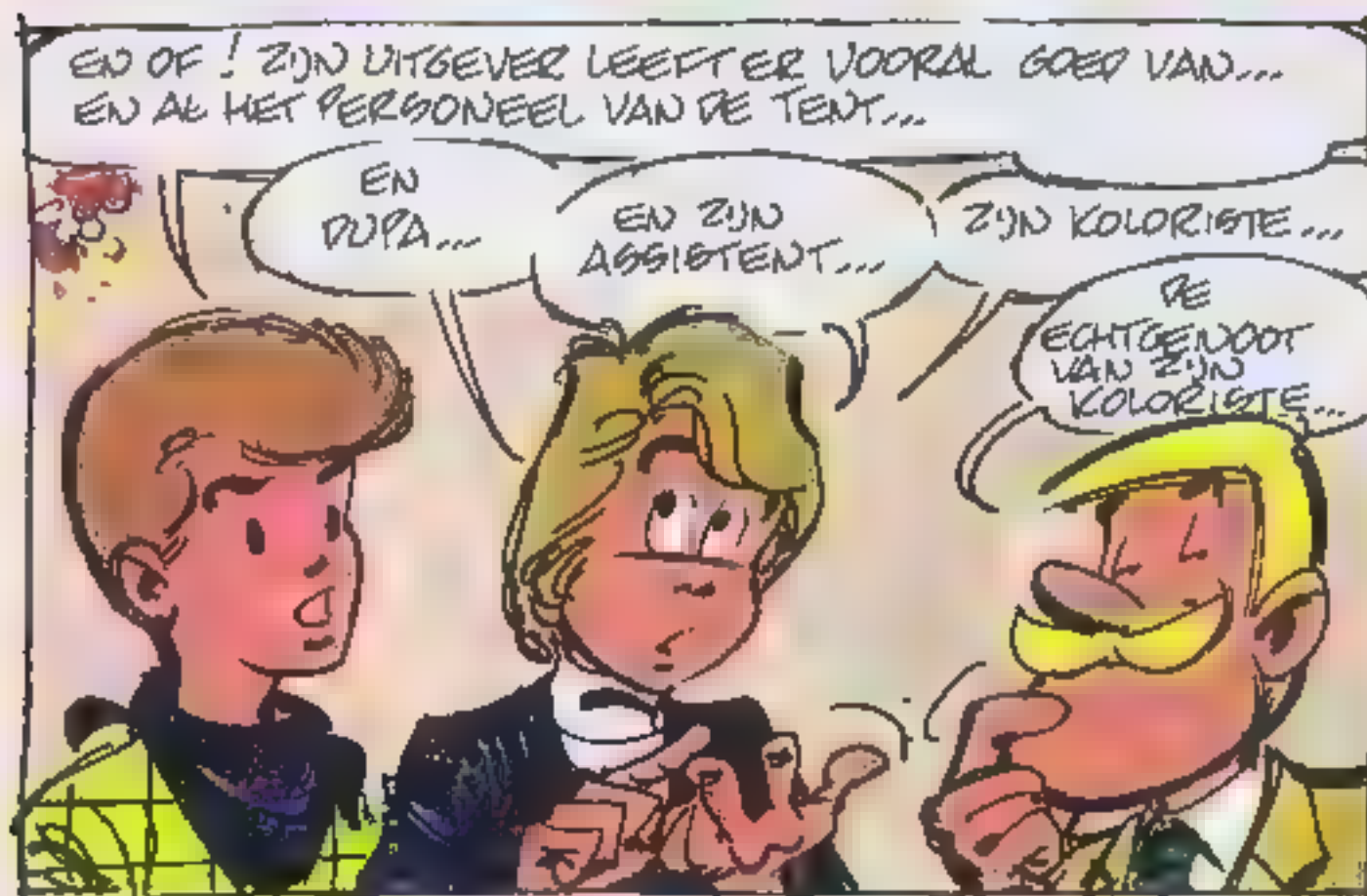
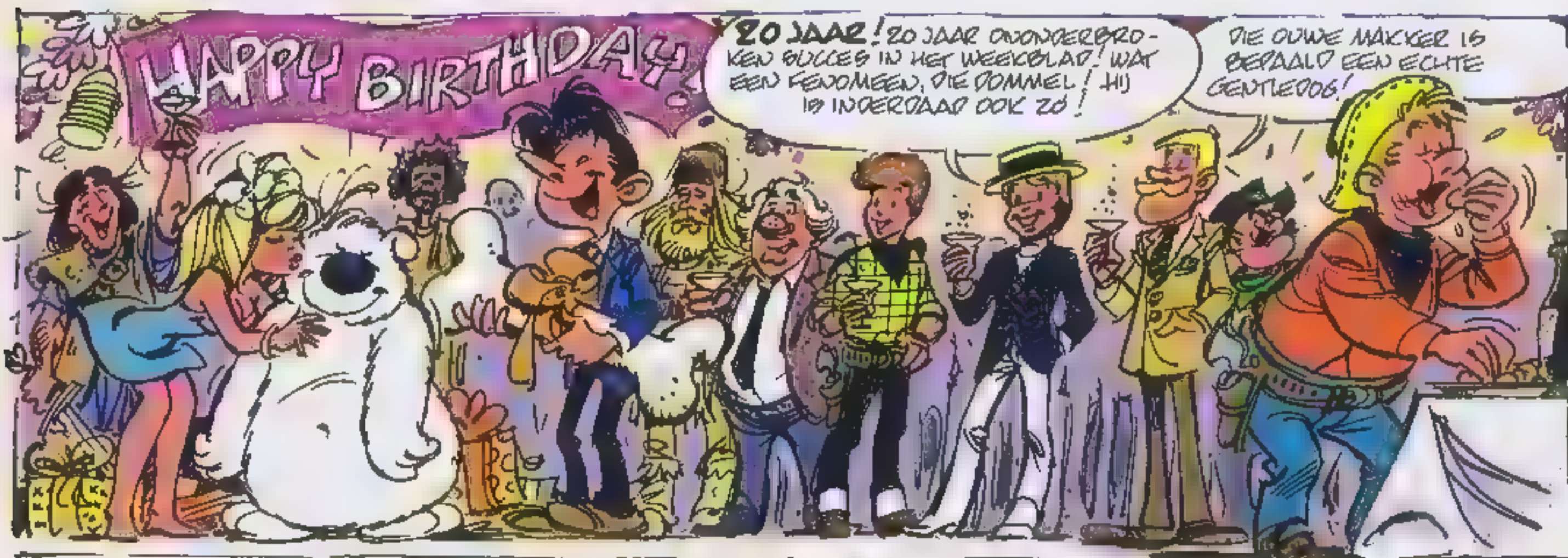
Yves Duval

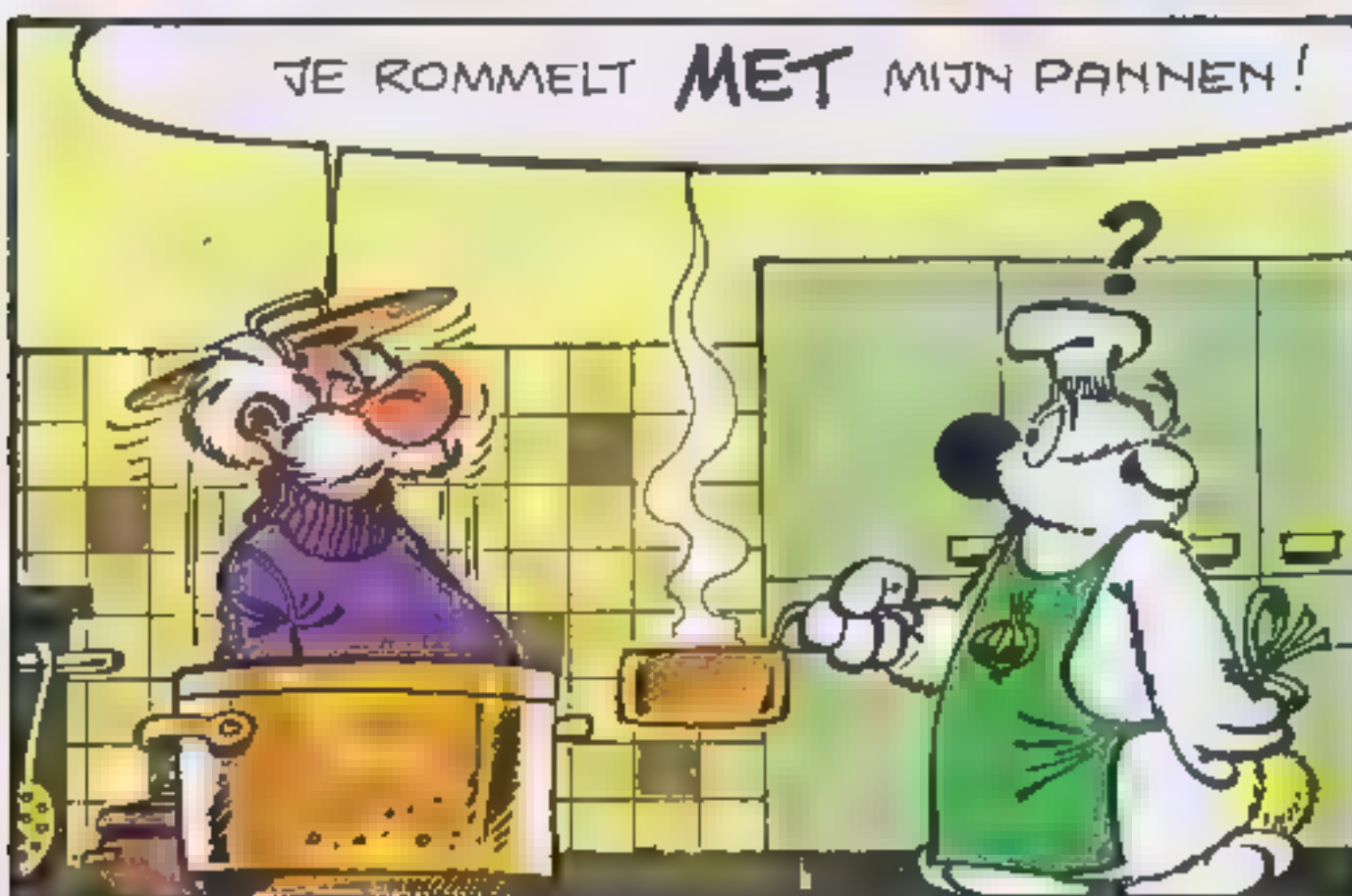
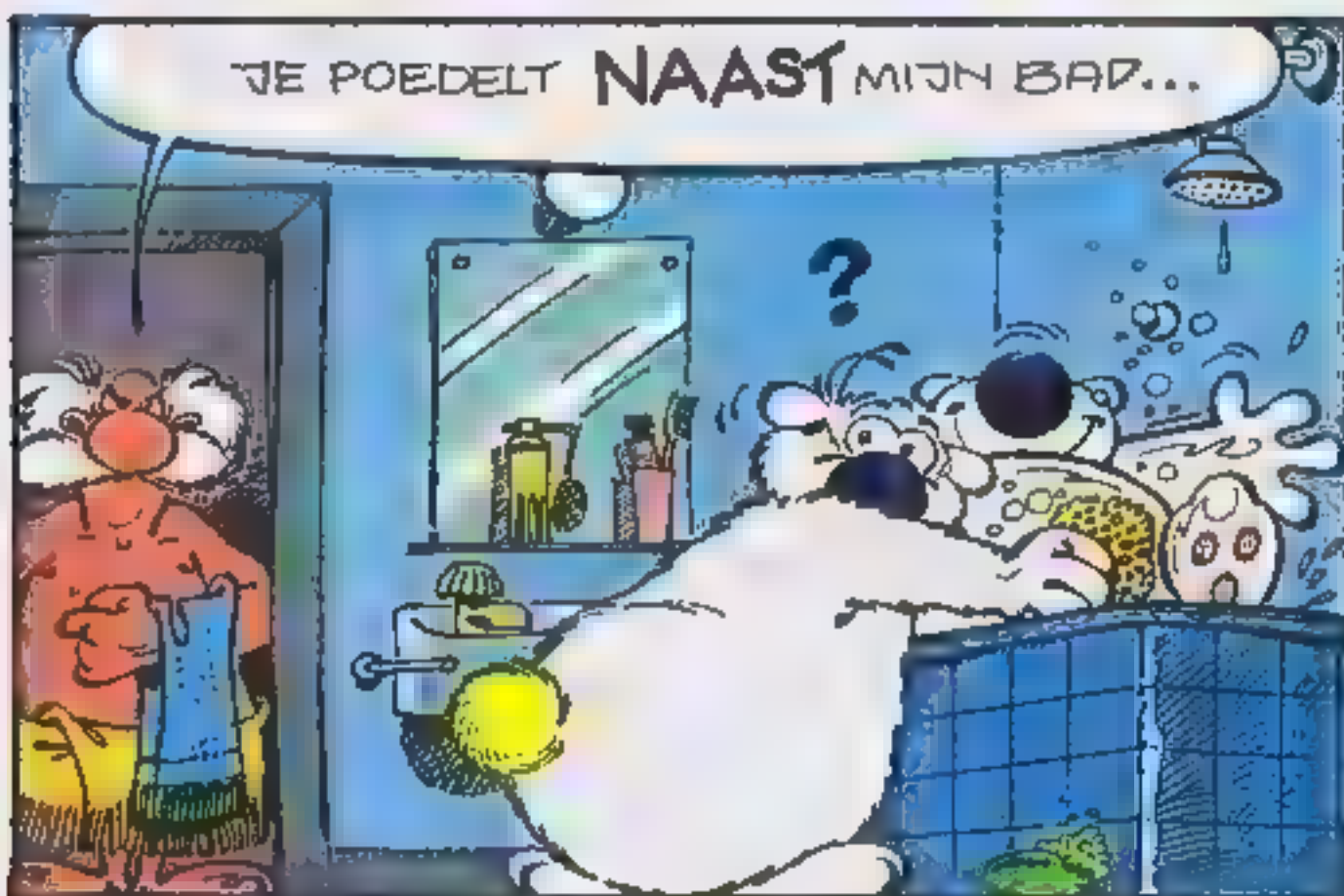
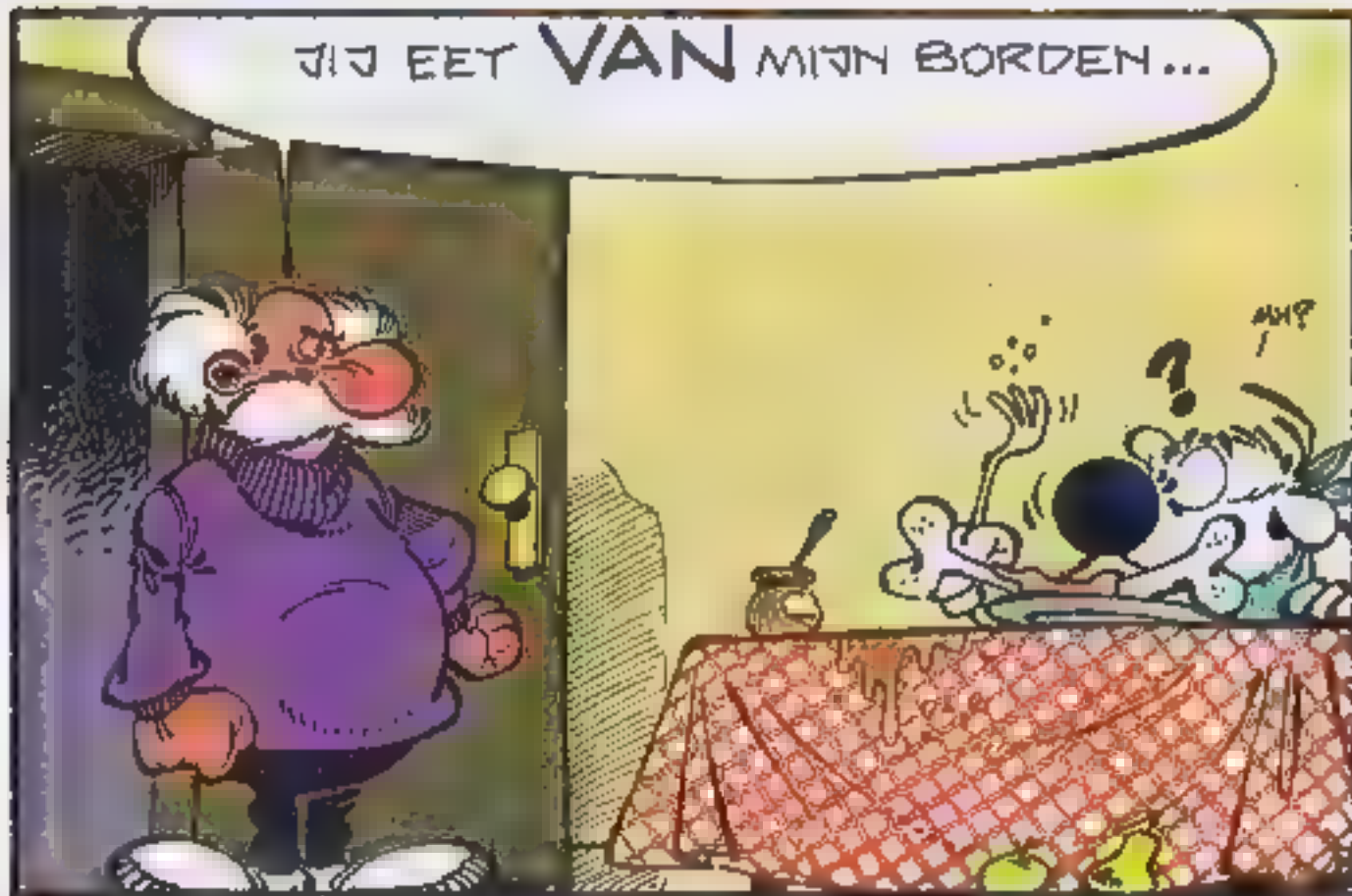

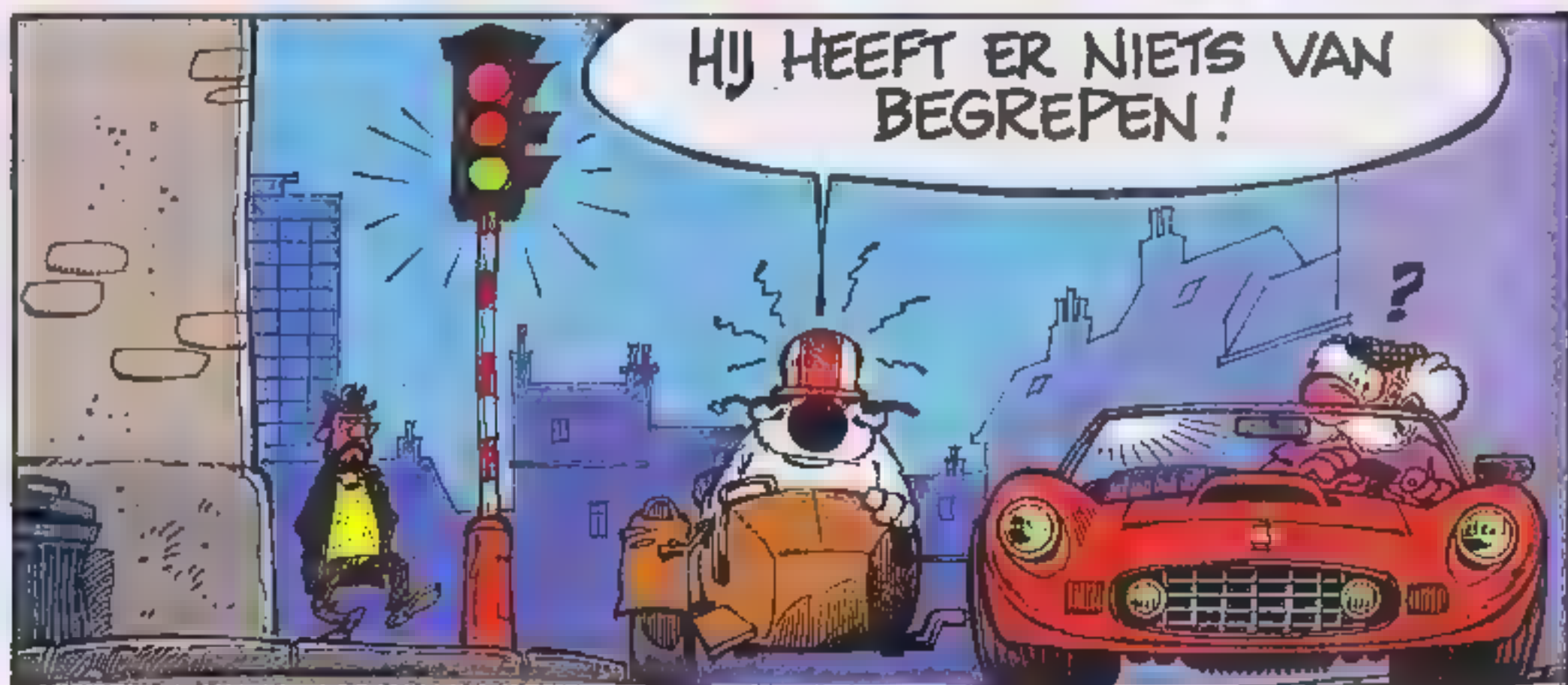
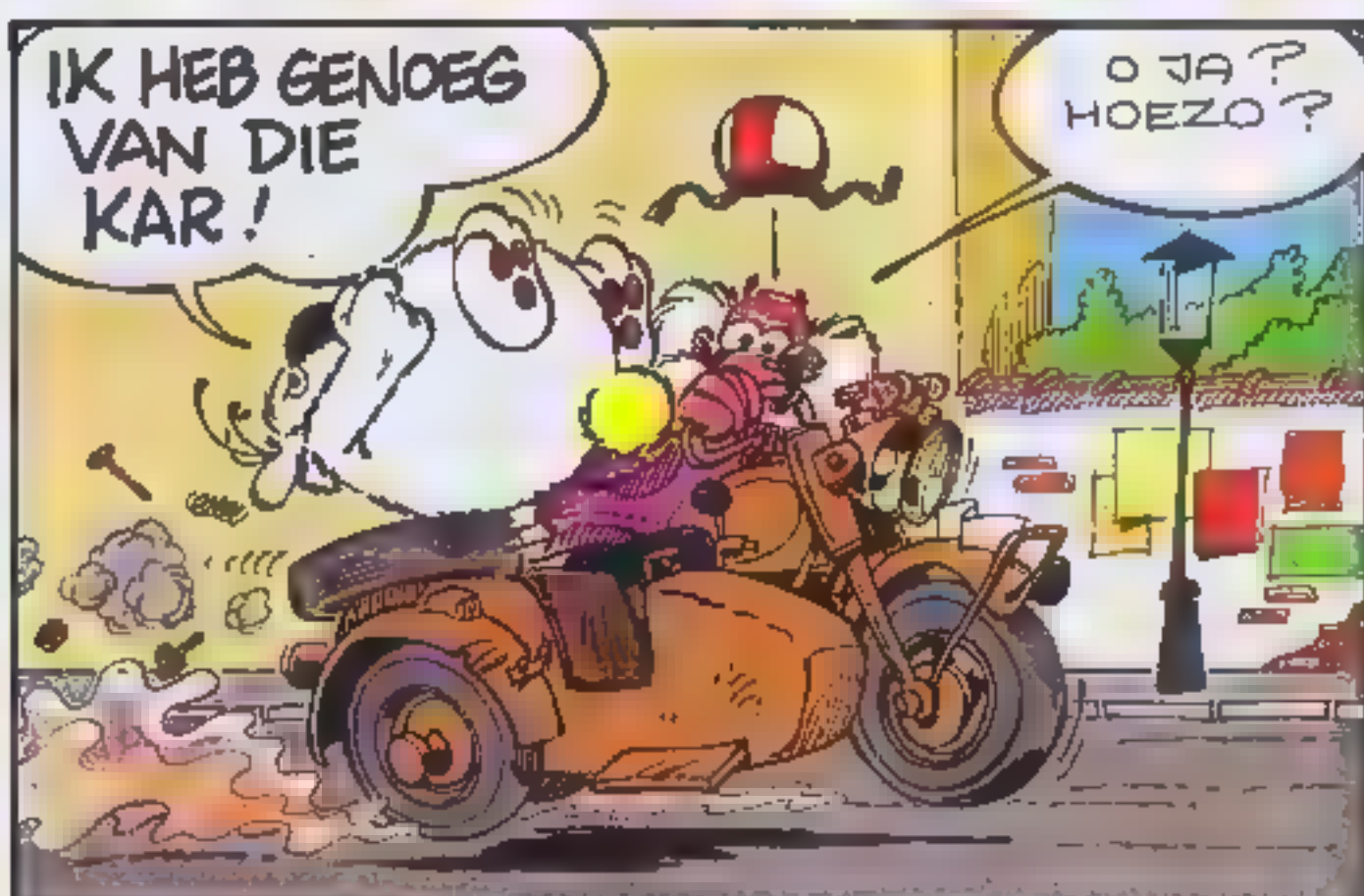
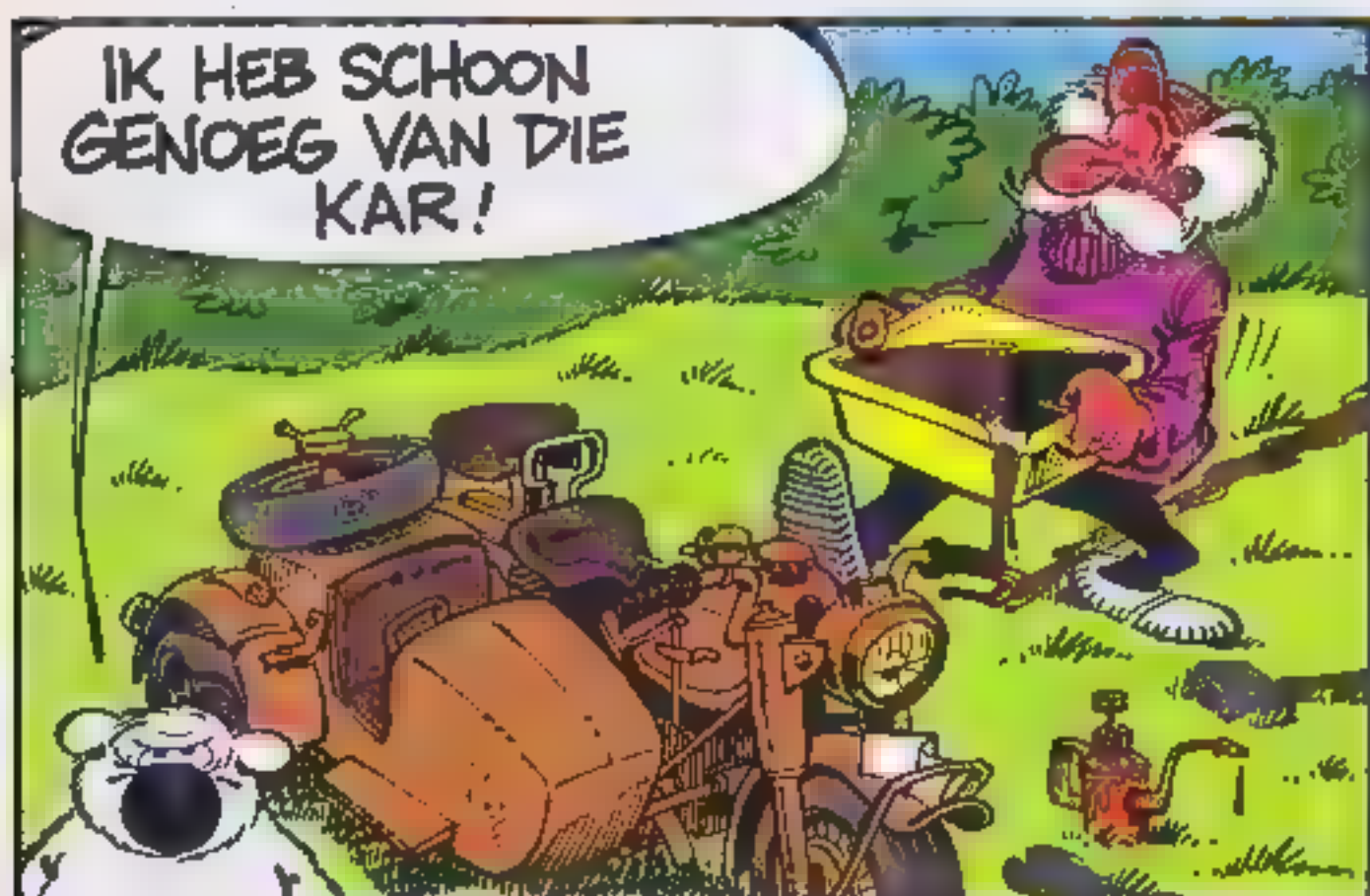
in den beginne...

BARA

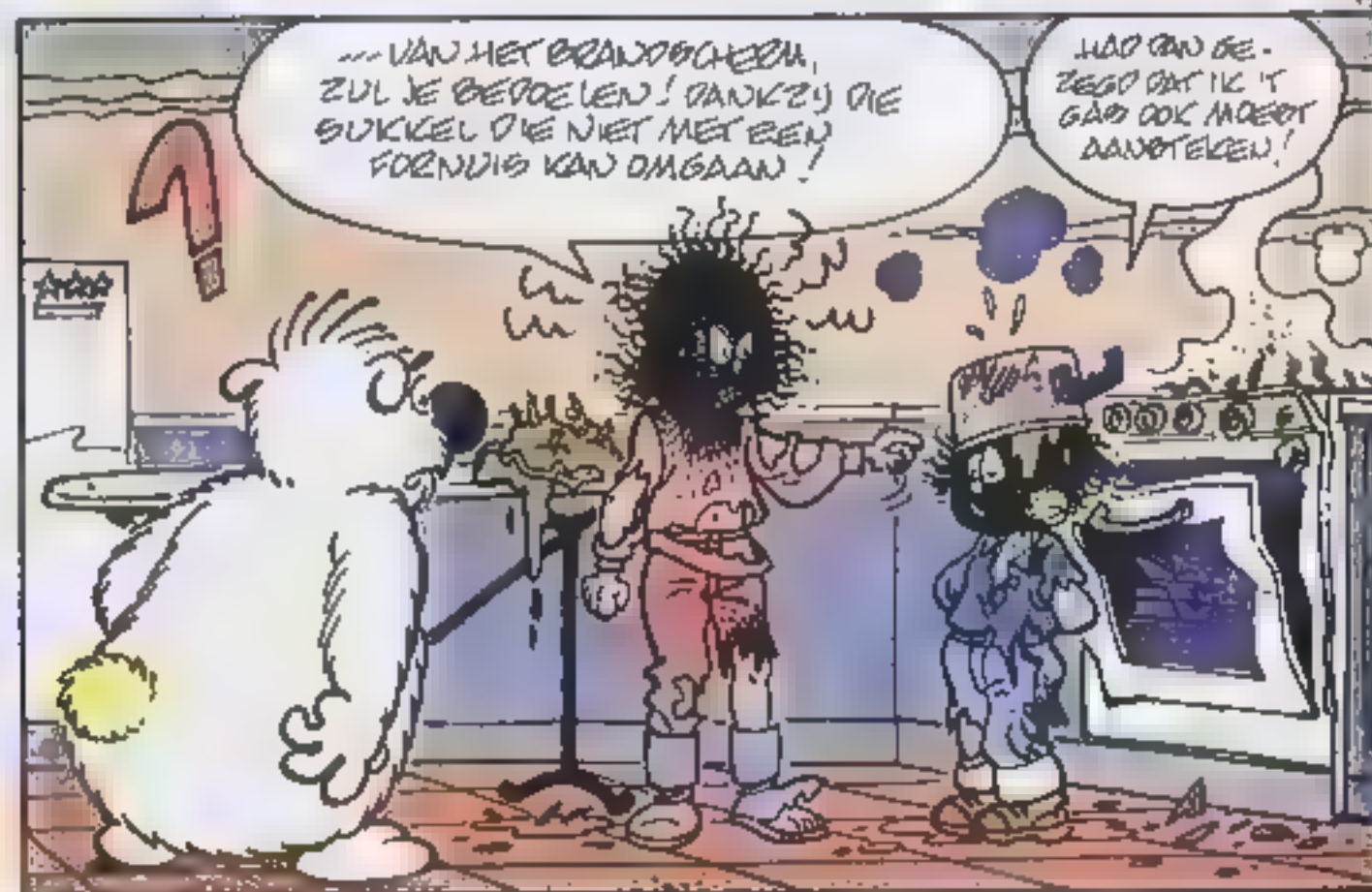
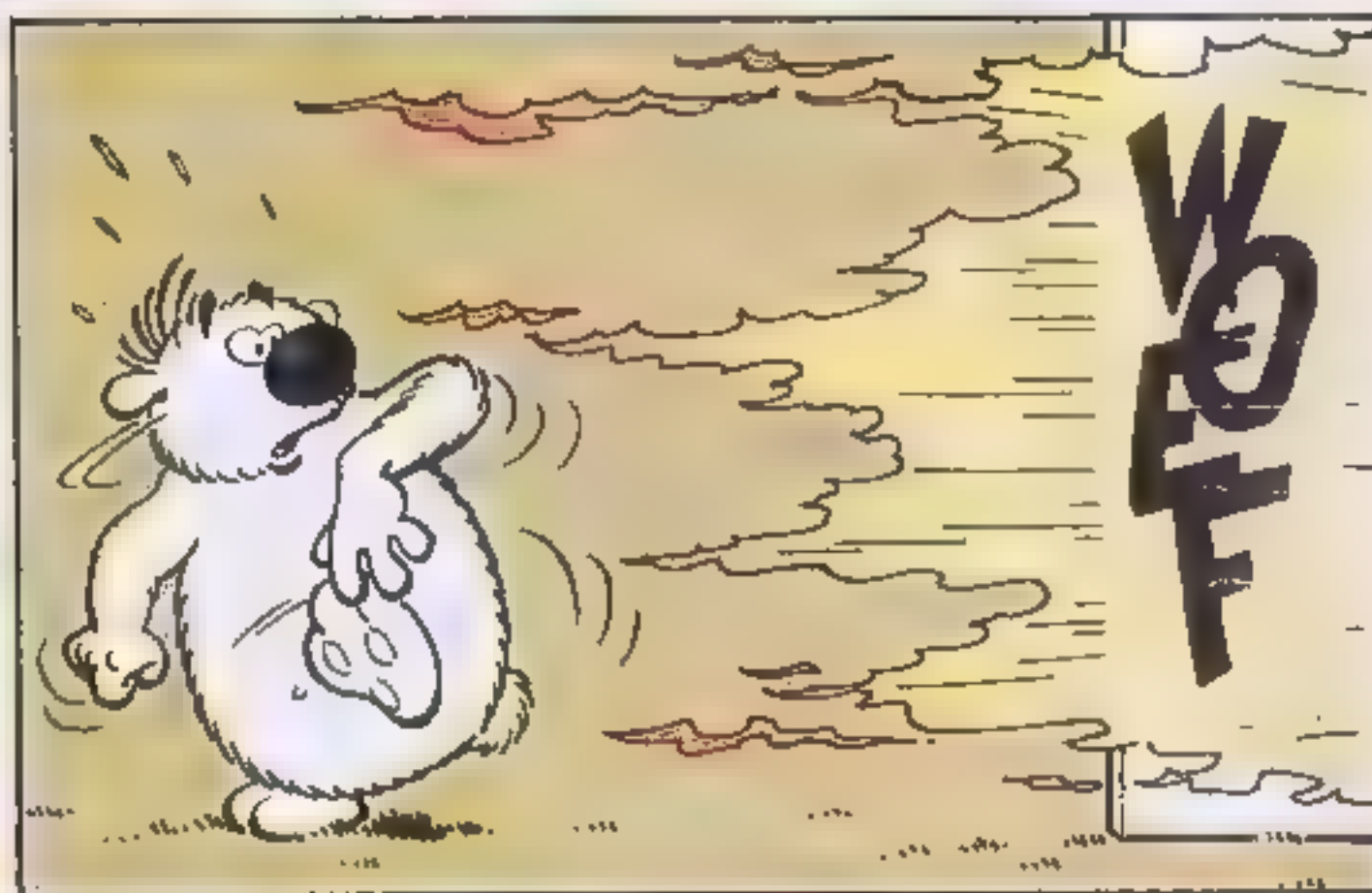
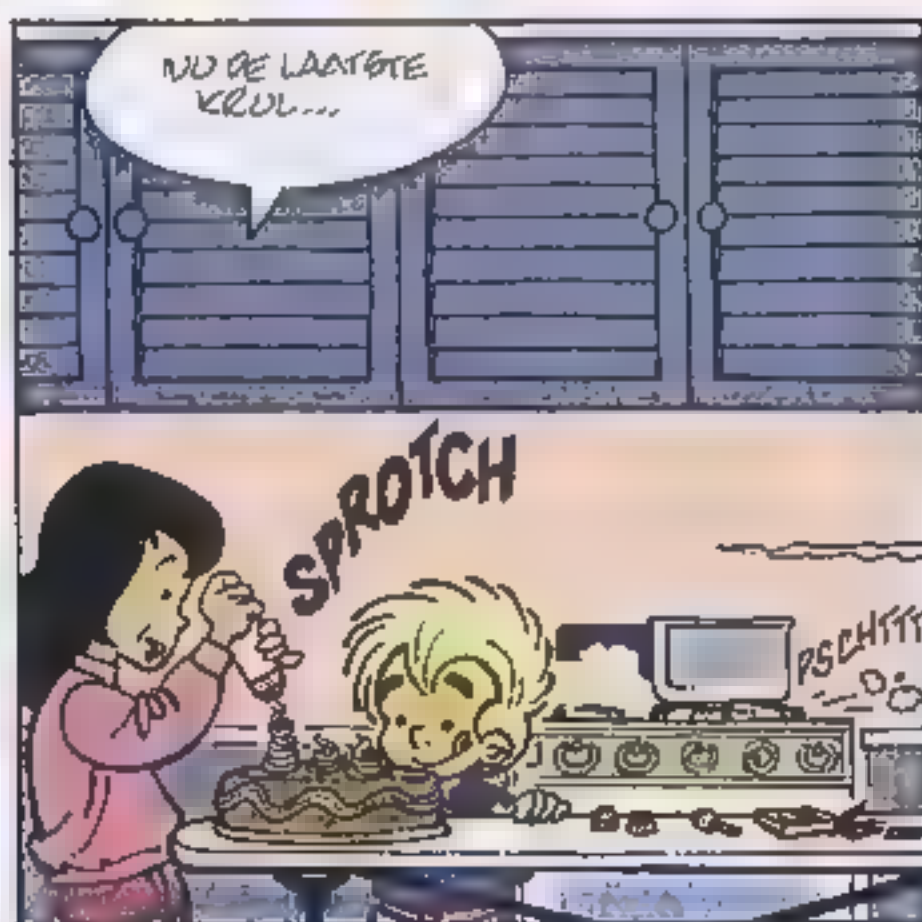
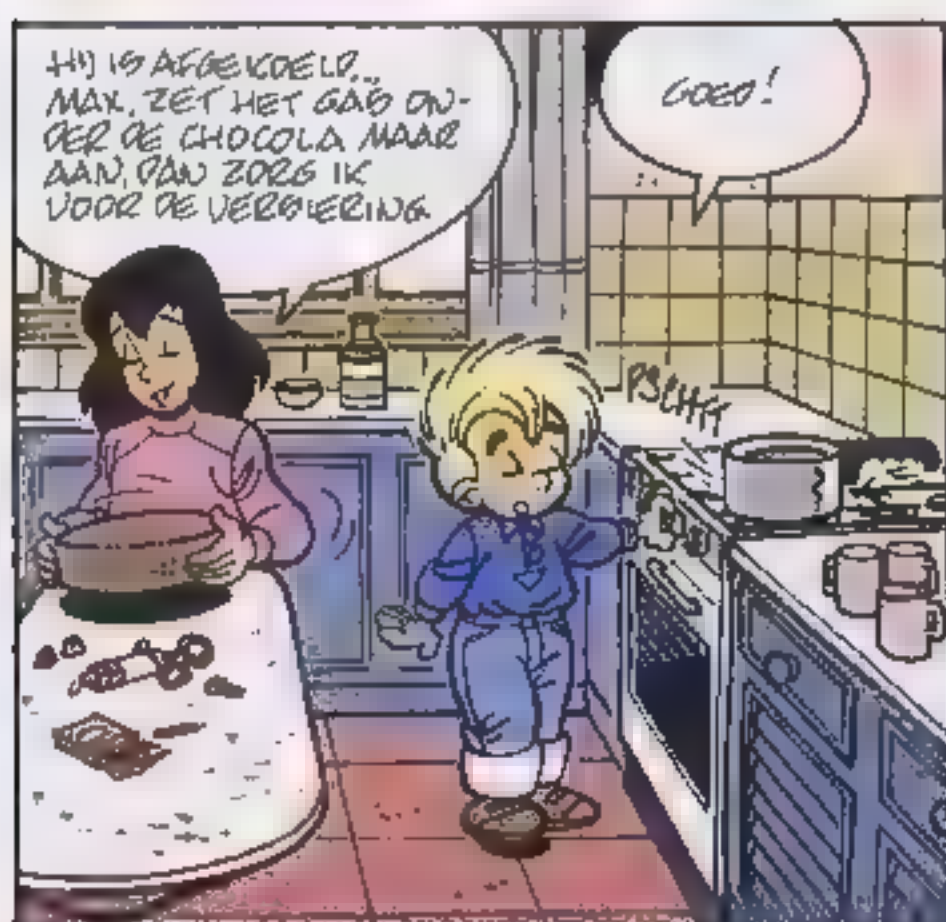
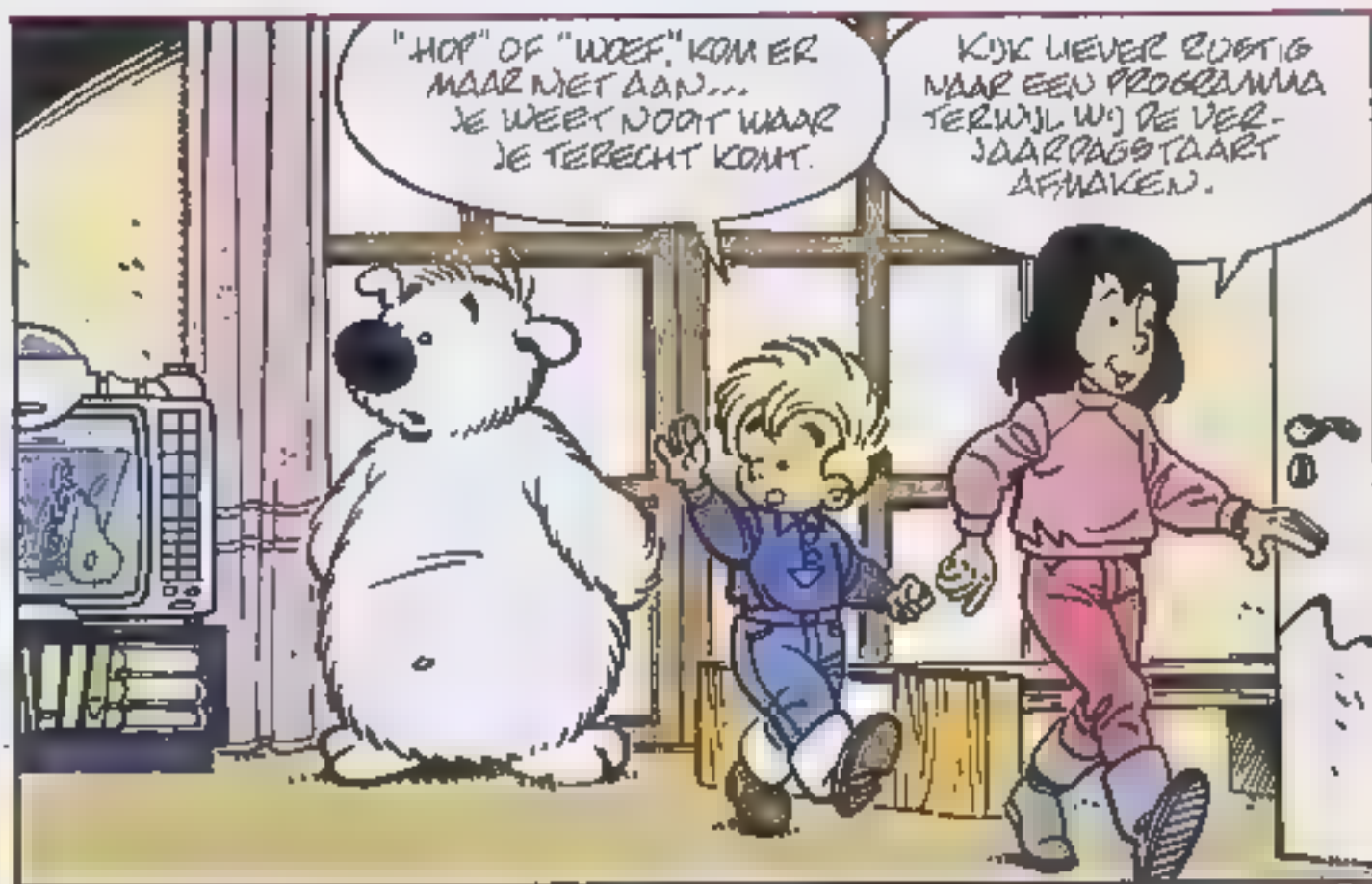
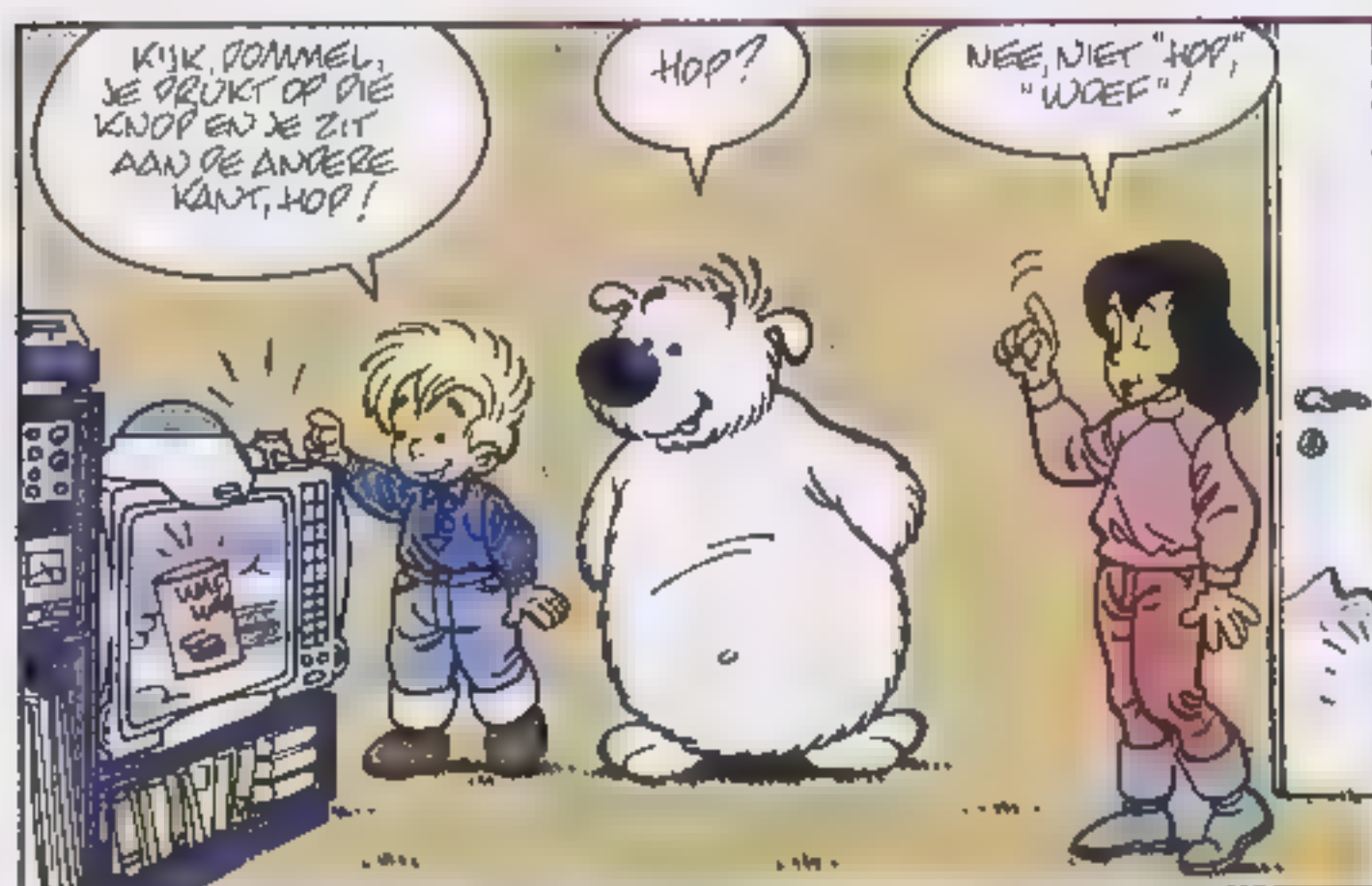

MAX & CATI

MICHEL PIERRET

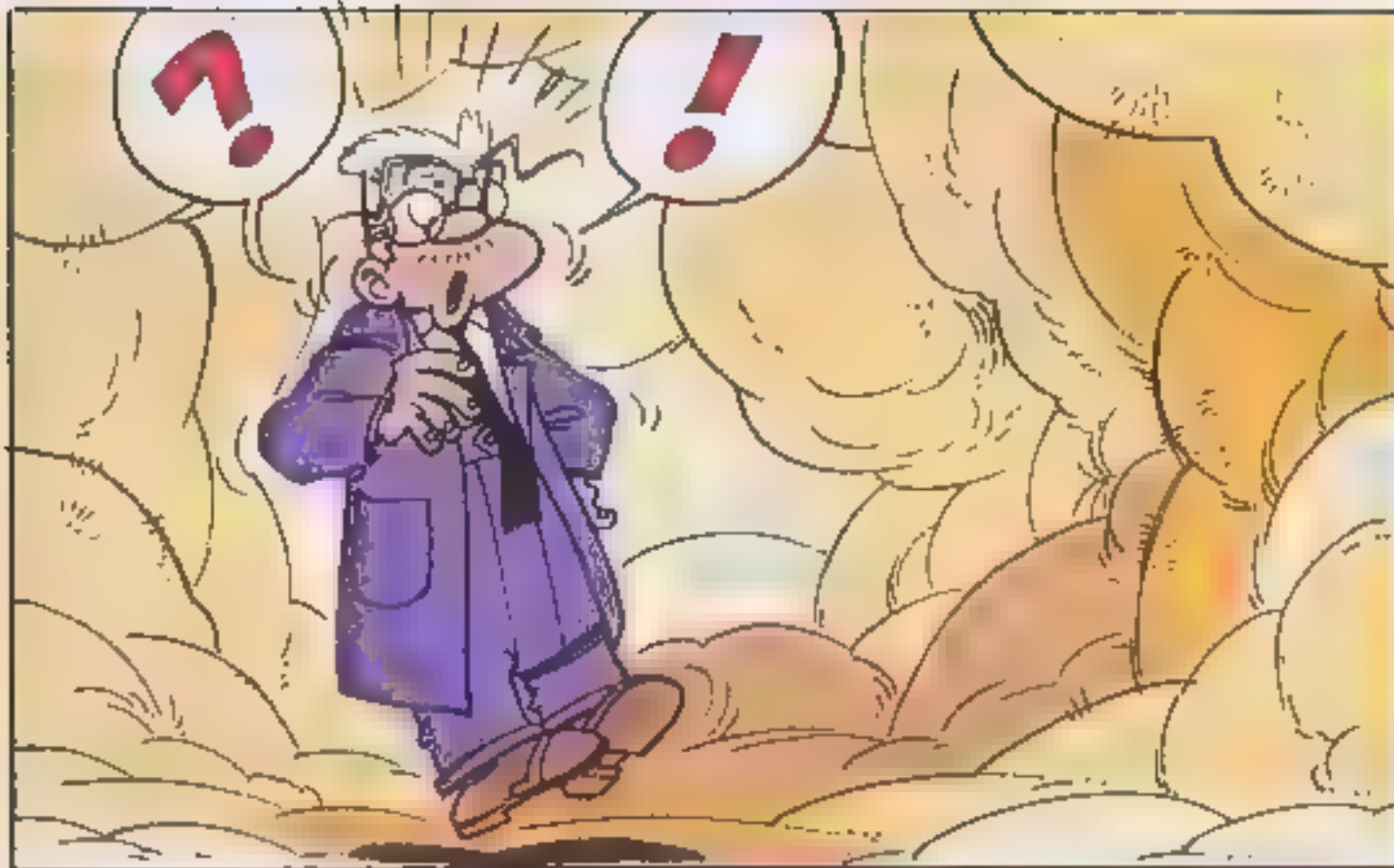
DE ANDERE KANT VAN HET SCHERM

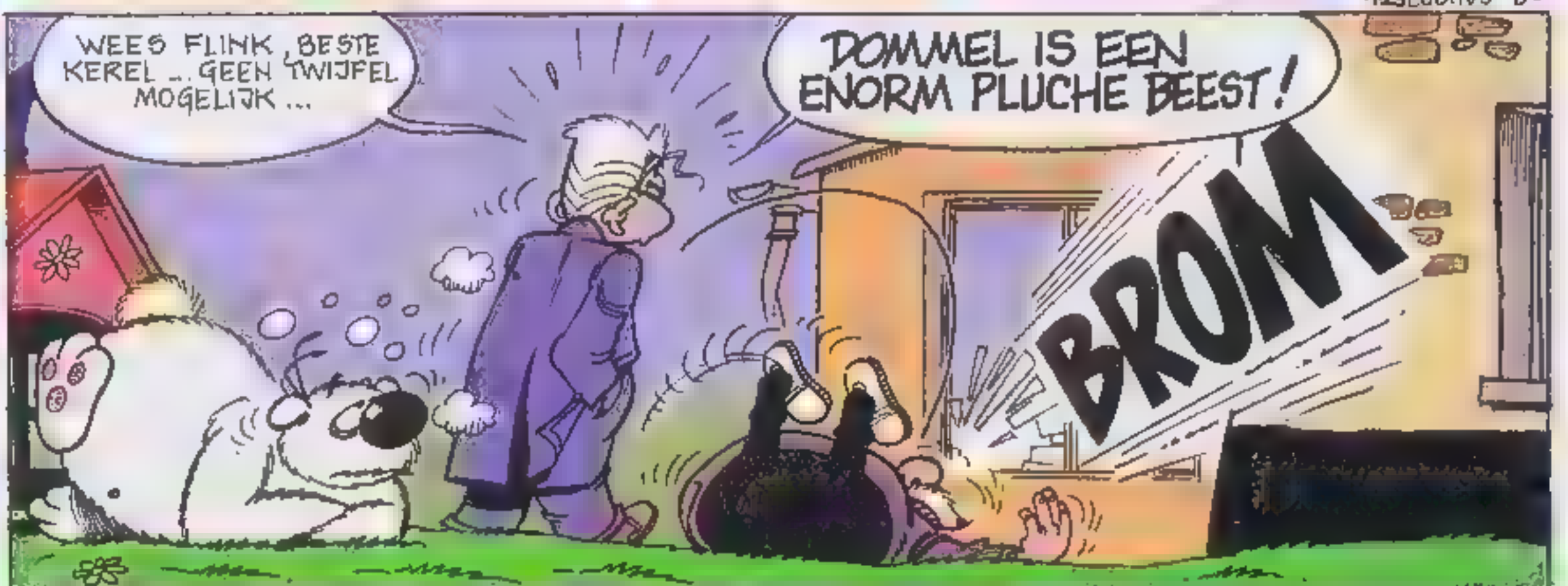
PSJ-OEF

CUBITUS A-

123CUBITUS B-

PSJ-OEF

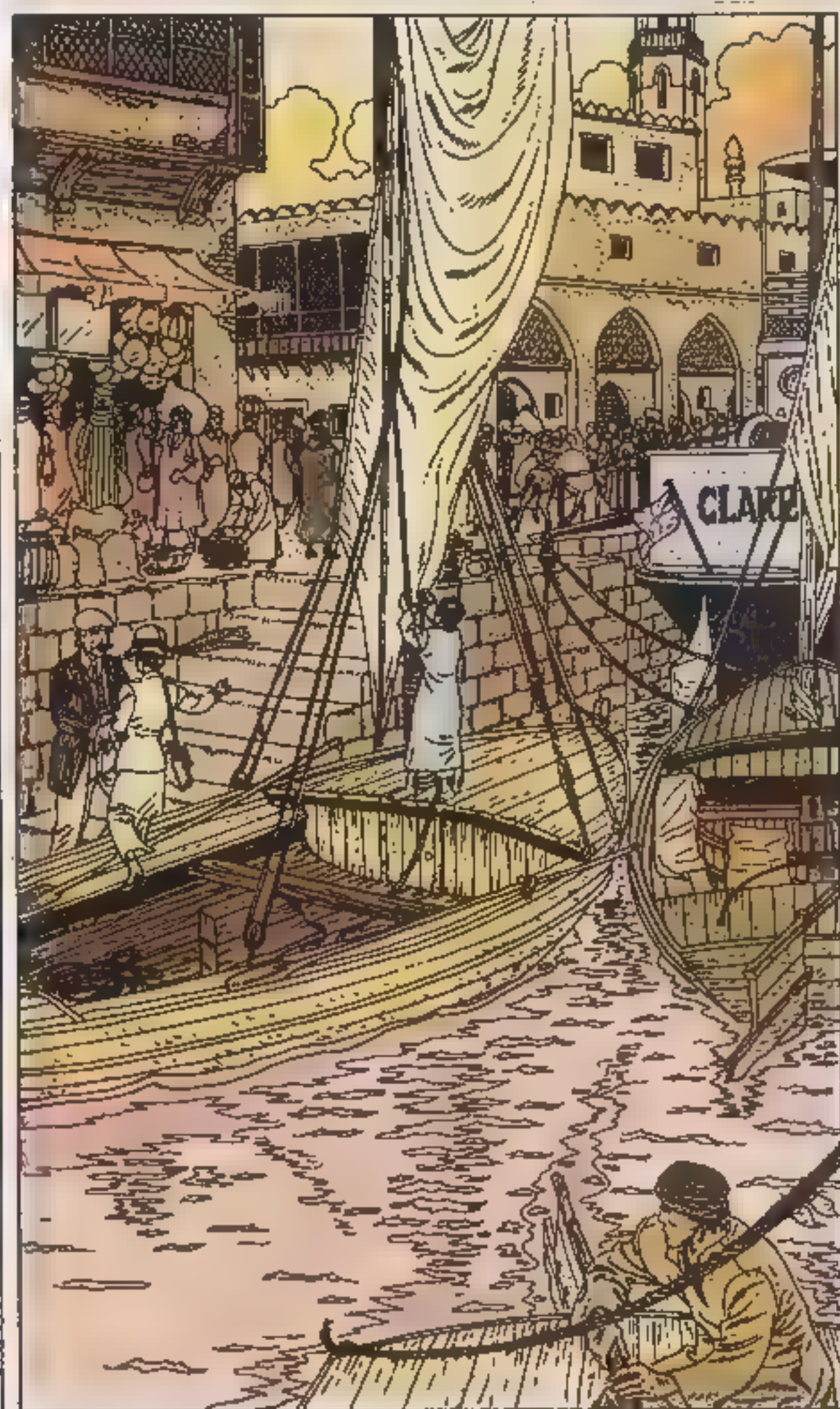
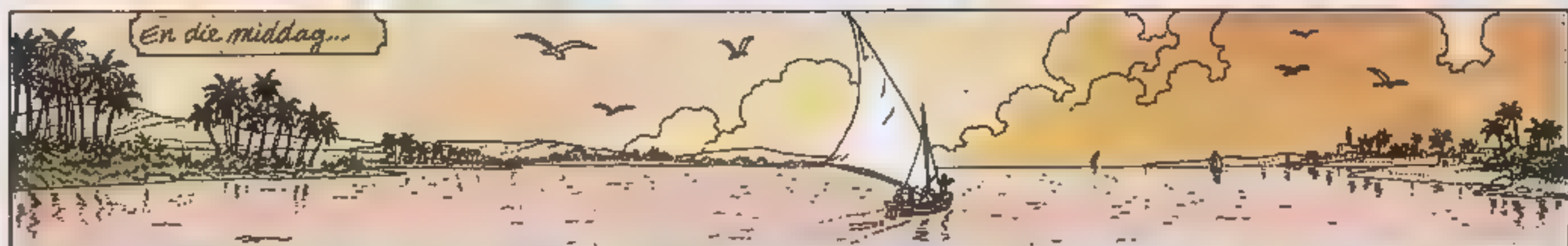
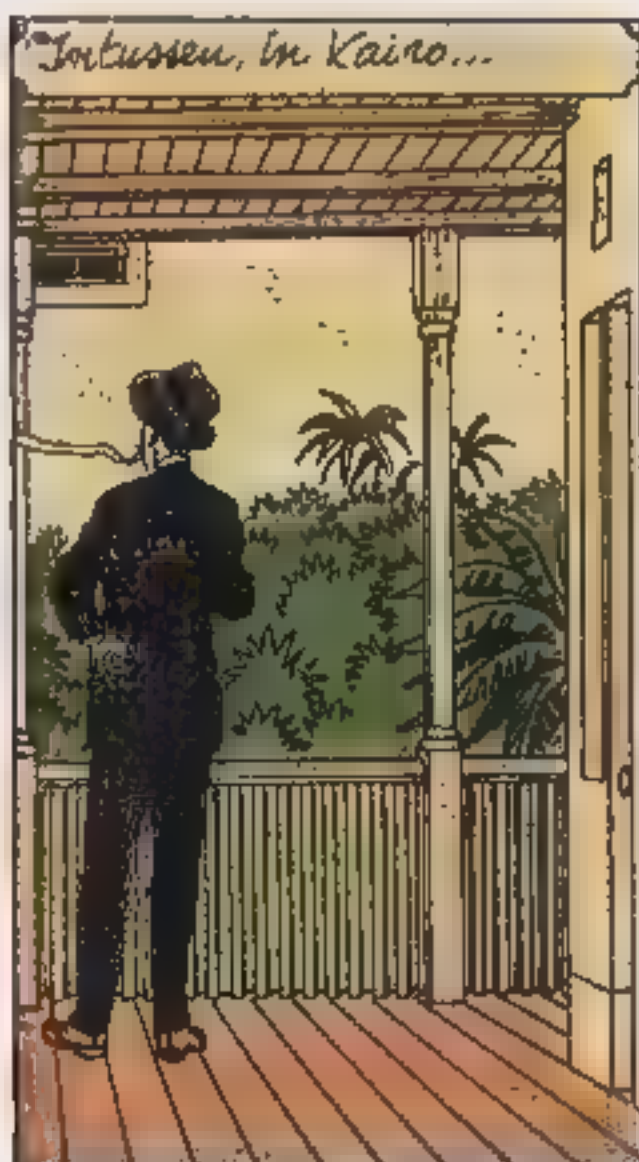

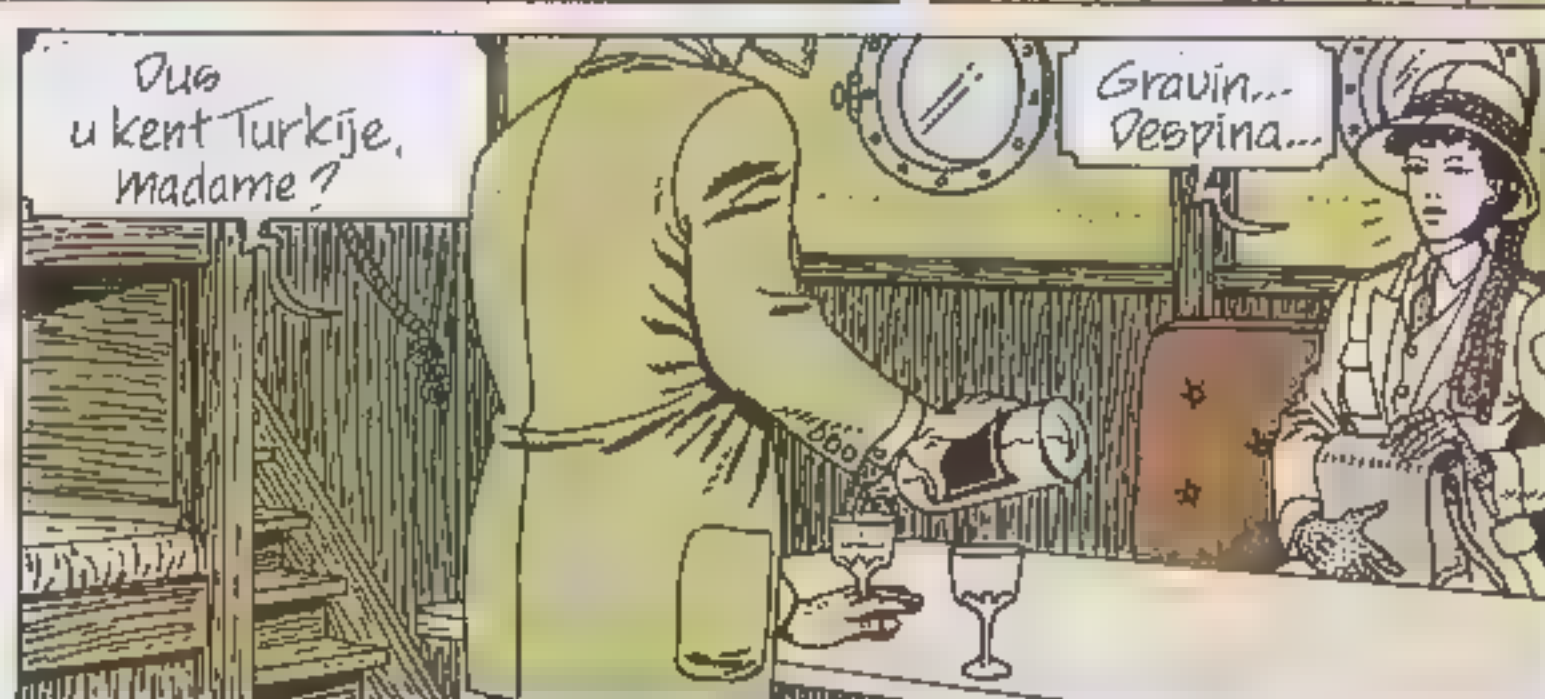
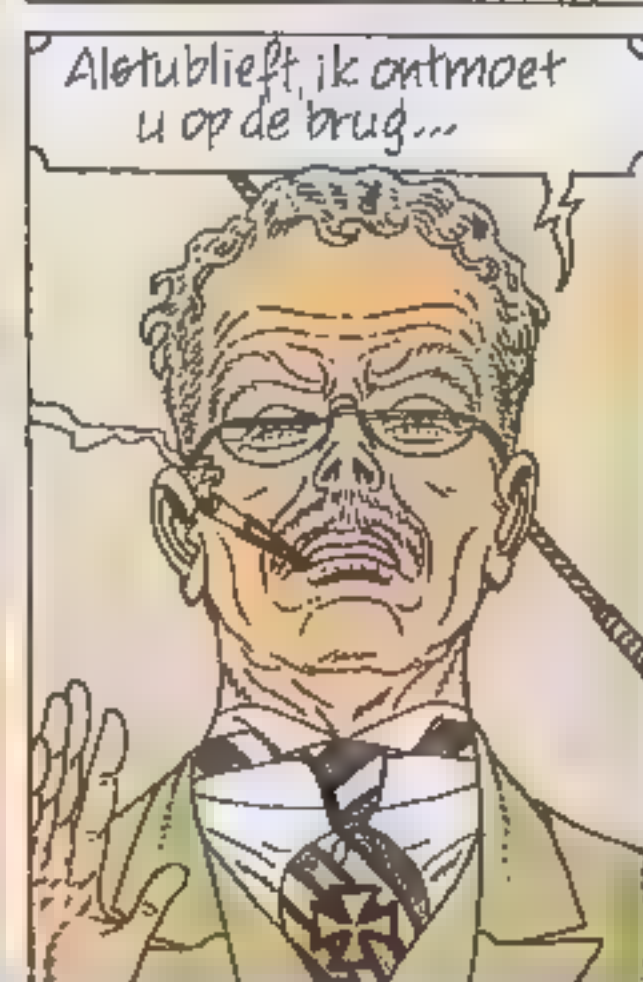
IK BEN OPGELEUCHT DAT IK EINDELIJK EEN GAG GEVONDEN HEB DIE ECHT EEN ONTHULLING MET ZICH MEEBRACHT, EN IK HOOP DAT IK NIET TOT DE VEERTIGSTE VERJAARDAG VAN DOMMEL HOEF TE WACHTEN OM ER WEER EEN TE TEKENEN... BEDANKT, DUUR, DIDGÉ 88*

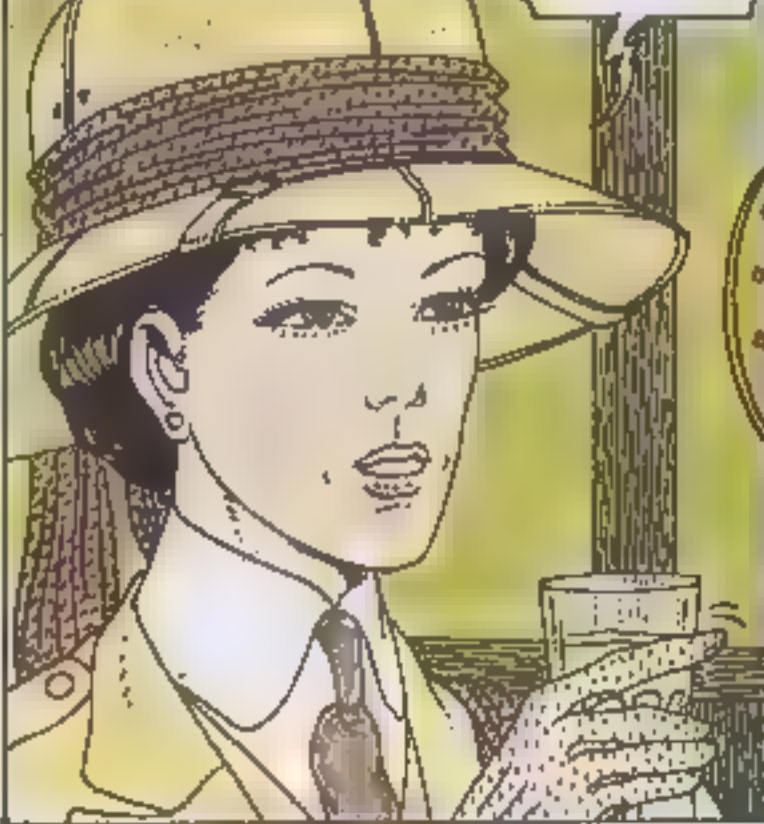
VICTOR SACKVILLE

SAMENVATTING: Dankzij de ontcijfering van het codebericht hebben Tomkins en Sackville het spoor van Fuchs teruggevonden. Daar deze laatste wacht op een ontmoeting met een Gravin, zal Miss Pedrotti de rol van de mooie spionne spelen!

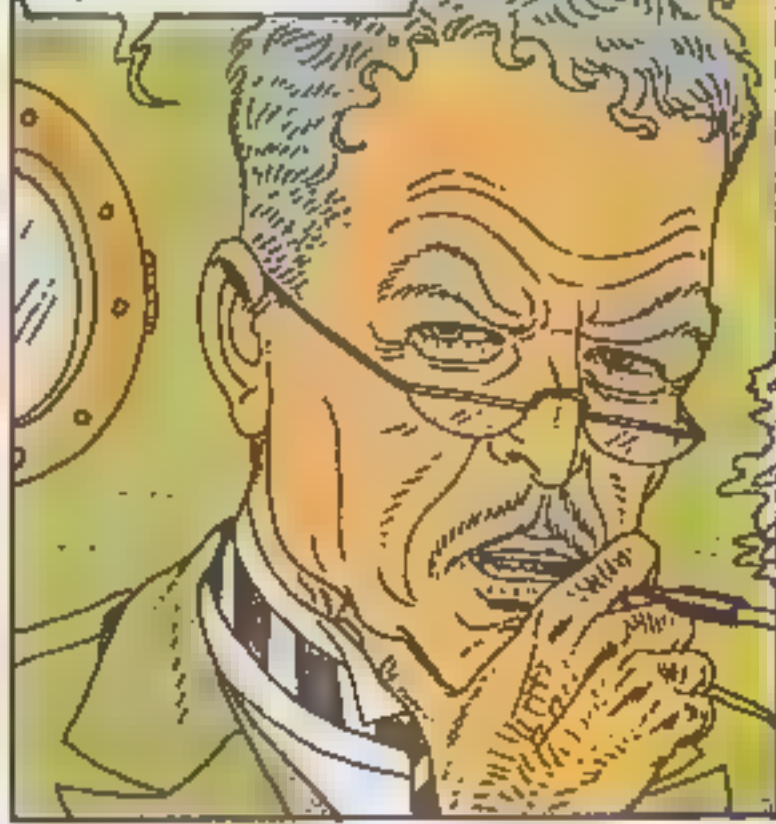

Ja, u hebt gelijk, mein Herr, wij hebben allen gedacht dat Mangoer een dwaasheid beging toen hij zelf wilde optreden. Heel wat mensen van de Waab-el-Watani waren bereid hun leven te geven...

Lieve madame, het verbazingwekkendste is dat u mij hebt kunnen bereiken... Mijn organisatie bestaat uit cellen zonder contact. En in Kairo kenden slechts twee mannen mijn schuilplaats...

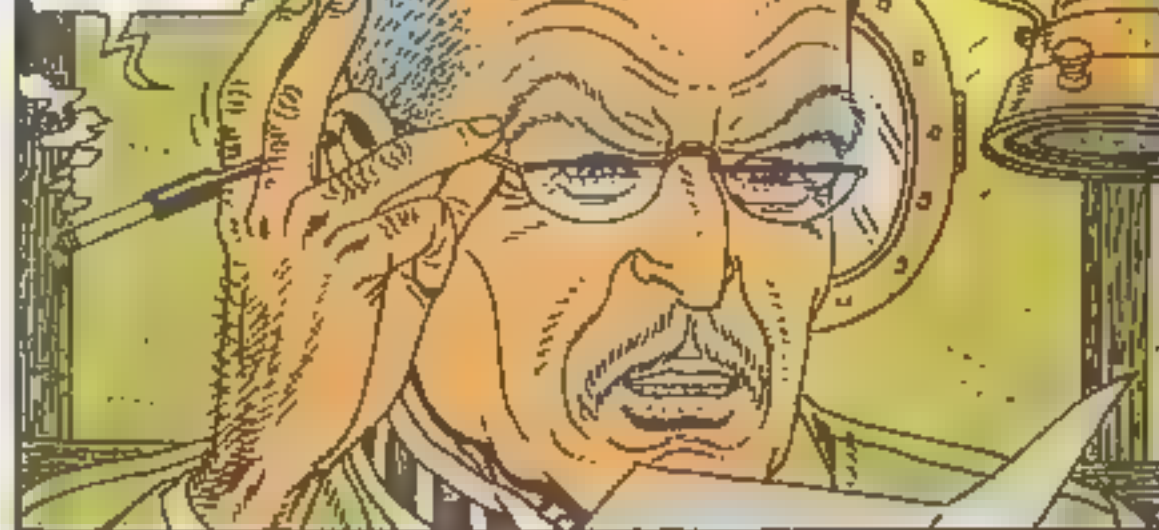
Dan heeft Mangoer tegen uw bevelen in gehandeld. Hij heeft een bericht voor me achtergelaten dat me alleen in geval van nood zou bereiken...

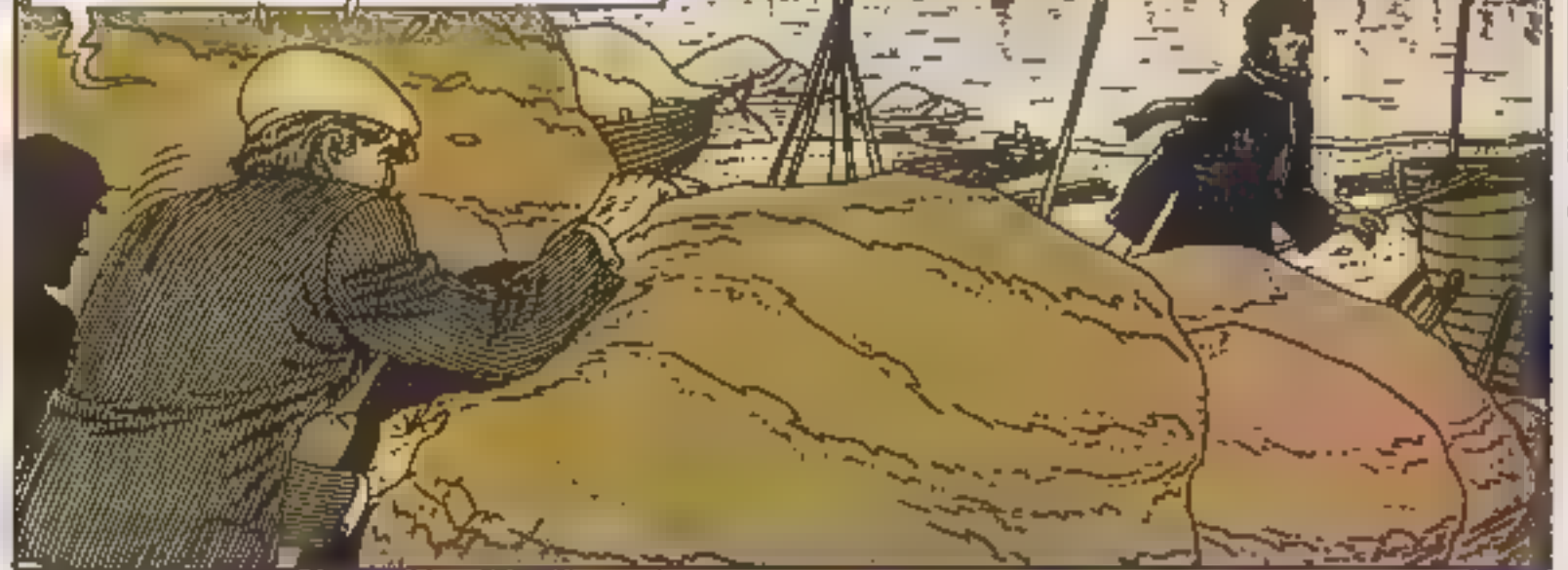
En ik weet te goed hoe belangrijk dit dossier was om het in andere handen te geven dan de uwe...

Inderdaad... van het hoopste belang...

My God! El Akkad! Hij mag Fuchs niet ontmoeten!...

WEDSTRIJD

HOND JAWEL, MAAR NIET HONDS!

JE WORDT NIET ELKE DAG 20!
TER GELEGENHEID VAN ZIJN 20ste VERJAARDAG
SCHENKT DOMMEL ZICHZELF WEG
TIJDENS EEN SUPER-WEDSTRIJD
WAARVAN HIJ ZELF, ONDER VERSCHILLENDE
VORMEN HET GROOT LOT IS...

TE WINNEN:

1ste PRIJS:

EEN REUZE «DOMMEL» (95 cm) IN PLUCHE
ontworpen door «Aux Nations»

2de PRIJS:

DE VOLLEDIGE REEKS
«DOMMEL» ALBUMS (17)
uitgegeven door de Lombard Uitgaven

3de TOT 8ste PRIJS:

EEN «DOMMEL» (55 cm) IN PLUCHE
ontworpen door «Aux Nations»

9de TOT 19de PRIJS:

EEN «DOMMEL» SWEAT-SHIRT (4 tot 14 jaar)
ontworpen door «Miniland»

20ste TOT 45ste PRIJS:

EEN «DOMMEL» ALBUM
uitgegeven door de Lombard Uitgaven

Om één van deze prachtige
verjaardagsgeschenken te
winnen moet je natuurlijk
bewijzen dat je een onvoor-
waardelijke fan bent van
onze jarige stripheld.

Hoe kan je hem je oprech-
te genegenheid betonen?
En winnen...

Door ons zo vlug mogelijk
de juiste antwoorden op te
sturen op volgende vraag-
jes die op hem betrekking
hebben...

VRAGEN:

1° In welk album wordt
Dommel opgescheept met
een even spraakzame als
vreemde snuiter, nl. een
robot?

2° Geef de titels van de drie
albums waarvan we hier de
covers afbeelden?

3° Uit hoeveel afleveringen
van hoeveel minuten zal de
televisiereeks bestaan die
de Japanners wijden aan
de avonturen van Dom-
mel?

4° Hoeveel vingers heeft
Dommel aan elke hand?

Nesquik Bar.

GOEIE GENADE, WAT 'N CHOCOLADE!

Nesquik Bar is een heerlijke gevulde chocola met de volle smaak van melk. Want zoals alle mama's wel weten is melk zeer goed voor kinderen.

In een pakje Nesquik Bar vind je 4 repen. Die je lekker oppeuzelt en die je overal kunt meenemen. Handig, toch?

GEVULDE CHOCOLA. MET DE HEERLIJKE SMAAK VAN MELK.

Schiftingsvraag: In hoeveel minuten heeft Dupa, de vader van Dommel, het portret van zijn held verwezenlijkt dat deze wedstrijd illustreert?

De eerste prijs wordt toegekend aan de deelnemer die de vier vragen juist heeft beantwoord en wiens antwoord op de schiftingsvraag het meest nauwkeurig de juiste tijd benadert die Dupa voor dit portret nodig heeft gehad. In geval van ex-aequo zal een lottrekking het pleit beslechten.

ANTWOORDFORMULIER

Terug te sturen, **vóór 18 april** (de datum van het postmerk telt) naar de Lombard Uitgaven (P.-H. Spaaklaan 1/11 — 1070 Brussel — België) — (Postbus 341 — NL — 2100 AH Heemstede — Nederland)

NAAM: VOORNAAM: LEEFTIJD:

STRAAT: NR: P. NR:

WOONPLAATS: LAND:

1°

2° A

B

C

3° 4°

Schiftingsvraag:

De personeelsleden van de Lombard Uitgaven evenals hun verwanten mogen niet aan deze wedstrijd deelnemen.

Voor de lezers van Nederland: Invoerscheffeling: gelieve niet in het blad te komen maar stuur het antwoord

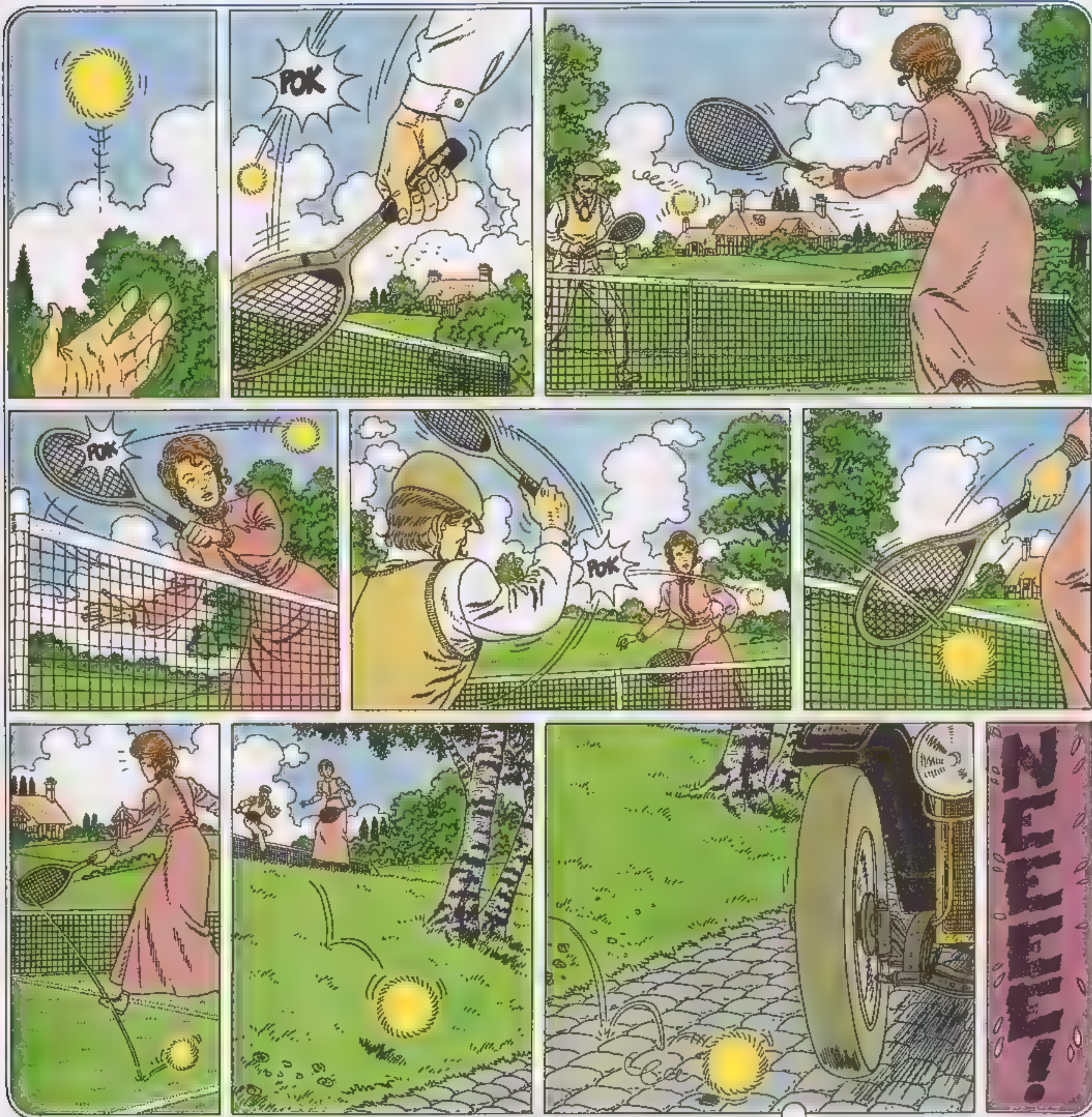

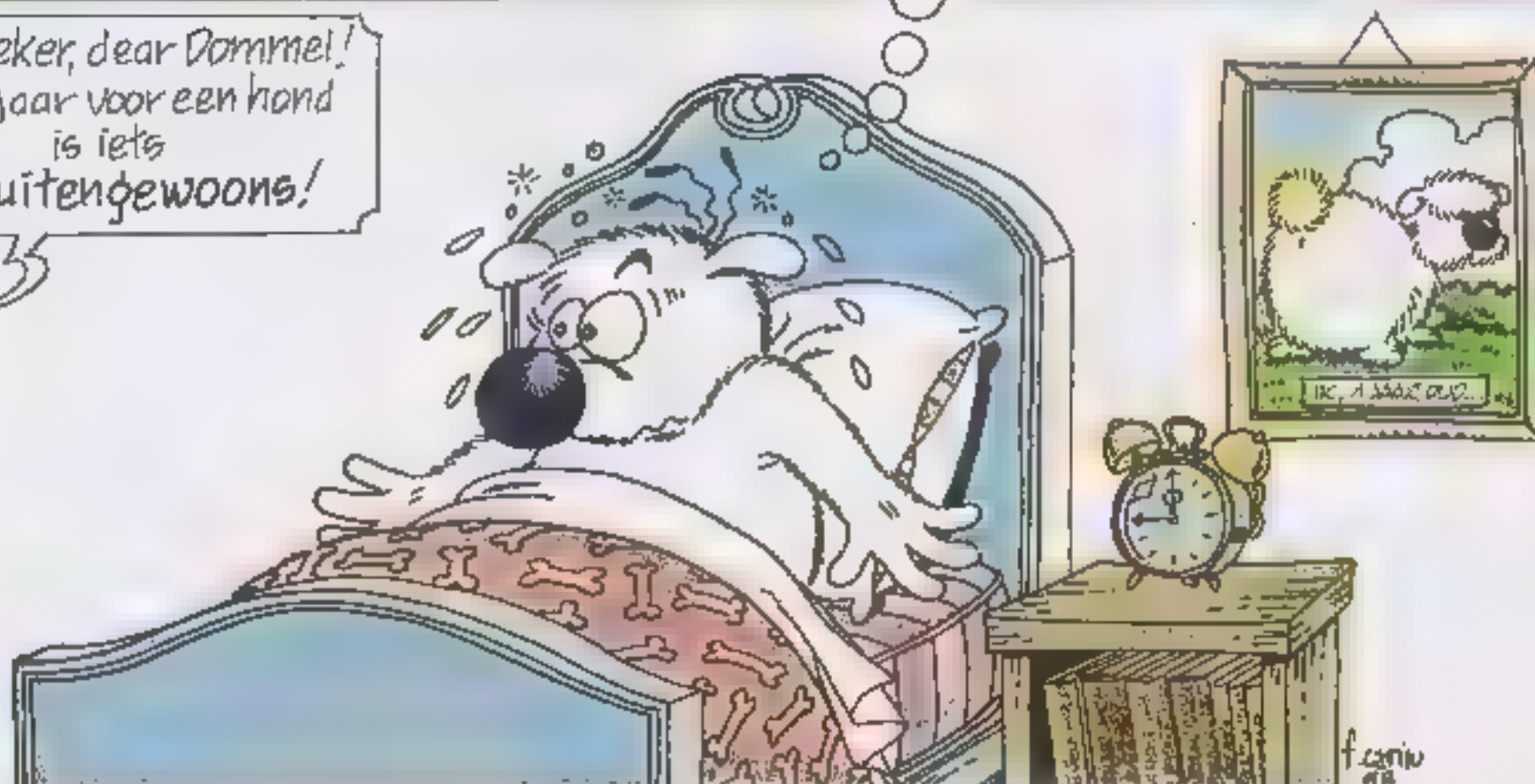
VICTOR SACKVILLE

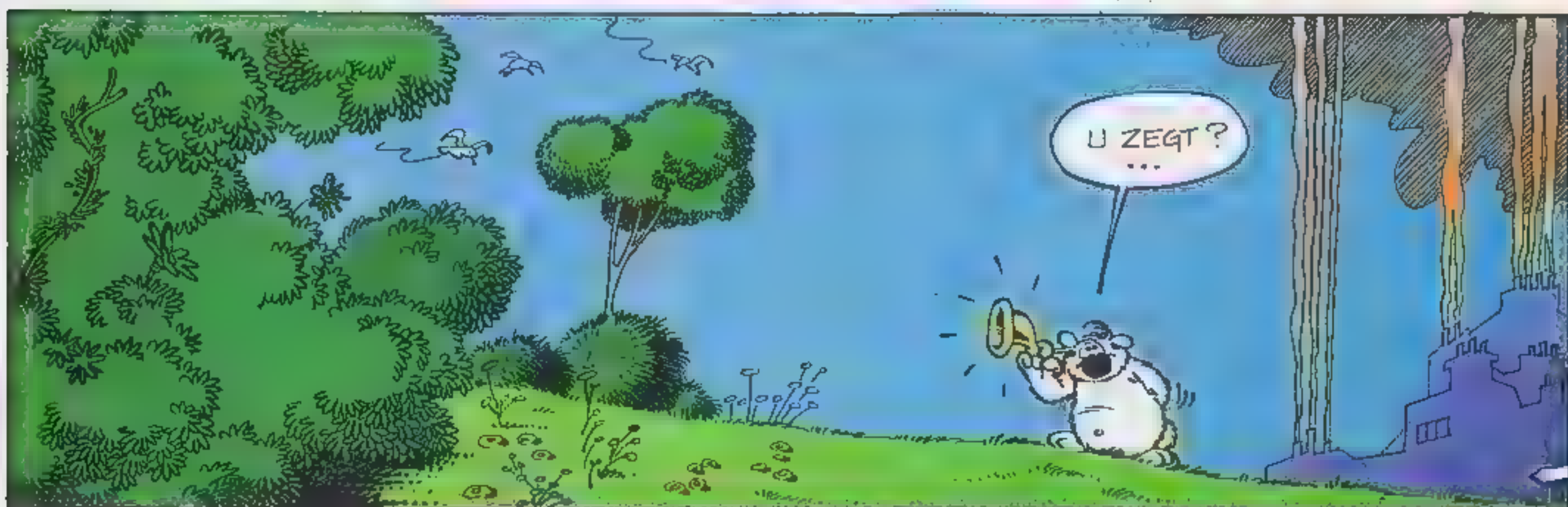
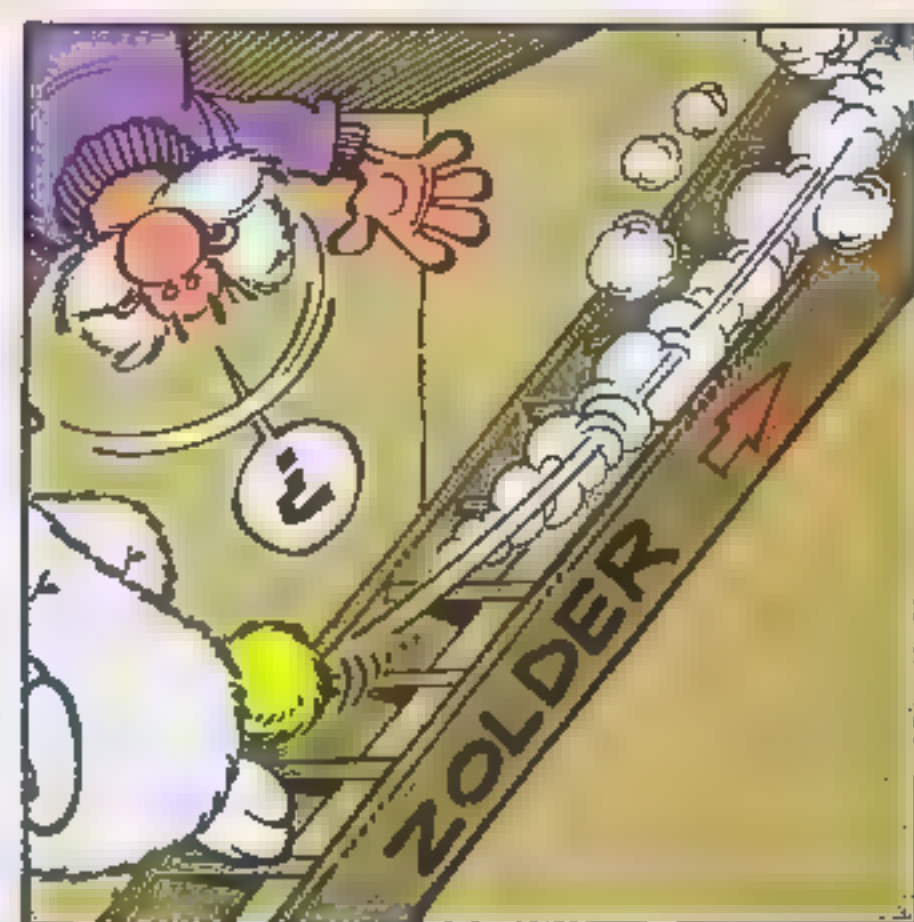
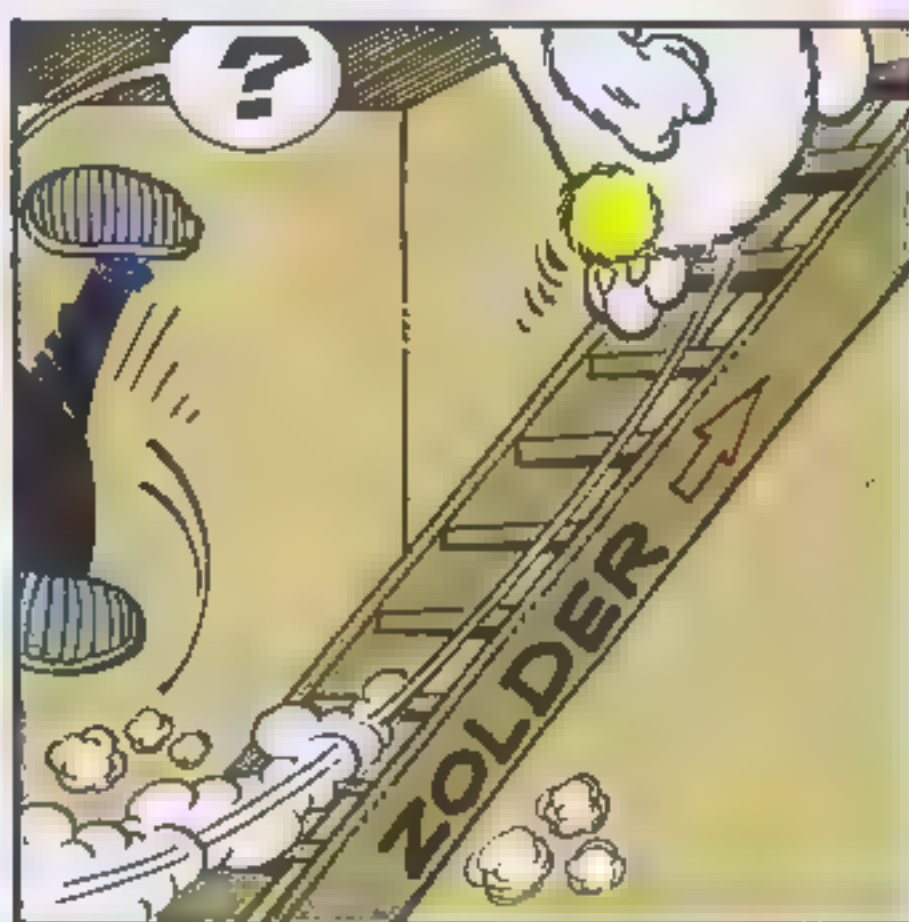
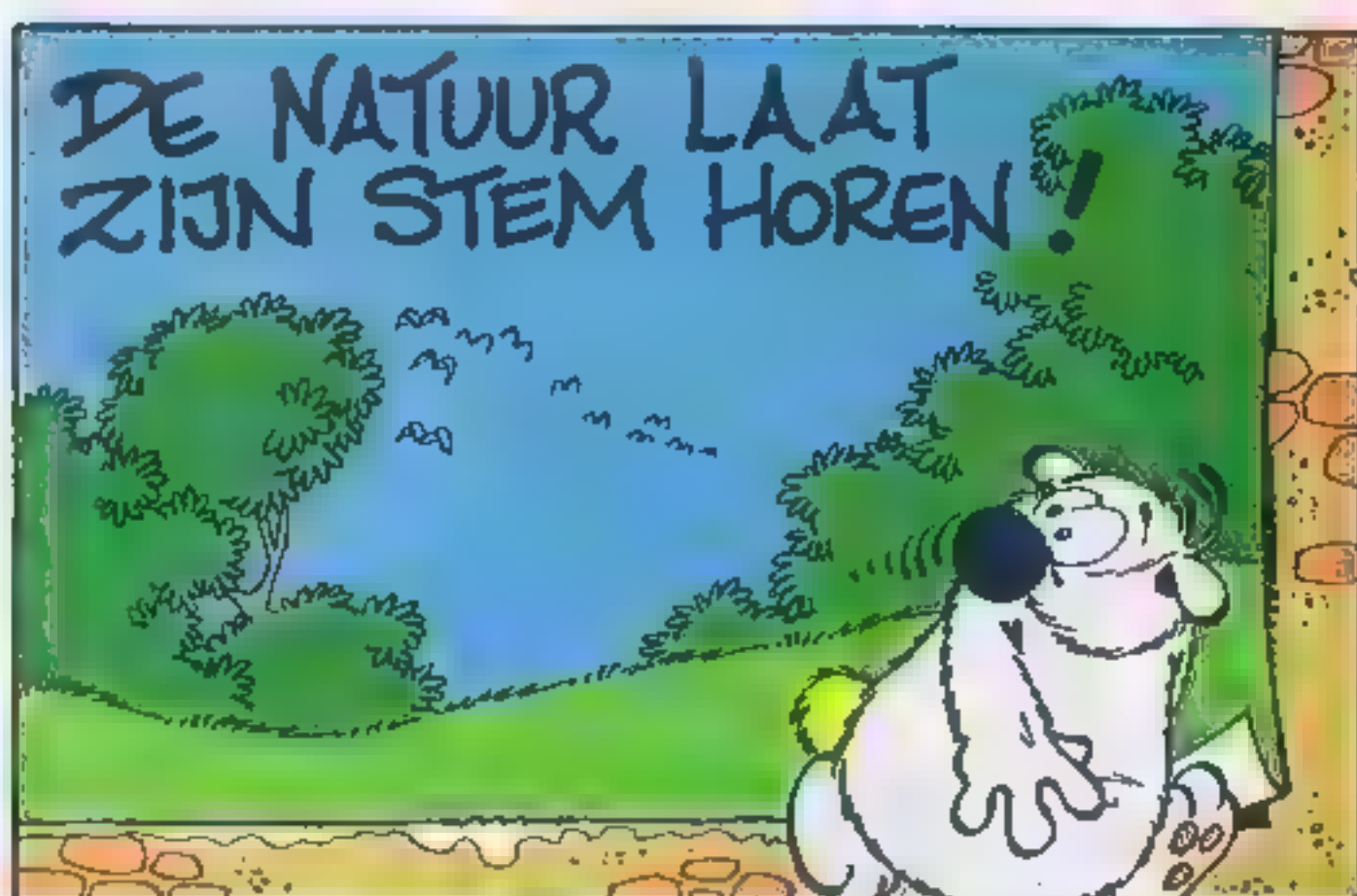
SPION VAN GEORGE V

Francis CARIN

Jazeker, dear Dommel!
20 jaar voor een hond
is iets
buitengewoons!

Meneer Edouard

DIDGÉ

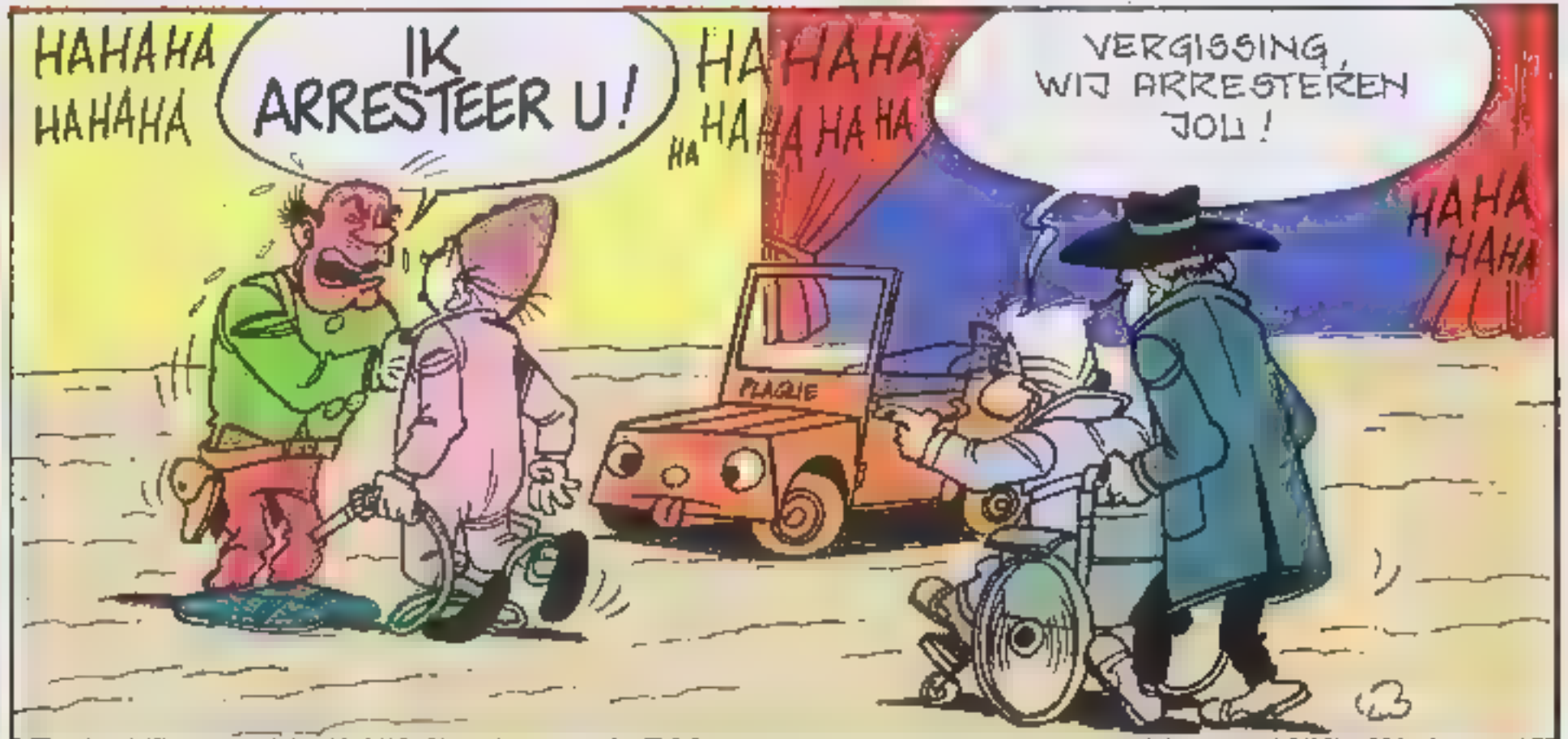

JA, MIJN MAKERS
WAREN HEEL LIEF...

DAAR! IN DE
PISTE! DIE CLOWN-
AGENT... DAT IS
RUDOLF!

VERDORIE,
U HEBT
GELUK!

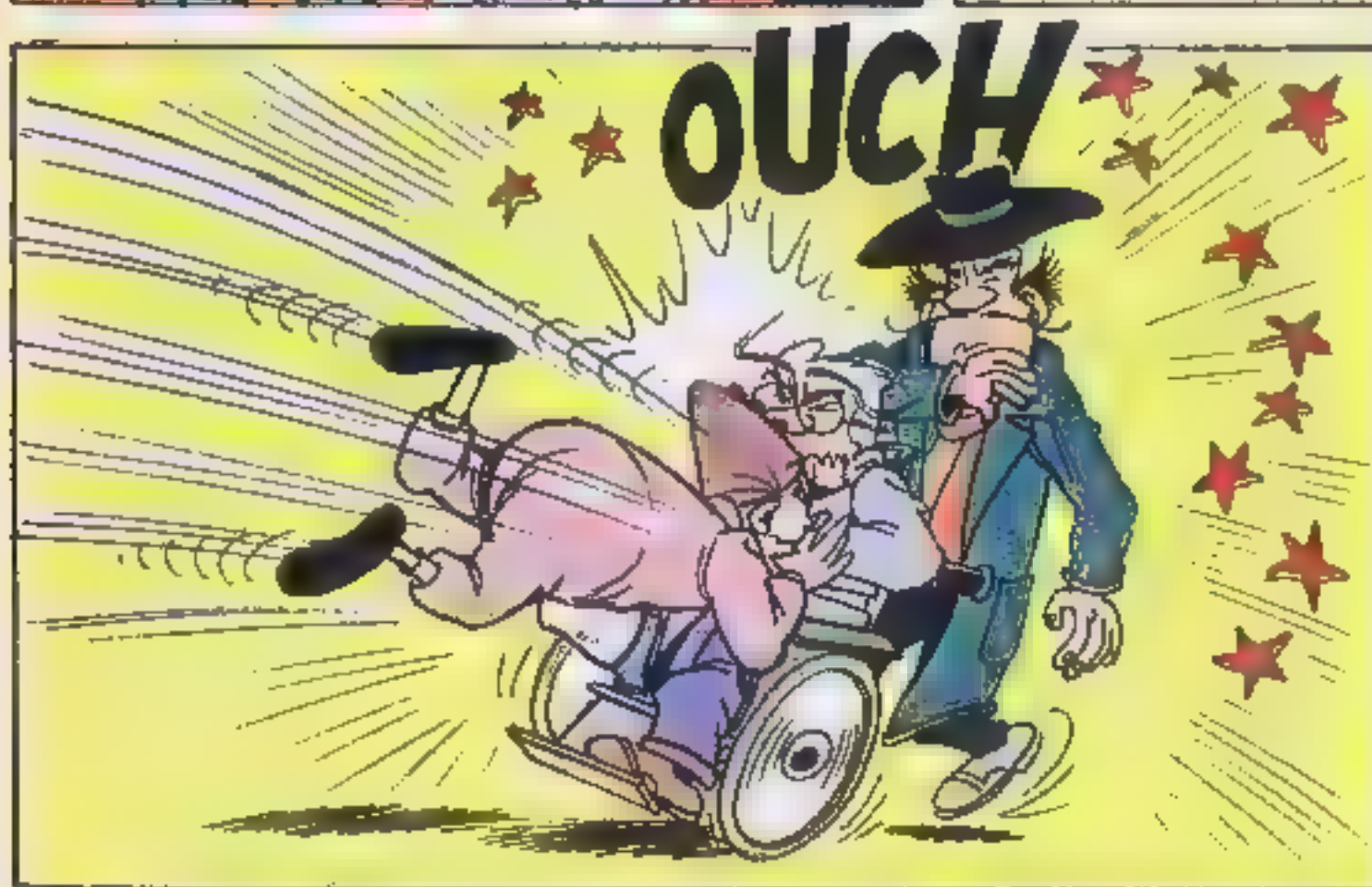
HAHAHA
HAHAHA

IK
ARRESTEER U!

HAHAHA
HAHAHA

VERGISSING,
WIJ ARRESTEREN
JOU!

HAHA
HAHA

OUCH

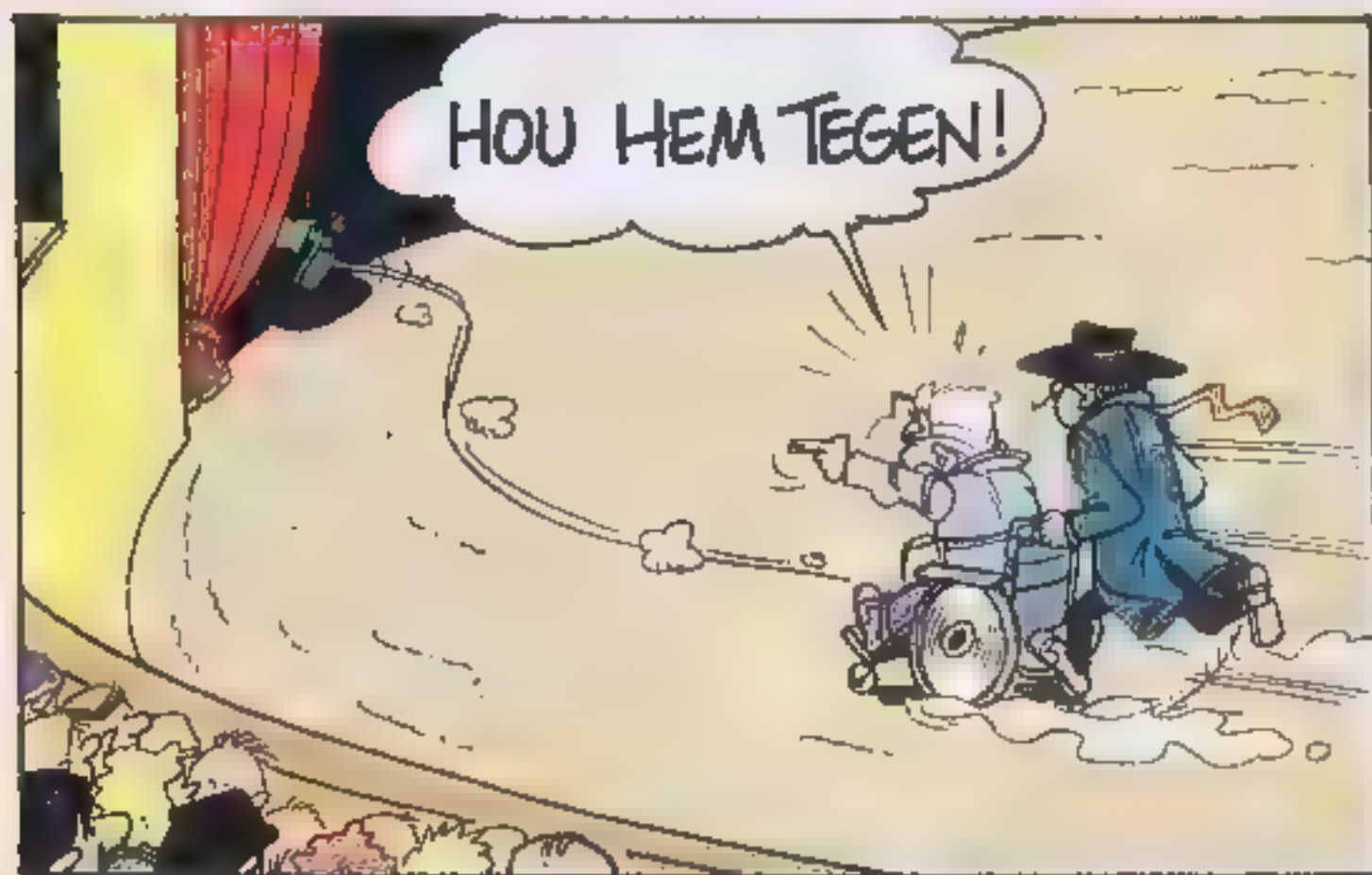

HAHA
HAHA
HAHAHA
HAHA

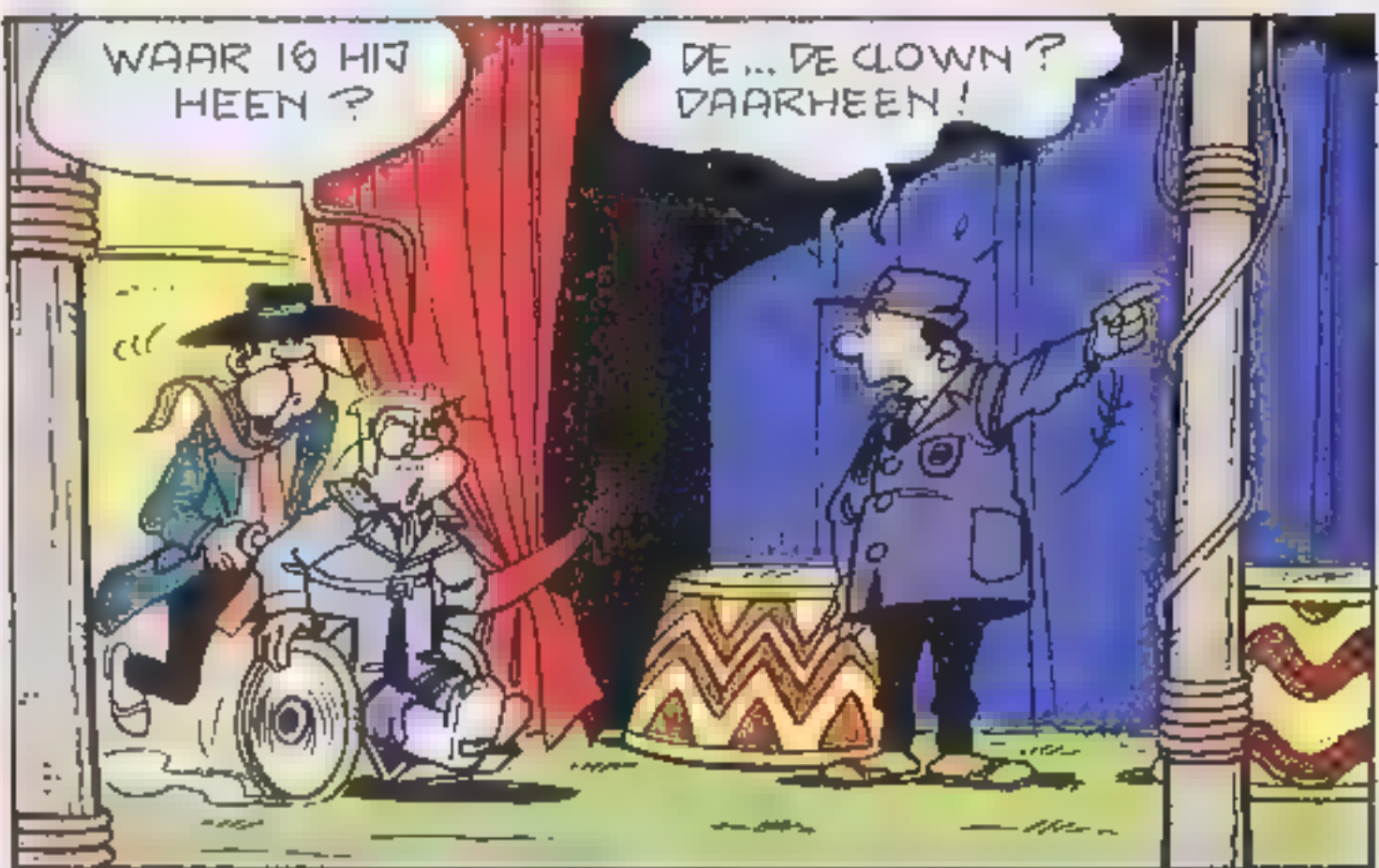
HOU OP MET LACHEN!
DAT IS EEN GEVAARLIJKE
MISDADIGER, GEZOCHT DOOR
DE POLITIE!

HAHAHA

HAHA
HAHA
HAHA

HOU HEM TEGEN!

WAAR IS HIJ
HEEN?

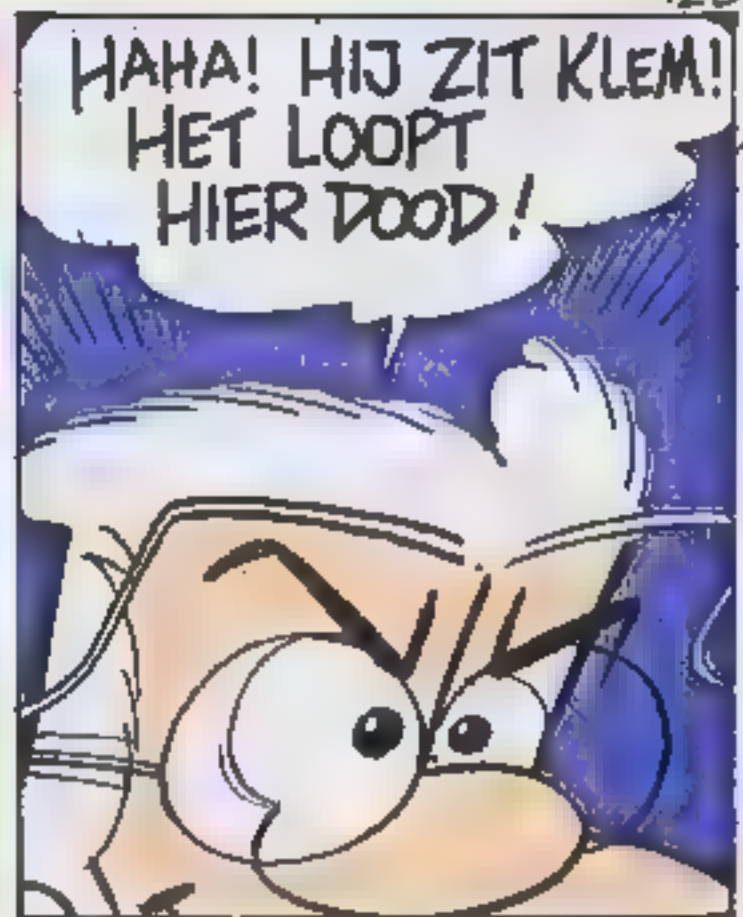
DE... DE CLOWN?
DAARHEEN!

SNEL! HIJ MAG ONS NIET
MEER ONTKOMEN!

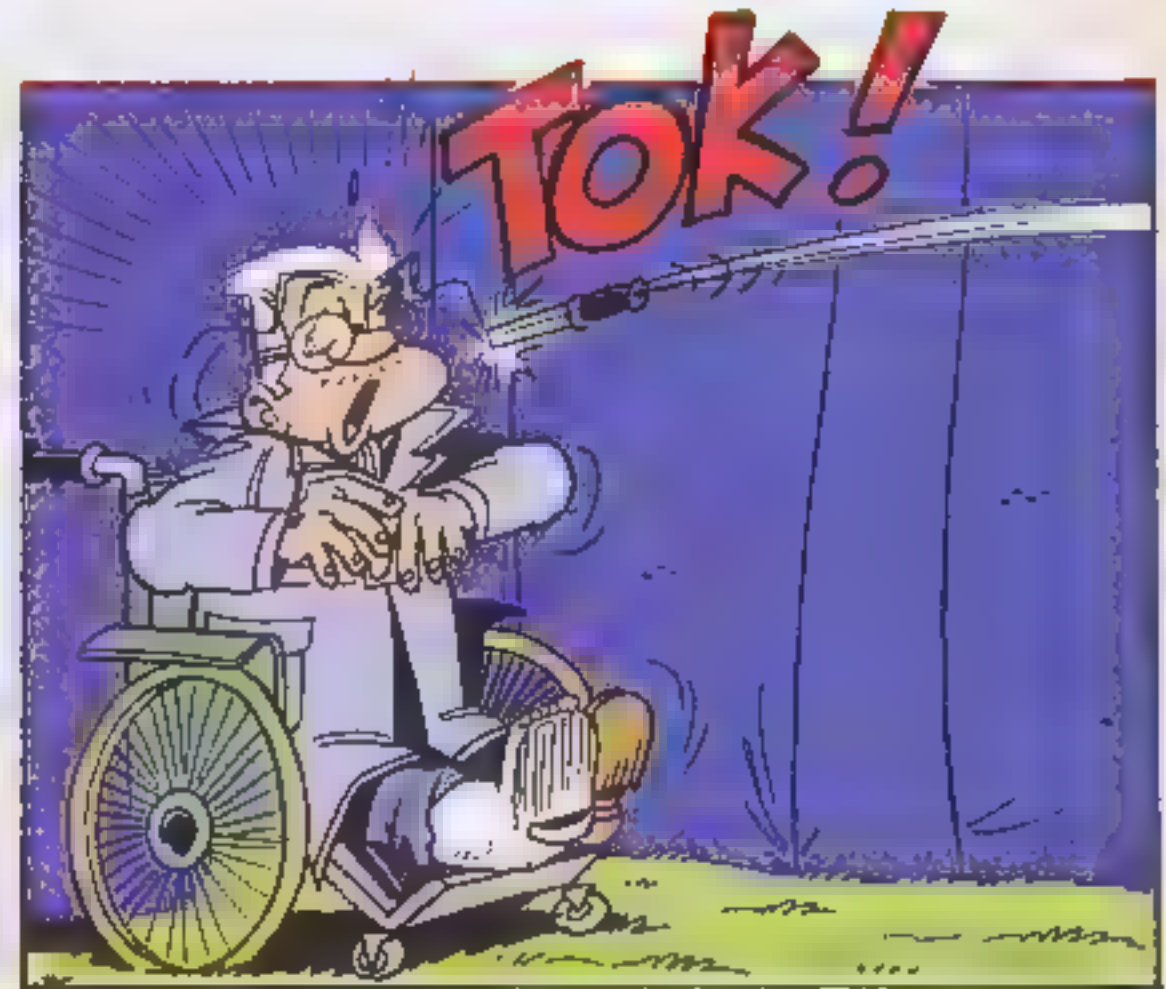
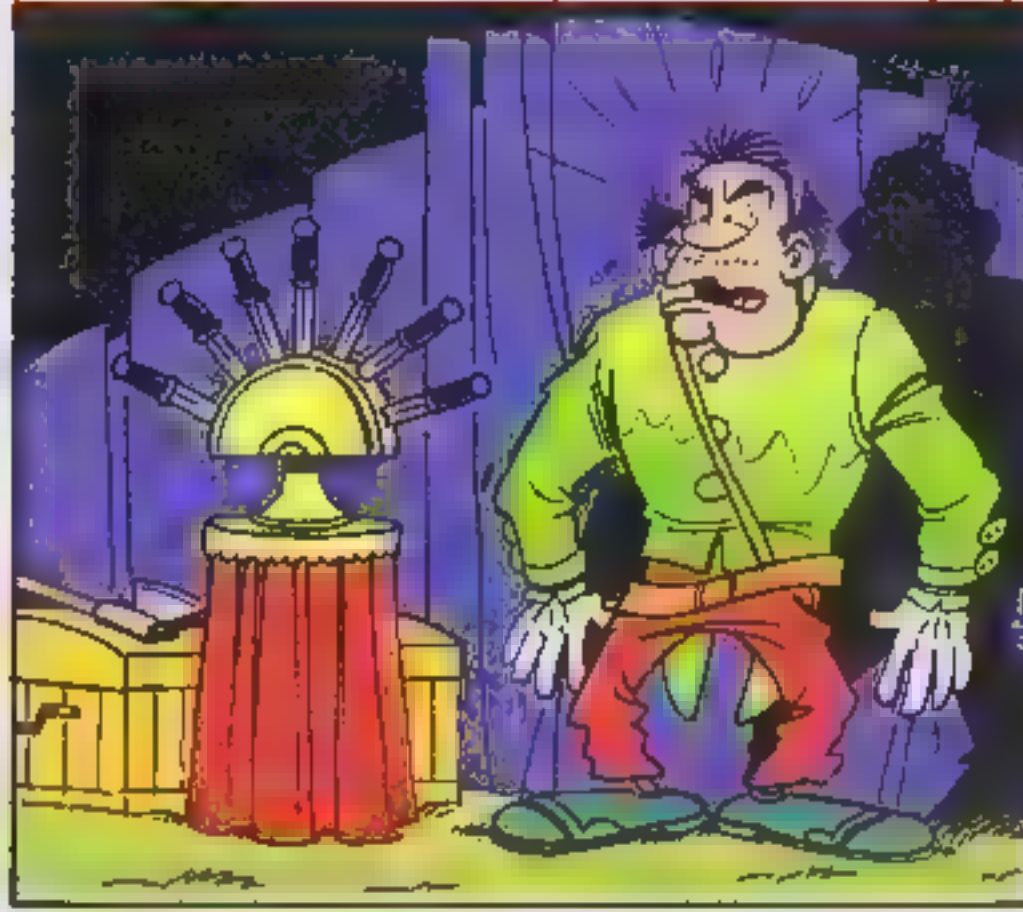
DAAR IS HIJ! IK
ZIE HEM!

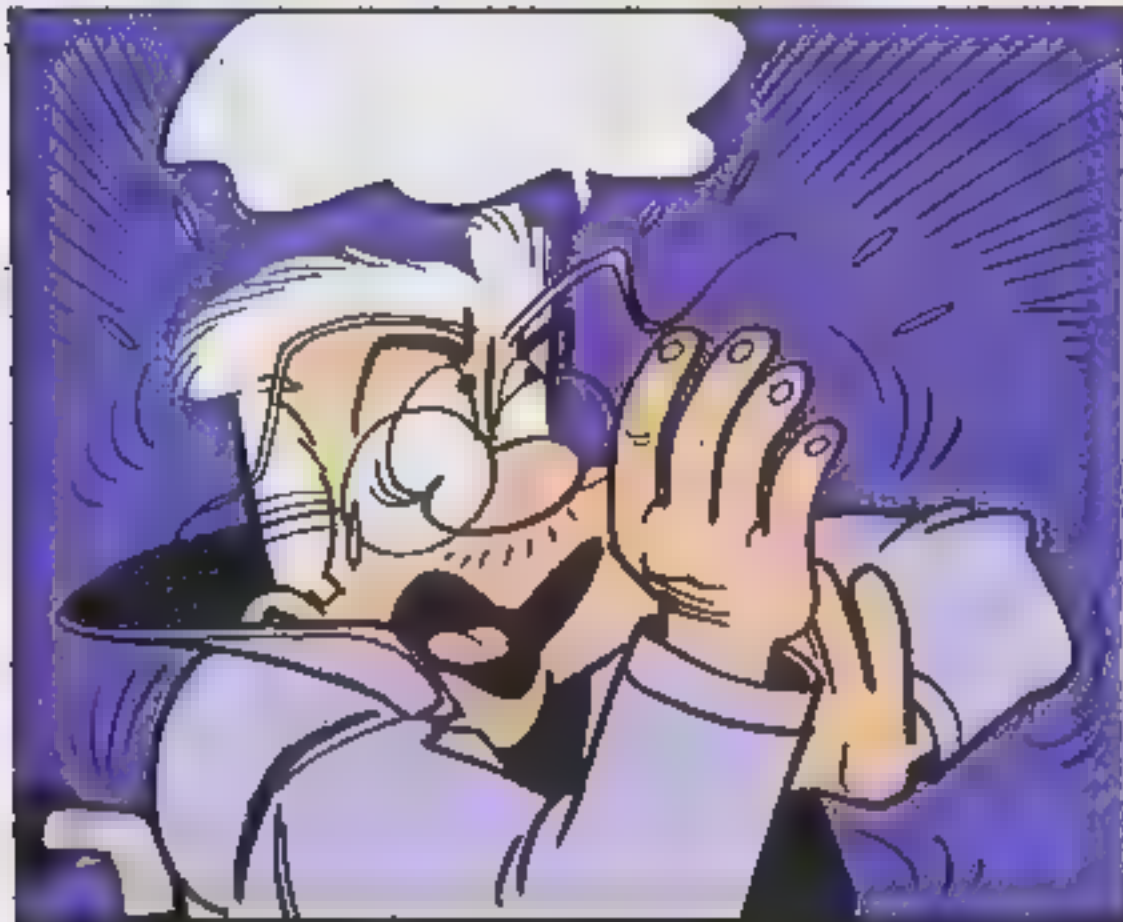
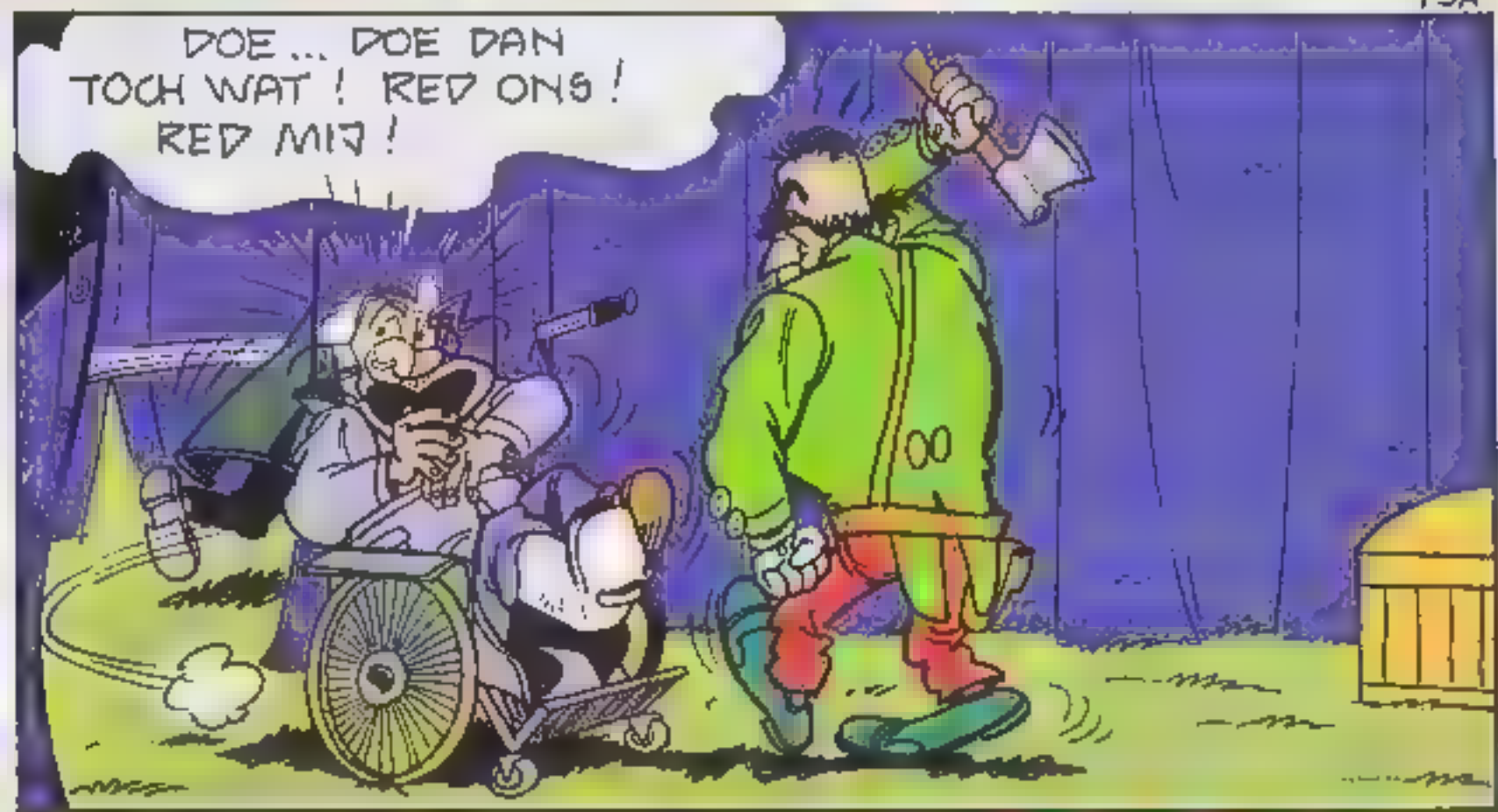
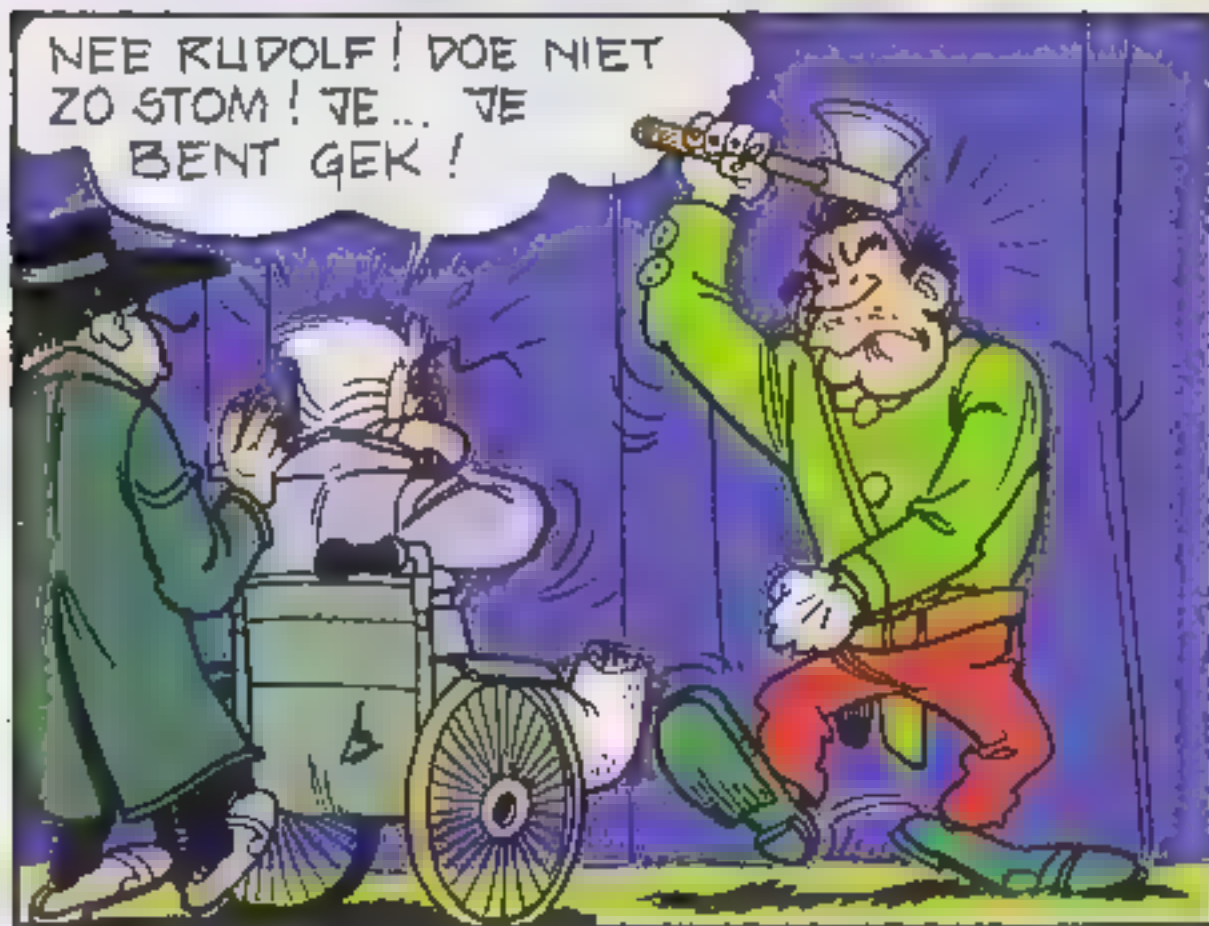
HAHA! HIJ ZIT KLEM!
HET LOOPT
HIER DOOD!

SAMENVATTING: Na een kleine vertraging door een ongeluk met de wagen (en welke wagen!) hebben Meneer Edouard en zijn handlangers Rudolf teruggevonden die binnendringt in... een circus!

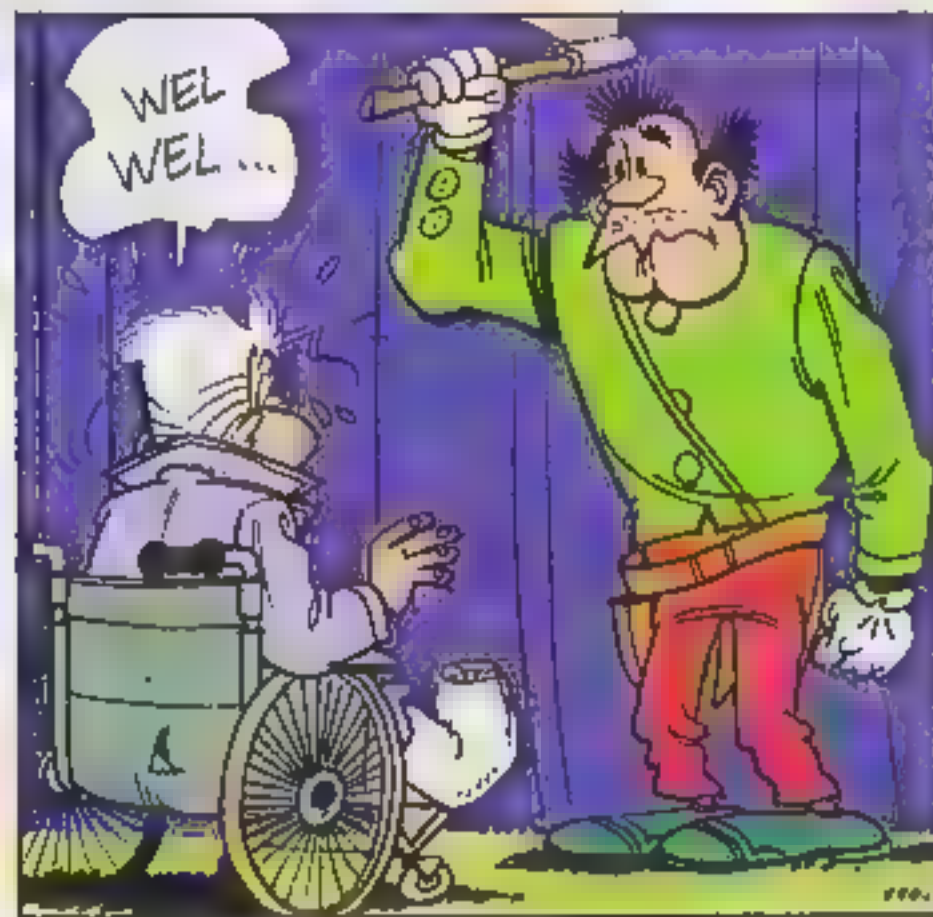
DE DROEVIGE KLOON

43A-

43B-

wordt vervolgd

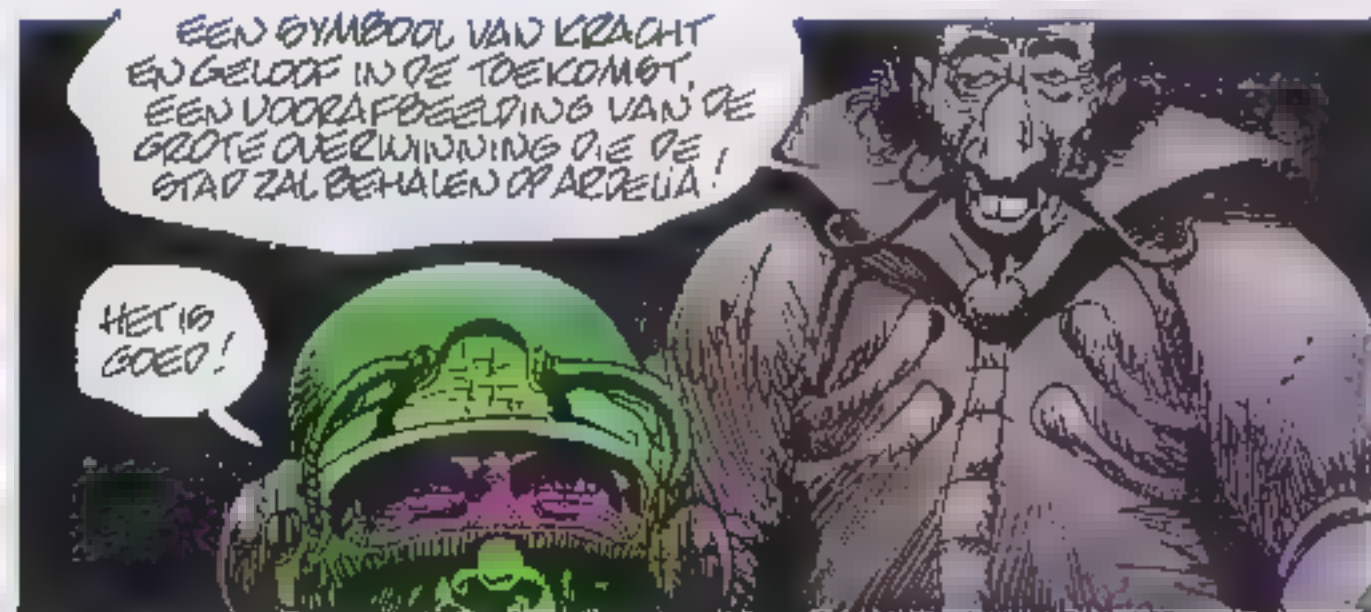

HANS

GRZEGORZ ROSINSKI
A.-P. DUCHATEAU

GEEN ZORGEN, VALSARY, WE HEBBEN NU GENOEG ACTEURS OM VAN UW HELDENLICHT EEN GRANDIOOS EVENEMENT TE MAKEN...

EEN SYMBOOL VAN KRACHT EN GELOOF IN DE TOEKOMST, EEN VOORAFBEELDING VAN DE GROTE OVERWINNING DIE DE STAD ZAL BEHALEN OP ARRELLA!

HET IS GOED!

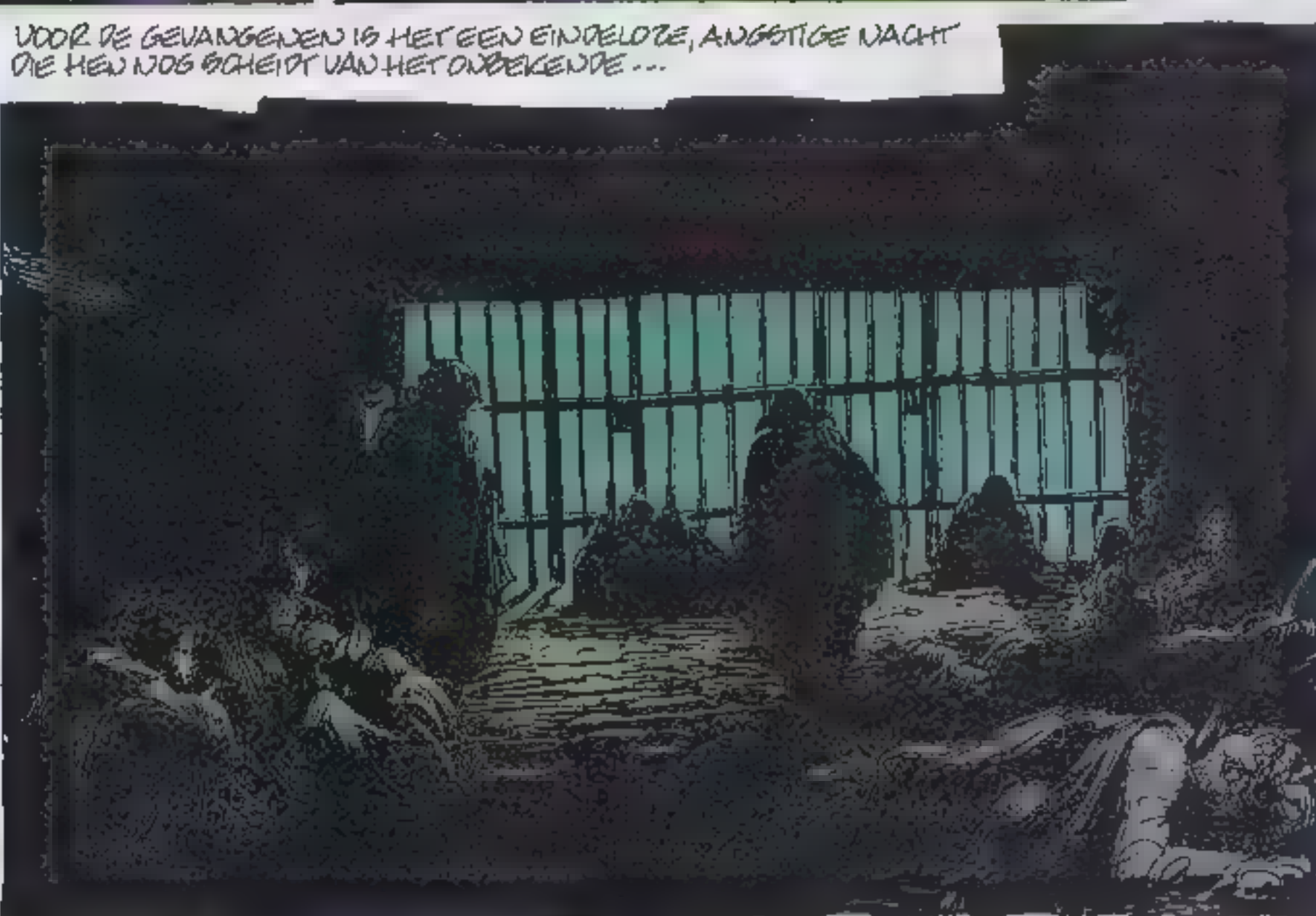

U HEET MI NIET GERAADPLEEGD, MAAR IK MOET U DE WAARHEID ZEGGEN... DE ARRESTATIES VAN DE UITGEBO-TENEN ZIJN IMPOPDLAIR... HET AANTAL TEGENSTANDERS VAN DE MAAT-REBEL GROEIT...

GENOEG! LAAT DE RUPT-VERTOORDERS ARRESTEREN EN VERDOORDEN WEGENS DE -PREISING VAN DE STAAT!

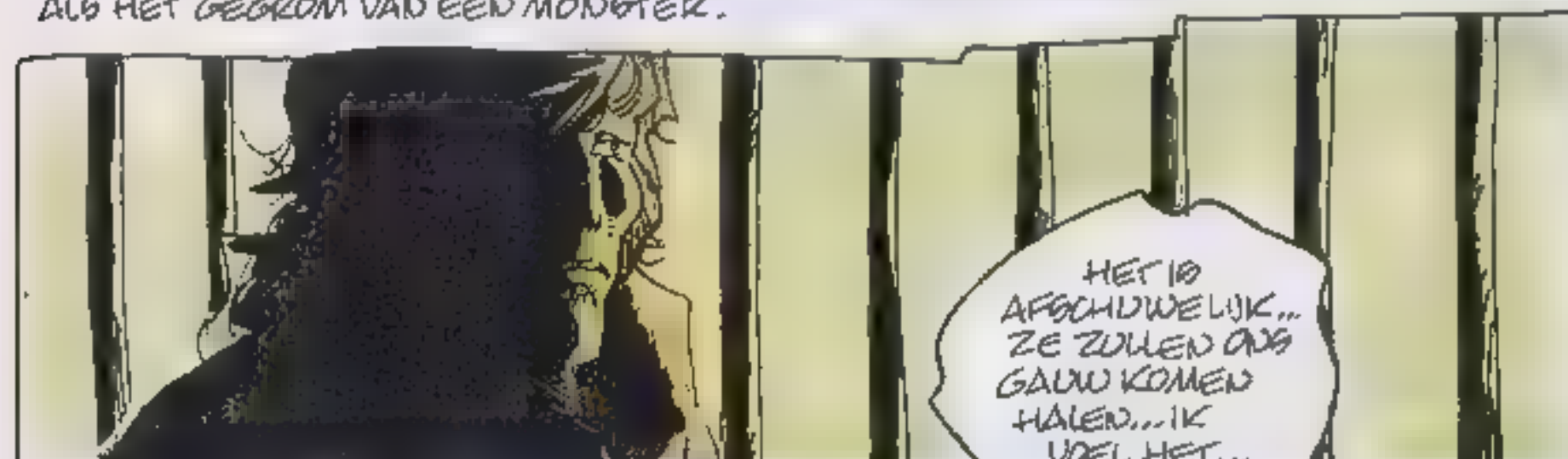

NIETS OF NIEMAND MAG DE VOORSTELLING IN DE WEG STAAN... MORGEN VERWACHT IK ABSOLUTE VOLMAAKTHEID VAN JE, RAMOZ! JE STAAT ERVOR IN MET JE LEVEN!

VOOR DE GEVANGENEN IS HET EEN EINDELDE, ANGSTIGE NACHT DIE HEN NOS SCHEIDT VAN HET ONBEKEND...

RAN DRINGT DE DAG DOOR DE KIEREN VAN DE KERKERS EN ZWELT AAN IN DE ARENA ALS HET GEGROM VAN EEN MONSTER.

HET IS AFSCHIDWELIJK... ZE ZULLEN ONS GAUW KOMEN HALEN... IK VOEL HET... OH, HANS!

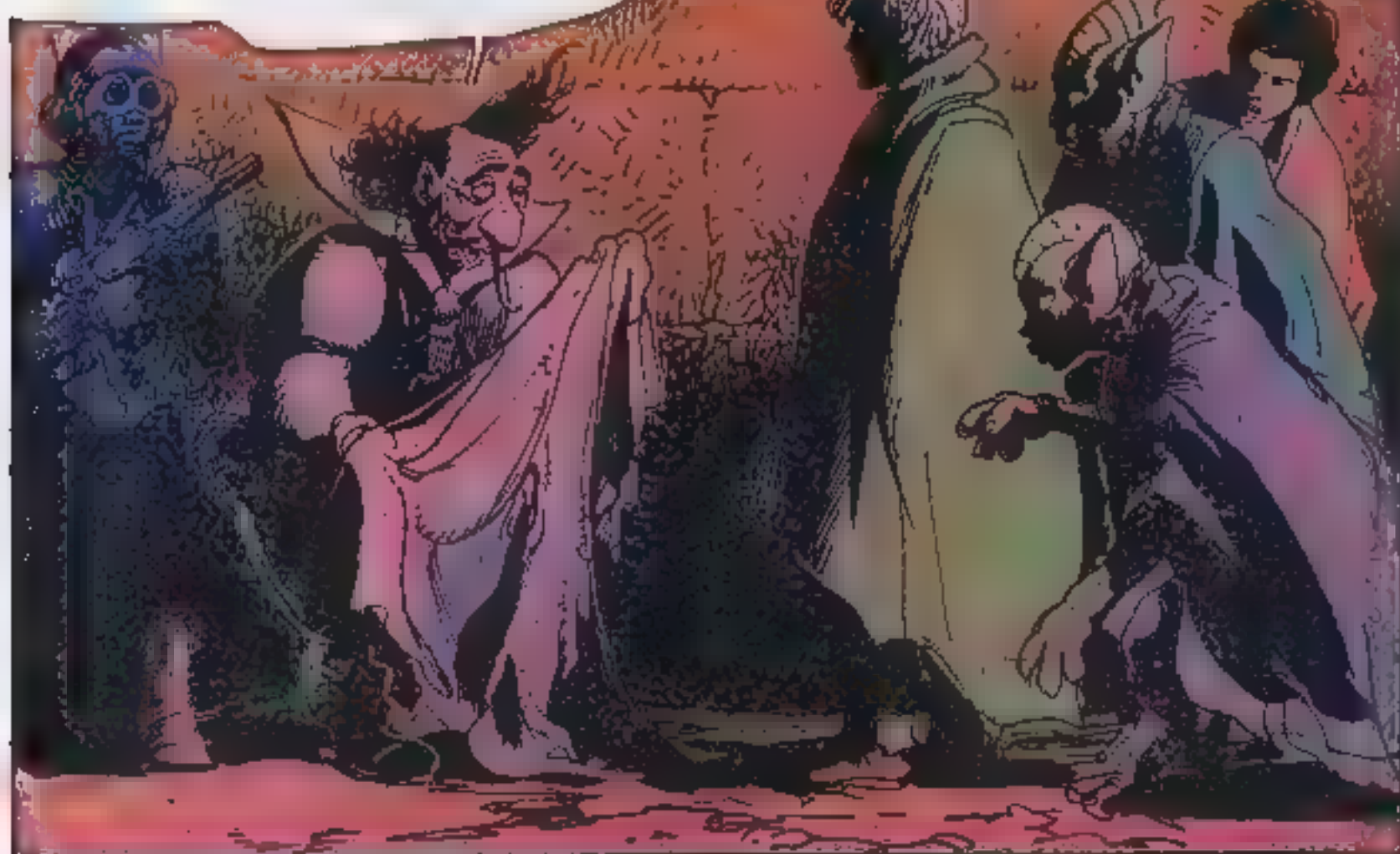
...HET GEROEZEMDES VAN EEN MEERDIE DIE OP ZIJN PROOI WACHT.

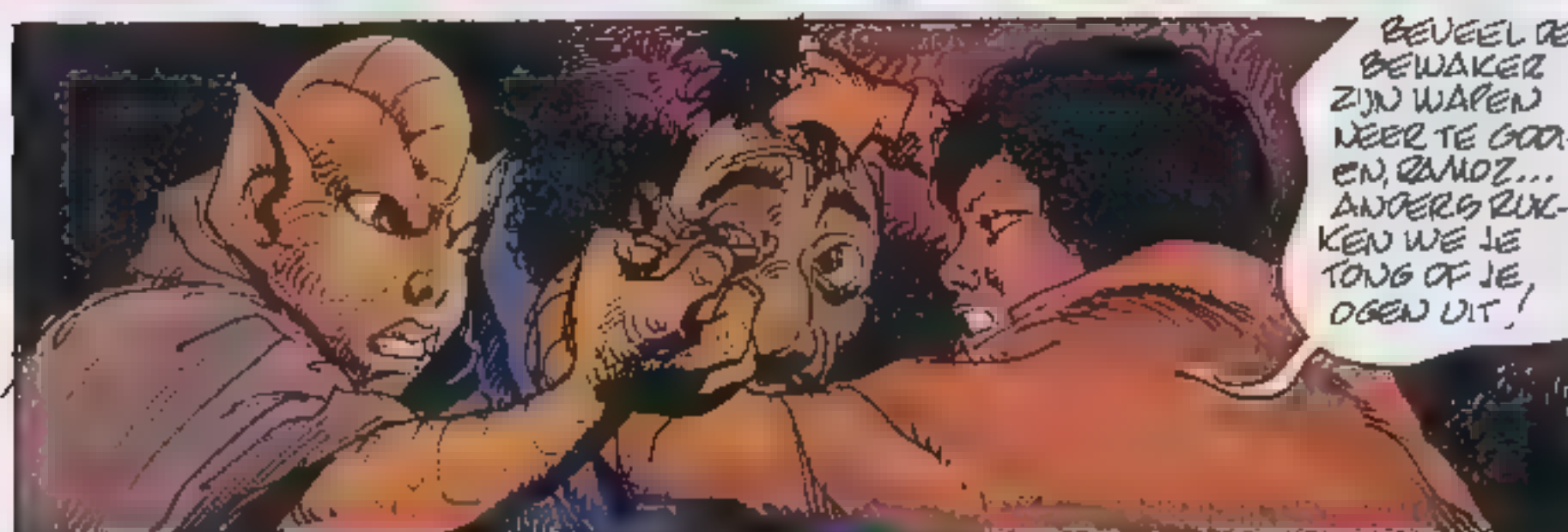
SAMENVATTING: Valsary heeft gans de bevolking opgeëist om als figuranten te dienen in zijn totaalschouwspel!

DE GLADIATOREN

DIT IS JE KOSTUUM ALS HOOFDROLSPeler IN HET HELDENVOUGHT, HANB... IK HEB OOK DE KLEDING VAN DE ANDEREN MEEGEBRACHT... KLEED JE SNEL AAN! LAAT VALSARY EN HET VOLK NIET WACHTEN!

HAAAAH!

BEVEEL DE BEWAKER ZIJN WAPEN NEER TE GOEDEN, QAMAZ... ANDERS RIJKEN WE JE TONG OF JE OGEN UIT!

NEE!!

DEE WAT ZE ZEGT! KOM NIET TIPSEN BEIDE!

GOED GEDAN, KYLAL! JE KUNT HEM BETER MAAR NIET DE KEDS LATEN! DIE ROBOTB KUNNEN GEWIKKIG ALLEEN BEVELEN GEHOORZAMEN!

STOMMELINGEN! JULLIE ZULLEN DOOR KUNNEN VLUCHTEN!

VALSARY HEEFT ONS LEVEN VOOR ZIJN SCHOUWSPEL... HIJ ZAL ONS NIET GAUW LATEN OODEN!

WAT ZIJN JULLIE VAN PLAN?

DE BREIN-VIDEO'S... JIJ MOET ER TOEGANG TOT HEBBEN... JE RICHT JE TOT HET VOLK... WIJ ZULLEN JE DE BOODSCHAP DICTEREN!

MAAR DAT IS ONMOEIJLIK... IK MOET JULLIE NAAR DE ARENA BRENGEN... HET SCHOUWSPEL KAN NIET WACHTEN!

GRAPPENMAKER! ER KOMT GEEN SCHOUWSPEL! WIJ WEGELEN TE VECHTEN!

SLA OM

HANS

NORMAAL NEMEN ZE
VEEL MEER PLAATS IN
IN HET WEEKBLAD...

EN JE WILT ONS DE GIZELAARS, DE BAL-
LUNGEN, AL JE VRIENDEN VERDOOROE-
LEN OM ONDER DE EERSTE FOUTE-
ZINGEN TE STERVEN?
JE WILT HEN OOK
VERDOOROE-
LEN?

WIJSTER NIET NAAR
HEM, HANS! WIJ
ZIJN BEELD OM
TE STERVEN.

OP MIJN WOORD, HANS, WE ZUL-
LEN JE METGEZELLEN SPA-
REN ALS ILLIE JE OUDERWER-
PEN! MAAR ANDERS MO-
GEN ALLE GODEN
HEN GENADIG
ZIJN!

IK WIST NIET
PRECIES WAAR
OM JE ME MET JE
HAAT ACHTER-
VOLGT, VALGARY,
MAAR IK OUDER-
WERP ME, ZIJ
HET MET TE-
GENZIN!

EN DAN TREEDT EEN ENKELE MAN
DE HELEVERLICHTE ARENA BINNEN...
DE EERSTE DER GLADIATOREN...

DAT
IS
HEM!

DAT
IS
HEM!

HANS MET
ZIJN GOUDEN KLE-
REN EN ZIJN
HELDEN-
ZWAARD!

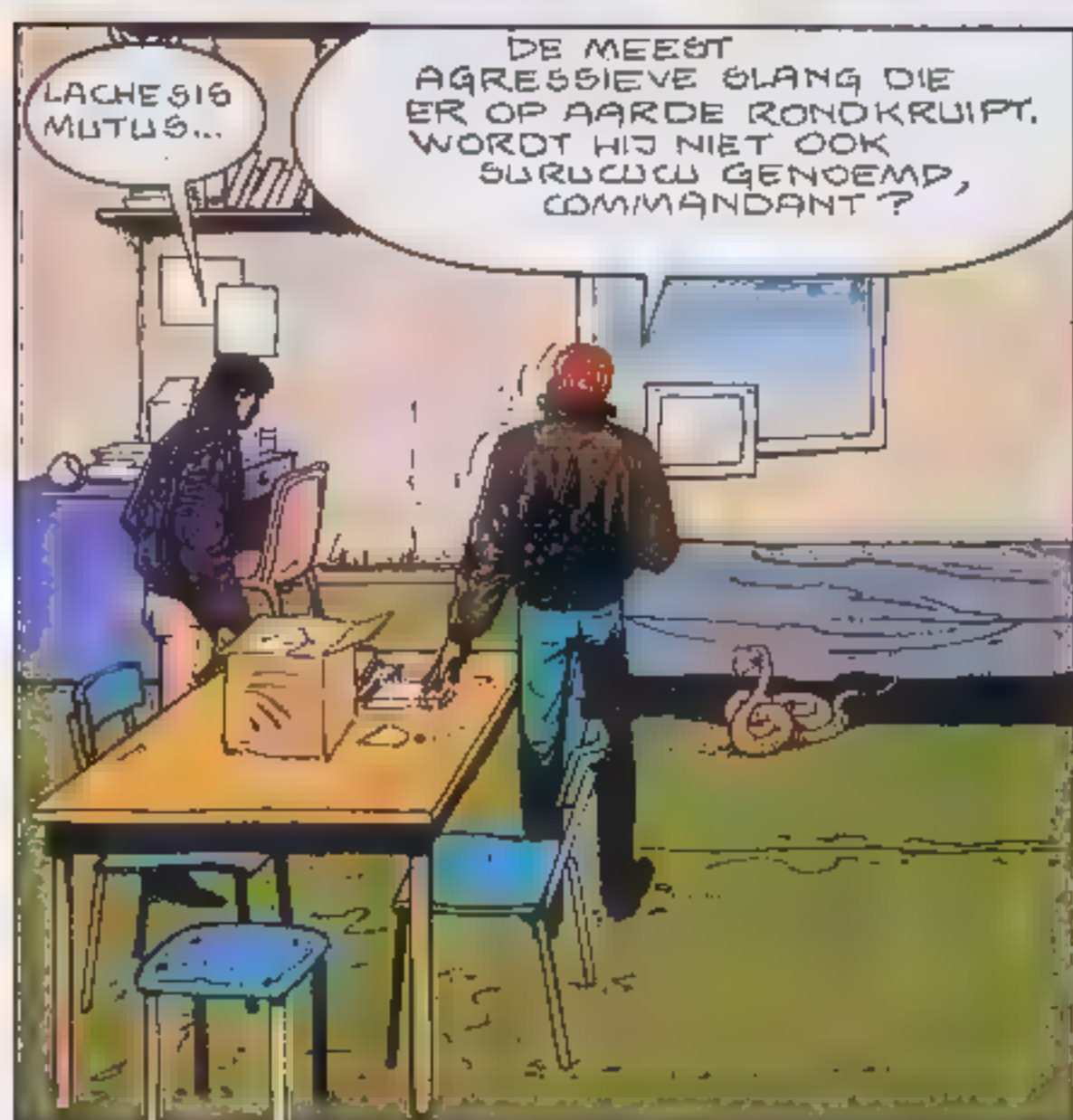

wordt vervolgd

BOB MORANE

SAMENVATTING: Het is waanzinnig! Meneer Hixe heeft... slangenhanden! Om er meer over te weten te komen, begeven Bob en Bill zich naar de verzamelaar die nogal geïnteresseerd is in slangen...

BOB MORANE

CORIA
HENRI VERNES

OP HET MOMENT DAT
DE SLANG...

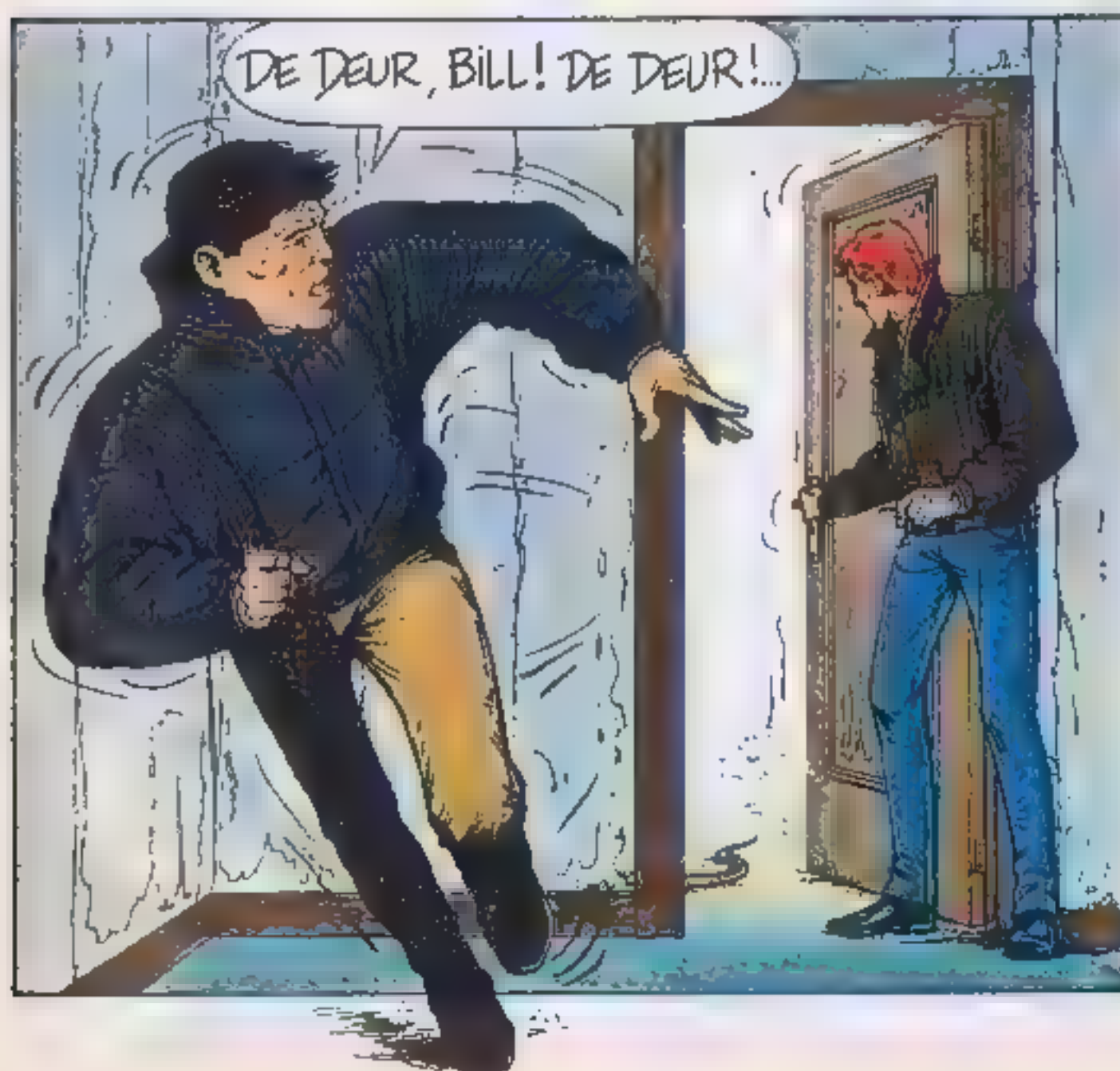
...WIL TOESLAAN...

...RENT BOB NAAR DE DEUR...

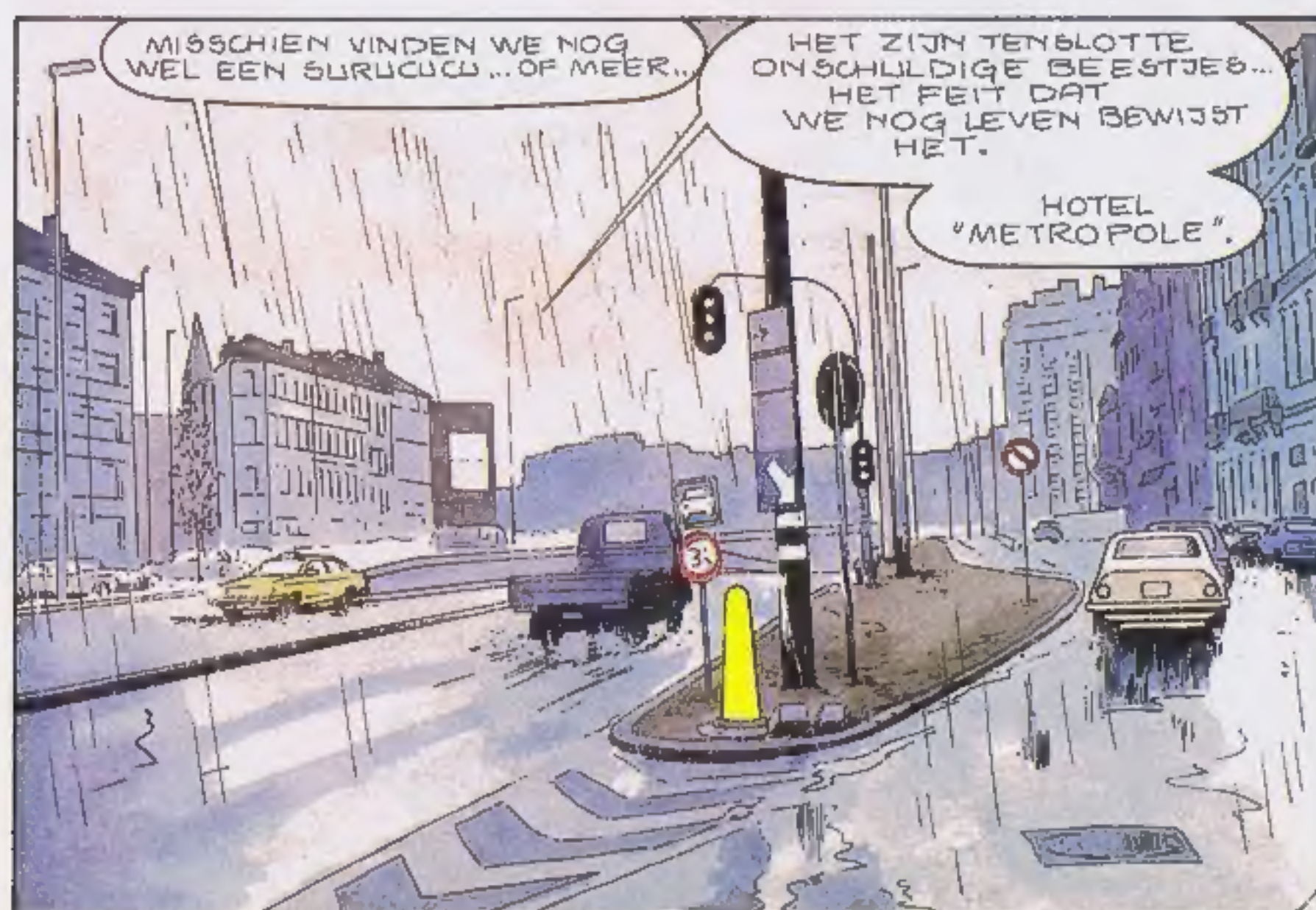

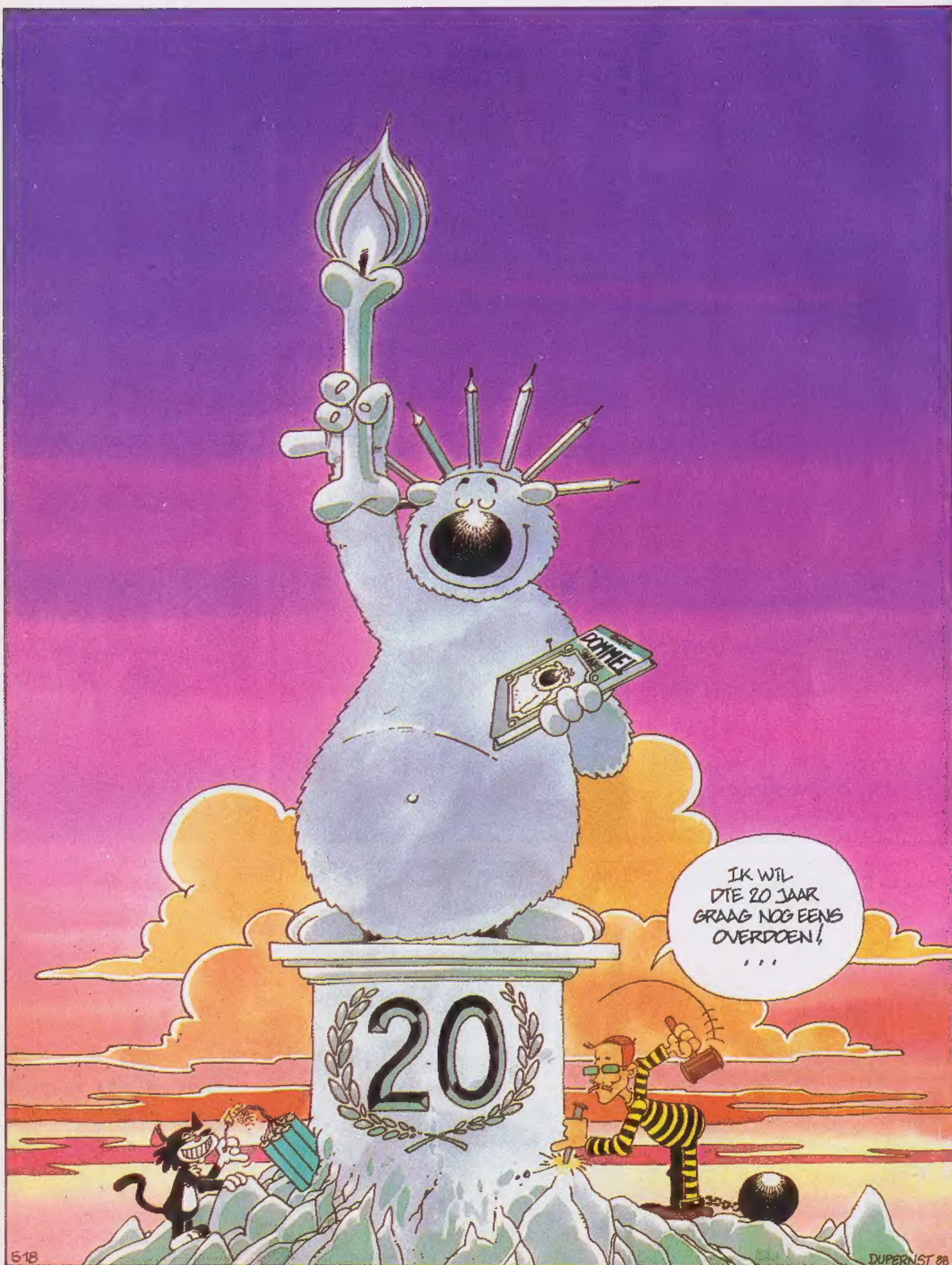
DE DEUR, BILL! DE DEUR!...

SNAKE

IK BEN NIET
ALLE DAGEN
JAAARIG
!!!

ISSN 0023 - 5024

Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN

P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodore Rooseveltstraat 46
1040 Brussel

Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENTE

Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.

Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT

GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	475 BF	390 BF	865 BF
6 maanden	895 BF	780 BF	1.665 BF

KUIFJE-NEDERLAND

Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712

ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN

P.V.O.-abonnements service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411

Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
6 maanden: 65 fl.

Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave
via wikkkel rond KUIFJE

Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de
abbonementstermijn schriftelijk opgeven

ADVERTENTIES

Special Media b.v.

Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK De terugkeer van **RIK RINGERS**

in
«De Getuigen
van Satan»

een vervolg
enquête
door Tibet en
A.P. Duchâteau

ADELLIJKE PLICHT

«Onder de zuiderse zon»
een volledig verhaal van
Ph. Richelle en Didgé

«TOT DE HAAN KRAAIT»

een volledig verhaal van
E. Herenguel en J.P. Croquet

POSTER
«DE BOMEN»

PRETTIGE VERJAARDAG DOMMEL!

ZUIVER SUIKER

KLAAR?...

IDEE : BOB

VOORGESTELD DOOR J.-L. VERVAAL